

**ЦАГДААГИЙН БАЙГУУЛЛАГААС “АВЛИГАТАЙ ТЭМЦЭХ
ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР”-ИЙГ 2017 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН**

Цагдаагийн ерөнхий газар
Ахлах байцаагч, цагдаагийн хурандаа Ч.Батaa
Байцаагч, цагдаагийн хошууч Р.Ууганбаяр 70191050

2018 оны 01дугаар сарын 15-ны өдөр

№	Хөтөлбөрийн танилцуулга хэсэг						
1	Хөтөлбөрийн нэр, огноо, шийдвэрийн дугаар						
	Улсын Их Хурлын 2016 оны 11 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 51 дүгээр тогтоолоор баталсан “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр”, Засгийн газрын 2017 оны 4 дүгээр сарын 12-ны өдрийн 114 дүгээр тогтоолоор баталсан “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө”-ний дагуу Цагдаагийн ерөнхий газраас Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний нэг дэх үе шатны төлөвлөгөөг боловсруулж 2017 оны 7 дугаар сарын 25-нд баттуулан хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.						
2	Хөтөлбөрийн зорилго						
	Төрийн байгууллага, албан тушаалтан, хувийн хэвшил, иргэний нийгэм, улс төрийн нам, бүлгигүй авлигын эрдэлээс урьдчилан сэргийлэх, олон нийтэд шударга ёсны үзэл санааг төлөвшүүлэх, ил тод, нээлттэй, хариуцлагатай нийгмийг хөгжүүлэх						
3	Санхүүжилтийн эх үүсвэр						
4	Хэрэгжүүлэгч байгууллага						
5	Хэрэгжих нийт хугацаа						
6	Төсөл, хөтөлбөрийн зорилтууд						
	<p>Зорилт 1. Шударга, хариуцлагатай, ил тод нийтийн албыг бэхжүүлэх замаар авлигын эрдэлээс урьдчилан сэргийлэх, төрийн жинхэнэ албан хаагчийн сонгон шалгаруулалт болон томилгоонд улс төрийн нөлөөллөөс ангид, мэдлэг, боловсролд сууриссан мерит зарчмыг хэрэгжүүлэх:</p> <p>Зорилт 2. Төрийн үйлчилгээний нээлттэй байдлыг хангаж, цахим үйлчилгээг хөгжүүлж, чанар хүртээмжийг сайжруулах, үйлчилүүлэгчийн эрх ашигийг дээдэлж, төрийн албан хаагчийн хариуцлагыг дээшлүүлэх:</p> <p>Зорилт 3. Төсөв, санхүү, аудитын үйл ажиллагааны удирдлага, хяналтыг сайжруулах, ил тод байдлыг хангах, төсвийн хөрөнгө, гадаадын зээл, тусламжийг үр ашигтай, зориулалтын дагуу зарцуулах, хариуцлагыг дээшлүүлэх:</p> <p>Зорилт 4. Худалдан авах ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгож, үр ашигтай, шударга, ил тод, нээлттэй байдлыг нэмэгдүүлж, хяналт, хариуцлагыг дээшлүүлэх:</p> <p>Зорилт 5. Шүүх эрх мэдлийн болон сахиулах байгууллагын шударга, ил тод, хараат бус байдлыг бэхжүүлэх, авлигын эсрэг хамтын ажиллагааг сайжруулах:</p> <p>Зорилт 7. Авлигаас урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаанд иргэд, олон нийтийн хяналт, иргэний нийгмийн байгууллагын үүрэг, оролцоог нэмэгдүүлэн, идэвх санаачилгыг дэмжих:</p> <p>Зорилт 10. Шударга ёсны үзэл санааг төлөвшүүлэн, олон нийтийг соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагааг үе шаттай зохион байгуулж, авлигын эсрэг боловсролыг дээшлүүлэх:</p>						
7	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;">Зардал</td> <td style="width: 25%;">Төсөв</td> <td>95.000.000 (ерэн таван сая төгрөг)</td> </tr> <tr> <td>Үүнд :</td> <td>Төсөв</td> <td>Гүйцэтгэл</td> </tr> </table>	Зардал	Төсөв	95.000.000 (ерэн таван сая төгрөг)	Үүнд :	Төсөв	Гүйцэтгэл
Зардал	Төсөв	95.000.000 (ерэн таван сая төгрөг)					
Үүнд :	Төсөв	Гүйцэтгэл					

		1-р үе шат	95.000.0	0.00
		2-р үе шат		

Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг тайлагнах хэсэг

8	<p>Төсөл, хөтөлбөрийн зорилт, үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ</p> <p>1-р зорилтын хүрээнд: 4.1.1.1. Төрийн албаны төв байгууллагын дүгнэлт, хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлгийг хянасан байдлын үндэслэн албан тушаалд томилох тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах, хариуцлагыг дээшлүүлэх</p> <p>1. Цагдаагийн байгууллагад томилогодоор нэр дэвшсэн этгээдийн Хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлэг (ХАСҮМ)-ийг хянасан дүгнэлтийг олон нийтэд ил тод, нээлттэй болгох</p>	<p style="text-align: center;">ГҮЙЦЭТГЭЛ</p> <p>Тайллангиин хугацаанд цагдаагийн байгууллагад шинээр, шилжин болон дэвшин томилогодоо нэр дэвшсэн нийт 1677 алба хаагчид хувийн ашиг сонирхлын зөрчилтэй эсэх талаар дүгнэлт гаргуулахаар холбогдох материалыг Авлигатай тэмцэх газарт хүргүүлж, хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлгийг хянааж ирүүлсэн нийт 1600 алба хаагчийн мэдээллийг Хүний нөөц сургалтын хэлтэст хүргүүлж, “Мэдүүлэг бүрдүүлэлт”-ийн цахим санд бүртгэж байна.</p> <p>Дэвшин, шинээр болон шилжин томилогдсон 1028 алба хаагчийн томилсон шийдвэрийг Хүний нөөц, сургалтын хэлтсээс хуулбарлан авч, тушаалын дугаар, огноог “Мэдүүлэг бүрдүүлэлт”-ийн цахим санд бүртгэлээ.</p> <p>Удирдах албан тушаалд томилогодоо нэр дэвшсэн этгээдийн хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлэг (ХАСҮМ)-ийг хянасан дүгнэлтээс үзэхэд 2016 онд тасгийн дарга 89, хэлтсийн дарга 54, газрын дарга 15, 2017 онд тасгийн дарга 96, хэлтсийн дарга 92, газрын дарга 19, албаны дарга 10-н алба хаагчийн шилжилт хөдөлгөөн хийгдсэн талаарх судалгааг гаргаж удирдлагад танилцуулсан.</p> <p>Хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө орлогын мэдүүлэг бүрдүүлэлтийн цахим санд “2016 оны хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө, орлогын мэдүүлэг”-ийн эрх нээгдсэнтэй холбогдуулан эрх бүхий албан тушаалтан /цаашид ЭБАТ/-үйтдэй хамтран цахим санд шилжилт хөдөлгөөнийг хийж, эрх сэргээх, цуцлах ажлуудыг зохион байгуулж, алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн газар, хэлтсээс Хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө орлогын мэдүүлгээ хуулийн хугацаанд шинэчлэн гаргаж, 13 алба хаагч шинээр томилогдсон үндэслэлээр 30 хоногийн дотор мэдүүлэн, Авлигатай тэмцэх газарт 2017 оны 02 дугаар сарын 23-ны өдөр 4/372 албан бичгээр ХАСХОМ-1, ХАСХОМ-3 тайланг хүргүүллээ.</p> <p>Нийт 1182 хуудас бүхий ХАСХОМ-2 тайланг цахимаас PDF файл хэлбэрт оруулж, Авлигатай тэмцэх газрын erdenetsetseg@iaac.mn цахим хаягаар 2017 оны 02 дугаар сарын 23-ны өдөр хүргүүлсэн.</p>
---	--	---

		Хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө орлогын мэдүүлэгээ хугацаа хожимдуулж гаргасан, гаргаж өгөөгүй, гаргахаас татгалзсан алба хаагч байхгүй болно.
2.	Цагдаагийн байгууллагын хүний нөөцийн жагсаалт, төрийн албанаас түр чөлөөлөгдсөн, Төрийн албаны тухай хуульд заасан үндэслэлээр чөлөөлөгдсөн төрийн албан хаагчийн нөөцийн бүртгэлийг ил тод, нээлттэй болгох	<p>Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны журмын "Албан тушаал дэвшүүлэх" /код-909/-д гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах, төлөвлөлт зохион байгуулах албаны чиглэлээр, официерийн албан тушаал, ахлах, тасаг, хэсэг, хэлтэс, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын даргын, цагдаагийн төв байгууллагын болон түүний харьяа нэгжийн зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжийн даргын гэсэн бүтэцтэйгээр бүрдүүлж, түүгээр үйлчлэхээр журамласан.</p> <p>"Албан тушаал дэвшүүлэх журам /код 909.5/" ажлын байрны тодорхойлолтод заасан шаардлага, шалгур хангаж байгаа эсэхийг няялан официерийн албан тушаалын нөөцөд 404, ахлахын албан тушаалын нөөцөд 229, хэсэг, тасгийн даргын албан тушаалын нөөцөд 138, хэлтсийн даргын нөөцөд 62, газрын даргын нөөцөд 10, бүгд 843 алба хаагчийг нөөцөд бүртгүүлэн удирдлагад танилцууллаа.</p> <p>2017 онд хүүхэд асралаар чөлөөлөгдсөн 50, сургуульд суралцааар 8, сэлгэн ажиллуулсан 2, эрүүл мэндээр 2 алба хаагчийг түр чөлөөлж, нөөцөд бүртгэгдсэн судалгааг хөтөлж ажилласан.</p>
3.	Авлигын эсрэг хууль, Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулж, хяналт тавих зөвлөл байгуулж, дээрх хууль, хөтөлбөр, тэдгээртэй холбоотой бусад хууль тогтоомж, шийдвэрийг цагдаагийн байгууллагуудын хэмжээнд хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах.	<p>"Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний нэг дэх үе шатны төлөвлөгөө"-г нийт 7 бүлэг 73 заалттайгаар боловсруулан батлуулж хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.</p> <p>Монгол Улсын Их Хурлын 2016 оны 11 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 51 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр"-ийг сурталчлан таниулах, авлигаас урьдчилан сэргийлэх ажиллагаанд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх, авлигын эсрэг үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх талаар алба хаагчдад сургалт зохион байгуулж, "Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр"-ийг гарын авлага болгон хэвлэн өглөө. Хөтөлбөрийг алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын дотоод сүлжээ, цагдаагийн цахим болон фейсбүүк хуудас, орон нутгийн телевиз, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийн, мэдээллийн самбарт байршуулан судлуулж байна.</p> <p>Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг сурталчлах ажлын хурээнд цагдаагийн алба хаагчийн сахилга, ёс зүй, авлига, хээл хахууль, хүнд суртал, байгууллага, алба хаагчийн үйл ажиллагаатай холбоотой гомдол, хууль тогтоомж зөрчсөн тухай мэдээллийг 126 тусгай дугаарын утсанд мэдэгдэж байх талаар Цагдаагийн өрөнхий гарзын Хэвлэл мэдээллийн төвийн албан ёсны фейсбүүк, твиттер хуудас news.mn, uniuudur.mn, shuud.mn, mnb.mn, openmongolia.mn, ardchilal.mn, 24 tsag.mn зэрэг 13 сайтууд болон орон нутгийн телевиз, хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл, цахим хуудсанд байршуулан нээлттэй суваг ажиллуулж байна.</p> <p>Цагдаагийн байгууллагын гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах зөвлөлийн дэргэд Авлигаас урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх ажиллагаанд иргэд олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлэх, тэдний идэвхи санаачилгыг өрнүүлэх, хөхүүлэн дэмжих, төрийн байгууллагын үйл ажиллагаа, албан тушаалтын ёс зүйд хяналт тавих зорилго бүхий Авлигаас урьдчилан сэргийлэх "Олон нийтийн дэд зөвлөл"-ийг байгуулж гишүүдийг сонгон хамтран ажиллах гэрээ байгууллаа.</p>

		<p>Авлигатай тэмцэх газар, Цагдаагийн ерөнхий газар олон нийтийн дэд зөвлөлийн гишүүдтэй хууль тогтоомжкоор олгосон бүрэн эрх, чиг үүргийн хүрээнд авлигын гэмт хэрэг болон авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаанд иргэд, олон нийтийн хяналтын бий болгох, бэхжүүлэх, дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор 2017 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн Г^о1/09 дугаартай хамтран ажиллах гэрээг байгуулж, үйл ажиллагаагаа эхлүүлж байна.</p> <p>Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнд 2017 оны 12 дугаар сарын 06-ны өдөр болсон “Авлигатай тэмцэх үйл ажиллагааны оноп, практикийн асуудал” сэдвээр зохион явуулсан эрдэм шинжилгээний бага хуралд харьцаа нэгжүүдээс нийт 22 алба хаагч, Ерөнхийлөгчийн иргэний танхимд 2017 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдөр зохион байгуулагдсан “Авлига бол байгалийн давагдашгүй хүчин зүйл биш” зөвлөгөөнд 15 алба хаагч оролцож, “Авлигын гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэхэд анхаарах асуудал”, “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн талаар”, “Авлигын гэмт хэрэгт тавих прокурорын хяналт” сэдвээр хэлэлцүүлэг явагдаж, зөвлөгөөнд Монгол улсын ерөнхийлөгч Х.Баттулга оролцлоо.</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын Сүлд чуулга, Урьдчилан сэргийлэх хэлтэс, Аюулгүй байдлын хэлтэсээс хамтран “Тантай ургэлж хамтдаа” сэдэвт цуврал өдөрлөг, арга хэмжээний хүрээнд Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг сурталчлан таниулах, авлигын эсрэг үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлын үр нэлөөг дээшлүүлэх, олон нийт-цагдаагийн хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх сургалтыг 2017 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдөр алба хаагчдын дунд зохион байгуулсан.</p> <p>“Цагдаа” сэтгүүлийн 2017 оны 3 дугаар улиралд гаргасан Дотоод хяналт буланд Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг сурталчлан таниулах, сургалт, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулж, авлигын эсрэг үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх чиглэлээр гаргасан зөвлөмжийг нийтэлсэн.</p> <p>Монголын үндэсний олон нийтийн телевизийн “Амрыг эрье”, “Цагдаагийн мэдээлэл”-ийн цагаар Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг сурталчлах чиглэлээр явуулж байгаа шторкыг тухай бүр шинэчлэн гаргаж олон нийтэд хүргэсэн.</p> <p>Мөн Цагдаагийн ерөнхий газрын хэвлэл, мэдээллийн төвийн фэйсбуук худаст 2017 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн байдлаар 2100 гаруй хүн үзэж сонирхсон байна.</p> <p>Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт, тайланг нотломжийн хамтаар ирүүлэхийг алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагуудад 46/1644 дугаартай албан бичгээр хургуулж, биелэлт, үр дүнг тооцон, нэгтгэлээ.</p> <p>Авлигатай тэмцэх газрын Урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх хэлтсийн ахлах ажилтан, ахлах комиссар Д.Цэнд-Аюуш “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр, түүний хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар”, Хяналт шалгалт, дүн шинжилгээний хэлтсийн ажилтан, комиссар Б.Эрдэнэцэг “Мэдүүлгийн бүрдүүлэлт, хяналт шалгалт” сэдвээр 2017 оны 04 дүгээр сарын 20-ны өдөр 1 цагийн сургалтыг явуулсан.</p> <p>Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанад нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль болон Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг сурталчлан таниулах чиглэлээр Авлигатай тэмцэх газрын ахлах мэргэжилтэн, ахлах комиссар Д.Цэнд-Аюуш, комиссар Ц.Баасандэлгэр нар “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр”, “Мэдүүлэг гаргагч албан тушаалтны эрх, үүрэг, хариуцлага”, “Хувийн</p>
--	--	--

		<p>ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө орлогын мэдүүлэг”, “Хориглолт хягаарлалт” сэдэвт сургалтанд эрх бүхий албан тушаалтуудыг хамруулсан. Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг сурталчлан таниулах, сургалт, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулж, авлигын эсрэг үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх чиглэлээр хийсэн ажлаа Авлигатай тэмцэх газрын ахлах ажилтан, ахлах комиссар Н.Цэнд-Аюушт танилцуулж, ажлын чиглэл авсан.</p> <p>Нийслэлийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах зөвлөлийн дэргэд байгуулагдах “Олон нийтийн дэд зөвлөл”-ийн гишүүдийг сонгохор 35 алба хаагчийг сонгон шалгаруулалтанд оролцуулахаар 150 хуудас материалыг 2017 оны 04 дүгээр сарын 25-ны өдөр Нийслэлийн засаг даргын тамгын газрын Төрийн захирагааны удирдлагын хэлтэст албан бичгээр хүргүүлсэн.</p> <p>Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн дарга бөгөөд Хууль зүй дотоод хэргийн сайд, Авлигатай тэмцэх газрын даргын хамтарсан тушаалтын дагуу Цагдаагийн байгууллагын “Авлигаас урьдчилан сэргийлэх олон нийтийн дэд зөвлөл”-ийг байгуулж, гишүүнээр С.Дамдин, Ч.Сүхбат, А.Даваахүү нар сонгогдож томилогдоо.</p>
	4.1.1.2.Нийтийн албанад томилогдох албан тушаалтны ёс зүй, мэдлэг, боловсрол, туршлага, ур чадварын шалгурлыг олон улсын жишигт нийцүүлэн шиночлэх, албан тушаалтныг мэдлэг, боловсролд сууринсан мерит зарчмыг баримтлан томилох, дэвшүүлэх	
	1. Албан тушаалтанд тавигдах ёс зүй, мэдлэг, боловсрол, туршлага, ур чадварын ерөнхий болон тусгай шалгурлыг үндэслэн төрийн албанад томилох, дэвшүүлэх тогтолцоог бүрдүүлэх	<p>Нийтийн албанад нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.5-д хэсэг, Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны журмын 909-д “Албан тушаалд дэвшүүлэх” гэж заасны дагуу цагдаагийн байгууллагад дэвшин, шилжин, шинээр томилогдох алба хаагчдын Нийтийн албанад томилогдохоор нэр дэвшиж ирэхийн хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг, төрийн алба хаагчийн анкет, ажлын байрны тодорхойлолт, ял шийтгэл шалгасан тодорхойлолт, тушаалын төсөл, сүүлийн 1 жилийн хугацаанд сахилга, ёс зүйн зөрчил гаргаж байгаагүй байдал, ур чадварыг үнэлэн томилж байна.</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 12 удаагийн зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх нийт 10372 алба хаагчийн товч танилцуулга, зургийг Power Point программд хийж бэлтгэн, тушаалаар танилцуулж, Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 464 тушаалын давхардан тоогоор 16143 алба хаагчийн мэдээллийг ажлын товч мэдээний санд шивж оруулсан. Үүнд:</p> <p>Бүтэц зохион байгуулалтын өөрчлөлтөөр чөлөөлж, томилсон 10372, шилжүүлэн томилсон 866, цагдаагаас официерийн бүрэлдэхүүнд 232, офицер, дадлагажих ажилтнаар 25, хүхэрд асрах чөлөө цуцалсан 40, албан тушаал дэвшүүлэн томилсон 209, шинээр хэлтэс, газрын даргаар 210, нөөцөөс 32, шууд томилсон 9, Хууль сахиулахын их сургууль, ОХУ, Туркийн сургуулийн төгсөгч 7, эргүүлэн томилсон 4, албан тушаал бууруулж 65, албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгчээр 18, цуцалсан 6, бүлгийн цагдаагаар 4 алба хаагчийг тус тус томилсон байна.</p>
	2. Хүний нөөцийн чадавхийг бэхжүүлэх хөгжлийн бодлого боловсруулан хэрэгжүүлж, сонгон шалгаруулалт болон албан	<p>Төрийн албаны зөвлөлийн 2010 оны 20 дугаар тогтооолор баталсан “Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын төрийн тусгай албан тушаалд анх орох иргэнээс мэргэшлийн шалгалт авах журам”-ын дагуу 2017 онд нийт 18 төрлийн 345 ажлын байрыг урьдчилсан байдлаар нээлттэй зарлан 2017 оны 03, 09 дүгээр саруудад мэргэшлийн шалгалтыг зохион байгуулж, ажлын байр /албан тушаал/-нд тавигдах ерөнхий болон тусгай шалгурлыг хангасан нийт 1059 иргэнд мэргэшлийн шалгалтад орох эрх олгосноос, 616 иргэн шалгалтад тэнцсэн.</p>

		<p>ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө орлогын мэдүүлэг”, “Хориглолт хягаарлалт” сэдэвт сургалтанд эрх бүхий албан тушаалтуудыг хамруулсан. Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг сурталчлан таниулах, сургалт, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулж, авлигын эсрэг үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх чиглэлээр хийсэн ажлаа Авлигатай тэмцэх газрын ахлах ажилтан, ахлах комиссар Н.Цэнд-Аюушт танилцуулж, ажлын чиглэл авсан.</p> <p>Нийслэлийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах зөвлөлийн дэргэд байгуулагдах “Олон нийтийн дэд зөвлөл”-ийн гишүүдийг сонгохор 35 алба хаагчийг сонгон шалгаруулалтанд оролцуулахаар 150 хуудас материалыг 2017 оны 04 дүгээр сарын 25-ны өдөр Нийслэлийн засаг даргын тамгын газрын Төрийн захирагааны удирдлагын хэлтэст албан бичгээр хүргүүлсэн.</p> <p>Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн дарга бөгөөд Хууль зүй дотоод хэргийн сайд, Авлигатай тэмцэх газрын даргын хамтарсан тушаалтын дагуу Цагдаагийн байгууллагын “Авлигаас урьдчилан сэргийлэх олон нийтийн дэд зөвлөл”-ийг байгуулж, гишүүнээр С.Дамдин, Ч.Сүхбат, А.Даваахүү нар сонгогдож томилогдоо.</p>
	4.1.1.2.Нийтийн албанад томилогдох албан тушаалтны ёс зүй, мэдлэг, боловсрол, туршлага, ур чадварын шалгурлыг олон улсын жишигт нийцүүлэн шиночлэх, албан тушаалтныг мэдлэг, боловсролд сууринсан мерит зарчмыг баримтлан томилох, дэвшүүлэх	
	1. Албан тушаалтанд тавигдах ёс зүй, мэдлэг, боловсрол, туршлага, ур чадварын ерөнхий болон тусгай шалгурлыг үндэслэн төрийн албанад томилох, дэвшүүлэх тогтолцоог бүрдүүлэх	<p>Нийтийн албанад нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.5-д хэсэг, Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны журмын 909-д “Албан тушаалд дэвшүүлэх” гэж заасны дагуу цагдаагийн байгууллагад дэвшин, шилжин, шинээр томилогдох алба хаагчдын Нийтийн албанад томилогдохоор нэр дэвшиж ирэхийн хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг, төрийн алба хаагчийн анкет, ажлын байрны тодорхойлолт, ял шийтгэл шалгасан тодорхойлолт, тушаалын төсөл, сүүлийн 1 жилийн хугацаанд сахилга, ёс зүйн зөрчил гаргаж байгаагүй байдал, ур чадварыг үнэлэн томилж байна.</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 12 удаагийн зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх нийт 10372 алба хаагчийн товч танилцуулга, зургийг Power Point программд хийж бэлтгэн, тушаалаар танилцуулж, Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 464 тушаалын давхардан тоогоор 16143 алба хаагчийн мэдээллийг ажлын товч мэдээний санд шивж оруулсан. Үүнд:</p> <p>Бүтэц зохион байгуулалтын өөрчлөлтөөр чөлөөлж, томилсон 10372, шилжүүлэн томилсон 866, цагдаагаас официерийн бүрэлдэхүүнд 232, офицер, дадлагажих ажилтнаар 25, хүхэрд асрах чөлөө цуцалсан 40, албан тушаал дэвшүүлэн томилсон 209, шинээр хэлтэс, газрын даргаар 210, нөөцөөс 32, шууд томилсон 9, Хууль сахиулахын их сургууль, ОХУ, Туркийн сургуулийн төгсөгч 7, эргүүлэн томилсон 4, албан тушаал бууруулж 65, албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгчээр 18, цуцалсан 6, бүлгийн цагдаагаар 4 алба хаагчийг тус тус томилсон байна.</p>
	2. Хүний нөөцийн чадавхийг бэхжүүлэх хөгжлийн бодлого боловсруулан хэрэгжүүлж, сонгон шалгаруулалт болон албан	<p>Төрийн албаны зөвлөлийн 2010 оны 20 дугаар тогтооолор баталсан “Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын төрийн тусгай албан тушаалд анх орох иргэнээс мэргэшлийн шалгалт авах журам”-ын дагуу 2017 онд нийт 18 төрлийн 345 ажлын байрыг урьдчилсан байдлаар нээлттэй зарлан 2017 оны 03, 09 дүгээр саруудад мэргэшлийн шалгалтыг зохион байгуулж, ажлын байр /албан тушаал/-нд тавигдах ерөнхий болон тусгай шалгурлыг хангасан нийт 1059 иргэнд мэргэшлийн шалгалтад орох эрх олгосноос, 616 иргэн шалгалтад тэнцсэн.</p>

	тушаал дэвших тогтолцоог боловсронгуй болгох.	<p>Нөөцийн жагсаалтад бүртгэдсэн иргэдээс 174 иргэн урьд нь цагдаагийн байгууллагад ажиллаж байсан, 442 иргэн нь цагдаагийн байгууллагад анх орж байгаа тул Хууль сахиулахын их сургуулийн Ахлагчийн сургуульд цагдаа, цагдаа-жолоочийн мэргэжлийн сургалтад хамруулсан.</p> <p>Тайлангийн хугацаанд Төрийн албаны зөвлөлийн салбар зөвлөлийн тогтоолоор нөөцдөө авагдсан нийт 579 иргэнийг цагдаагийн байгууллага дахь ажлын байр /албан тушаал/-ны сул орон тоонд томилсон байна.</p> <p>Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын төрийн тусгай албан тушаалд анх орох иргэнээс авах мэргэшлийн шалгалтыг цахимаар авах, ил тод нээлттэй болгох зорилгоор "Hybrid system v2.0" судалж байна.</p>
3.	Цагдаагийн байгууллагын ажилтныг дэвшүүлэн томилох, гадаад, дотоодод суралцуулах, шагнал урамшуулалд тодорхойлоходо алба хаагчдын сахилга ёс зүйн түвшин, ажлын үр дунг бодитой шалгур үзүүлэлт болгох байгаа эсэхэд тухай бүр нь хяналт тавьж, холбогдох арга хэмжээ авах ажлыг хэвшүүлэх.	<p>Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаанд "Сургалтын бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлэх" /код-118/, "Шагнал урамшуулалт олгох" /код-925/ журмын дагуу цагдаагийн байгууллагын ажилтныг дэвшүүлэн томилох, гадаад, дотоодод суралцуулах, шагнал урамшуулалд тодорхойлоходо алба хаагчдын сахилга ёс зүйн түвшин, ажлын үр дунг шалгур үзүүлэлт болгон тухай бүр хяналт тавьж ажиллаж хэвшсэн.</p> <p>Алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагаас гадаад орны хууль сахиулах чиг үүрэг бүхий байгууллагуудаас зохион байгуулсан сургалт, семинар, туршлага судлах чиглэээр 9 улсад зохион байгуулагдсан 14 сэдүйн сургалтад 7-30 хоногийн хугацаатайгаар 100 алба хаагчийг хамрууллаа.</p> <p>Эрхэлсэн ажилдаа амжилт гарган ажилласан алба хаагчдаас төрийн одон медалиар 97, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны шагналаар 119, Цагдаагийн ерөнхий газрын "Цагдаагийн гавьяа" тэмдгээр 215, "Хүндэт жуух бичиг"-ээр 139, "Баярын бичиг"-ээр 310, Спортын алдар 41, "Цагдаагийн төлөө тэмдэг"-ээр 23, Албаны төлөө 1, 2, 3 медалиар 1755, сарын үндсэн цалингийн тодорхой хувиар 110 алба хаагчийг шагнаж, урамшуулсан байна</p>
4.	Цагдаагийн албаны хүний нөөцийн ил тод байдлыг ханган ажлын байрны сонгон шалгаруулалтын мэдээллийг тухай бүр шинэчилж, иргэдийн танилцах боломжийг бүрдүүлэх.	<p>Төрийн албаны салбар зөвлөлийн 2017 оны 03, 12 дугаар тогтоолоор баталсан "Цагдаагийн байгууллагын төрийн тусгай албан тушаалд анх орох иргэний нөөцийн жагсаалт"-ийг өдөр тутмын "Өдрийн сонин", "Өнөөдөр", "Зууны мэдээ" сонин болон цагдаагийн байгууллагын www.police.gov.mn сайт, Цагдаагийн ерөнхий газрын Хэвлэл, мэдээллийн төвийн facebook хаяг, орон нутгийн цагдаагийн байгууллагын цахим хаягуд дээр тус тус байршуулж, иргэдийг танилцах, оролцох боломжоор хангах ажилласан.</p> <p>Мөн хүний нөөцийн удирдлагын ил тод байдлыг хангах чиглэлээр авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээний талаар цахим хуудсанд ойлгомжтой байдлаар байрлуулан мэдээлж байх зорилгоор www.police.gov.mn цахим хуудсанд шинээр "Хүний нөөц" үндсэн цэсийг Төрийн албаны зөвлөлийн салбар зөвлөл, хүний нөөц, сургалт гэсэн дэд цэстэйгээр, Төрийн албаны зөвлөлийн салбар зөвлөл гэсэн цэсийг Салбар зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, хууль, дүрэм, журам, төлөвлөгөө, тайлан, Салбар зөвлөлийн хуралдааны тойм, мэргэшлийн шалгалт, Зөвлөмж, арга зүйн зөвлөгөө, Зарлал мэдээлэл гэсэн дэд цэстэй байхаар шинээр үүсгэж, эрх бүхий алба хаагчдад цахим хуудсанд хандаж мэдээ, мэдээлэл оруулах эрхийг олгосон.</p>

	<p>5. Цагдаагийн албаны тухай хууль, бүтэц зохион байгуулалтын дагуу ажлын байрны тодорхойлолтыг шинэчилэн батлах, боловсронгуй болгох</p>	<p>Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 2017 оны А/37 дугаар тушаалаар ажлын байр /албан тушаалтан/-ны тодорхойлолтыг шинэчилэн боловсруулах үүрэг бүхий ажлыг хэсгийг байгуулсан.</p> <p>Цагдаагийн албаны тухай хууль, Зөрчлийн тухай, Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжууд, бүтэц, зохион байгуулалтын өөрчлөлттэй холбогдуулан тэдгээр нийцүүлэн ажлын байр /албан тушаал/-ны тодорхойлолтуудыг батлуулах ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулж, нийт 506 ажлын байр / албан тушаал/-ны тодорхойлолтыг шинэчилэн болон шинээр баталж мөрдөн ажиллаж байна. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2017 оны 01 дүгээр сард Цагдаагийн ерөнхий газрын Гэрч, хохирогчийг хамгаалах хэлтэс, Мэдээлэл нэгтгэн боловсруулах төв, Тусгай ажиллагааны газар, Сургалтын нэгдсэн төв зэрэг байгууллагуудын 73; - 2017 оны 05 дугаар сард шинээр бий болсон 76 /Үүнээс 35 нь 9 дүгээр сард дахин шинэчлэгдсэн/; - 2017 оны 09 дүгээр сард Мөрдөн байцаах, Эрүүгийн цагдаа, Хэрэг бүртгэх, Замын цагдаагийн алба, Бүртгэл хяналтын төвийн 207, - 2017 оны 10 дугаар сард Төрийн нууцын хэлтэс, Санхүү, аж ахуйн алба, Нийслэлийн цагдаагийн газар, Мэдээллийн технологи, холбооны төв, “Сүлд” чуулга, Сургалтын нэгдсэн төв, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын 185 ажлын байр /албан тушаал/-ны тодорхойлолт батлагдсан байна. <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын Тэргүн дэд дарга, дэд дарга, Дотоодын цэргийн штабын дарга нарын ажлын байр /албан тушаал/-ны тодорхойлолтуудыг боловсруулж, баталгаажуулахаар 2017 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдрийн 01/553 дугаар албан бичгээр Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд хүргүүлээд байна.</p>
4.1.1.4.Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг томилох, чөлөөлөх асуудлыг төрийн өндөр албан тушаалтан болон улс төрийн намын нөлөөллөөс ангид байлгах		
	<p>1. Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг тухайн ажил, албан тушаалд тогтвортой ажиллуулах нэгдсэн бодлого боловсруулан хэрэгжүүлэх</p>	<p>2015 онд 1371, 2016 онд 1597, 2017 онд 1787 алба хаагчийг дэвшин, шинээр болон шилжүүлэн томилсон. Алба хаагчийг шилжүүлэн томилсон тоо жил бүр өсөж байгаа нь алба хаагчдын ажил, албан тушаалд тогтвортой ажиллуулах нэгдсэн бодлого боловсруулан хэрэгжүүлэх шаардлагатай байгааг илэрхийлж байна. 2018 онд алба хаагчийг тухайн ажил, албан тушаалд тогтвортой ажиллуулах нэгдсэн бодлого боловсруулан хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна.</p>
	4.1.1.6.Нийтийн албаны ёс зүйн үлгэрчилсэн дүрмийг батлах, ёс зүйн зөрчилд дүн шинжилгээ хийх, шалтгаан нөхцөлийг тогтоох, арилгах, тайлагнах, хэлэлцүүлэх ажлыг хэвшүүлэх	
	<p>1. “Цагдаагийн алба хаагчийн ёс зүйн дүрэм”, “Цагдаагийн алба хаагчийн сахилгын дүрэм”-ийг шинэчилэн батлуулах</p>	<p>Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 2017 оны 6 дугаар сарын 23-ны өдрийн А/129 дүгээр тушаалаар “Цагдаагийн алба хаагчийн ёс зүйн дүрэм”, “Цагдаагийн алба хаагчийн сахилгын дүрэм”-ийг шинэчилэн батлуулж үйл ажиллагаандaa мөрдлөг болгон ажиллаж байна.</p>

	<p>2. “Цагдаагийн алба хаагчийн харилцааны соёлыг дээшлүүлэх дэд хөтөлбөр”-ийг 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн А/127 дугаар тушаалаар 2016-2019 он хүртэл хэрэгжихээр Цагдаагийн ерөнхий газрын даргаар батлуулсан.</p> <p>“Цагдаагийн алба хаагчийн харилцааны соёлыг дээшлүүлэх дэд хөтөлбөр”-ийг цагдаа, дотоодын цэргийн анги, байгууллагуудад хүргүүлж, биелэлт, үр дүнг тооцсон. Төлөвлөгөөнд заагдсан нийт 27 ажил арга хэмжээнээс 23 ажил 100 хувьтай, 2 ажил 95 хувьтай, 1 ажил 87 хувьтай, 1 ажил биелэлт тооцох боломжгүй, нийт 95.4 хувьтай дүгнэгдсэн.</p> <p>Цаашид “Харилцааны соёлыг дээшлүүлэх дэд хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр 2017 онд хийж гүйцэтгэсэн ажил, арга хэмжээний тайлан, төлөвлөгөөний биелэлтийг Цагдаагийн ерөнхий газрын даргад танилцуулах, 2018 онд хийж гүйцэтгэх ажил арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулах чиглэлээр цагдаа, дотоодын цэргийн анги, байгууллагаас санал авч нэгтгэн боловсруулах ажлыг төлөвлөн ажиллаж байна.</p>
	<p>3. Алба хаагчдын гэмт хэрэг, сахилга ёс зүйн зөрчилд дүгнэлт өгч, шалтгаан нөхцөлийг тогтоох, арилгах чиглэлээр тодорхой арга хэмжээ зохион байгуулж, үр дүнг тооцох.</p> <p>Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны журмын “Сахилгын шийтгэл ногдуулах” /код 914/ 914.51а-д заасны дагуу 2016 оны цагдаагийн байгууллагын сахилгын мэдээ, сахилга ёс зүйн байдалд хийсэн үнэлгээний танилцууллыг Цагдаагийн ерөнхий газрын даргад танилцуулж, цагдаагийн байгууллагын удирдах ажилтны зөвлөгөөн дээр Цагдаагийн ерөнхий газрын дэд дарга мэдээлэл хийсэн.</p> <p>Алба хаагчдын 2016 оны сахилга ёс зүйн байдалд үнэлэлт, дүгнэлт өгч улмаар Цагдаагийн ерөнхий газрын 2017 оны “Алба хаагчдын сахилга, хариуцлагыг дээшлүүлэх тухай” 01 тоот албан даалгаварыг гарган алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагад хүргэгдэн биелэлт, үр дүнг тооцон ажиллаж байна.</p> <p>Цагдаагийн алба хаагчдын сахилга ёс зүйн байдал сэдвээр “Цагдаа” сэтгүүлд 2 удаагийн нийтлэл бэлтгэн хэвлүүлж, мэдээлсэн.</p> <p>Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын эхний 10 сарын сахилга, ёс зүйн байдалд дун шинжилгээ хийж, нийт 57 нэгжид албан хаагчдын сахилга хариуцлагыг сайжруулах чиглэлээр тусгайлсан үүрэг, ажлын чиглэл боловсруулан Цагдаагийн ерөнхий газрын дэд даргын нэрээр хүргүүлсэн бөгөөд биелэлт, үр дүнг 2018 оны 06 дугаар сард тооцоо төлөвлөн ажиллаж байна.</p> <p>Цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын хэмжээнд энэ оны эхний 11 сарын байдлаар 1052 сахилгын зөрчилд 1073 алба хаагч холбогдсоны 665 буюу 62 хувийг офицер бүрэлдэхүүн, 408 буюу 38 хувийг ахлагч бүрэлдэхүүн эзэлж байна. Алба хаагчдын гаргасан сахилгын зөрчлийг урьд оны мөн үеийнхтэй харьцуулбал зөрчлийн тоо 328 нэгжээр буюу 23.8 хувиар, холбогдсон алба хаагчийн тоо 337 буюу 23.9 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна. Үүнээс 92 алба хаагч сахилгын зөрчил давтав гаргажээ.</p> <p>Сахилгын зөрчил гаргасан алба хаагчдад Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 81 дүгээр зүйлд заасны дагуу сахилгын шийтгэл оногдуулсан. Шийтгэлийн төрлөөр нь авч үзвэл: 357 алба хаагчид сануулах, 601 алба хаагчид албан тушаалын сарын үндсэн цалинг 3 сар хүртэл хугацаагаар 20 хүртэл хувиар бууруулах, 9 алба хаагчид албан тушаал бууруулах, 19 алба хаагчид цагдаагийн цол бууруулах, 87 алба хаагчид Цагдаагийн албанад 1 жилийн хугацаанд эргэж орох эрхгүйгээр халах сахилгын шийтгэлийг оногдуулжээ.</p> <p>Цагдаа, дотоодын цэргийн анги, байгууллагын сахилгын мэдээнд үндэслэн тухайн нэгжид гарч байгаа сахилга, ёс зүйн зөрчлийн онцлог байдалд дун шинжилгээ хийж, уг зөрчил, дутагдлыг арилгах талаар тодорхой ажил арга хэмжээ зохион байгуулах үүрэг,</p>

		чиглэлийг 55 нэгжид 2017 оны 11 дүгээр сард дэд даргаас үүрэг, ажлын чиглэл хүргүүлэн, дунг 2018 оны 06 дугаар сард үр дүнг тооцож, нэгтгэхээр ажиллаж байна.
	4. Сахилга ёс зүйн зөрчил гаргасан алба хаагчдыг төлбөрт сургалтанд хамруулах, зөвлөгөөн, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах	<p>Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 81 дүгээр зүйлийн 81.7-д "энэ хуулийн 17 дугаар зүйлд заасан цагдаагийн албаны сургалтын байгууллага шийтгэл хүлээсэн алба хаагчийн хамрагдах ёс зүйн сургалтыг цагдаагийн төв байгууллагын дарын баталсан үнэлгээний дагуу төлбөртэй явуулна" гэж заасны дагуу сахилгын шийтгэл хүлээсэн алба хаагчдад ёс зүйн төлбөртэй сургалт явуулах журмыг боловсруулж, цагдаагийн ерөнхий газрын дараар батлуулсан. Сахилга, ёс зүйн зөрчил гаргаж сахилгын шийтгэл оногдуулсан алба хаагчдад ёс зүйн төлбөртэй сургалт явуулах ажлын хүрээнд Сургалтын нэгдсэн төvtэй хамтран "Ёс суртахуун-төлөвшлийн хетөлбер" сэдэвт 6 удаагийн сургалтыг хамтран зохион байгуулж, 236 алба хаагч хамрагдсан.</p> <p>Цагдаа, дотоодын цэргийн анги, байгууллагууд улирал бүр "Сахилга хариуцлагын" зөвлөгөөнийг хийж, сахилга, ёс зүйн зөрчил гаргасан алба хаагчдаас дахин зөрчил гаргуулахгүй байх баталгааг авч хэвшсэн байна.</p> <p>Нийслэлийн цагдаагийн газрын сэтгэл зүйчдийн багаас тус газрын харьяа нэлж, хэлтсийн алба хаагчдаас 2012-2016 онуудад гаргасан сахилга, ёс зүйн зөрчил дутагдлыг сэтгэл түгшилт, стресс, сэтгэл гутралын түвшинг тогтоох зорилгоор авсан сорилын сүүлийн 5 жилийн судалгааны дүнтэй харьцуулан судалж узсэний дүнд сахилга, ёс зүйн зөрчил гаргахаас урьдчилан сэргийлэхэд стрессийн серөг нөлөөллийг бууруулахын ач холбогдол, цаашид авах арга хэмжээний санал, сэтгэл зүйн зөвлөмж боловсруулан, гарын авлага бэлтгэн байгууллагын дарга нарт албан хэрэгцээнд ашиглуулахаар хүргүүлэв.</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын Нийтийн хэв журам хамгаалах газрын Хамгаалалтын хоёрдугаар газрын болон дүүрэг дэх цагдаагийн хэлтсийн нийт 187 сахилга ёс зүйн зөрчил гаргасан алба хаагчаас бие хүний 16 хүчин зүйлийн оношлох судалгаа авч, сэтгэл зүйн тодорхойлолтыг алба хаагч тус бүрт сэтгэл зүйн зөвлөмжийн хамт бичиж хүргүүлсэн.</p> <p>Сахилга, ёс зүйн зөрчил гаргаж сахилгын шийтгэл оногдуулсан алба хаагчдад ёс зүйн төлбөртэй сургалт явуулах ажлын хүрээнд Сургалтын нэгдсэн төvtэй хамтран Улаанбаатар хотод нэгдсэн сургалт зохион байгуулахад орон нутгийн цагдаа, дотоодын цэргийн анги байгууллагуудаас ирж хамрагдаж байгаа алба хаагчдад чирэгдэлтэй, зардал өндөр гарах, албаны ажил цалгардах, улмаар алба хаагчдын аюулгүй байдалд серөг нөлөө гарах хандлагатай байх тул цаашид нутаг дэвсгэрт нь сургалтыг зохион байгуулах ажлыг судалж шийдвэрлэхээр ажиллаж байна.</p>
	4.1.1.7.Нийтийн албан тушаалтанд холбогдох авлига, ашиг сонирхол, ёс зүйтэй холбоотой гомдол, мэдээллийг хүлээн авах, хянан шалгах, хариуцлага хүлээлгэх арга хэлбэрийг тодорхой болгож, дотоод хяналтын тогтолцоог бүрдүүлэх	

	<p>1. Албан тушаалтанд холбогдох авлига, ашиг сонирхол, ёс зүйтэй холбоотой өргөдөл, гомдол, мэдээллийг хүлээн авах, хянан шалгах, хариуцлага хүлээлгэх үйл ажиллагааг шинэ арга хэлбэрт шилжүүлэх, дотоод хяналтын тогтолцоог бурдуулэх</p> <p>2. Цагдаагийн алба хаагчдад холбогдох авлига, ашиг сонирхол, сахилга ёс зүйтэй холбоотой өргөдөл, гомдол, мэдээллийг 24 цагийн хугацаанд тасралтгүй шуурхай хүлээн авах суурин телефон /126/ утсыг Цагдаагийн төв байгууллагын жижүүр дээр байрлуулж мэдээллийг харьялах алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагад шилжүүлэн хянан шалгах, хариуцлага хүлээлгэх, дотоод хяналтын тогтолцоог бурдуулэх</p>	<p>Аюулгүй байдлын хэлтэс, Хяналт шалгалт, үнэлгээ, дотоод аудитын хэлтэс нь энэ онд цагдаагийн алба хаагчтай холбоотой нийт 384 өргөдөл, гомдлыг хүлээн авч, хуулийн хугацаанд шалгаж шийдвэрлэсэн. Үүнээс нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын дарга нарын үйл ажиллагаатай холбоотой 12 өргөдөл, гомдлыг хүлээн авч холбогдох шалгалтыг явууллаа. Шалгалтаар тухайн газар хэлтсийн алба хаагчдаас удирдах ажилтны харилцааны соёл, ёс зүй, удирдах арга барил, ур чадварын талаар алба хаагчдаас санал асуулга авч, ярилцлага хийж дүгнэлт хийж, тухай бүр Цагдаагийн ерөнхий газрын удирдлагад танилцуулж шийдвэрлүүлсэн байна.</p> <p>Цагдаа, дотоодын цэргийн анги, байгууллагын алба хаагчдаас хууль тогтоомж зөрчих, гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон талаар Аюулгүй байдлын хэлтсээс 107 мэдээ, мэдээлэл цуглуулж, шалгаж шийдвэрлэсэн.</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын мэдээлэл хүлээн авах 126 дугаарын утсаар ирүүлсэн гомдол, мэдээллийг тус хэлтсийн жижүүрийн алба хаагчид “Өргөдөл гомдол хүлээн авч шийдвэрлэх /код 121/ журам”-ын дагуу хүлээн авч удирдлагад танилцуулан, холбогдох нэгж, албан хаагчид шилжүүлэн ажиллаж байна.</p> <p>Энэ оны 12 сарын 22-ны өдрийн байдлаар мэдээлэл хүлээн авах 126 дугаарын утсаар нийт 178 дуудлага, мэдээлэл хүлээн авч холбогдох нэгж, албан тушаалтанд шилжүүлсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхтэй харьцуулахад 5 буюу 3 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.</p> <p>Мэдээлэл хүлээн авах 126 дугаарын утсаар ирүүлсэн 178 дуудлага мэдээллийн 33 буюу 18.5 хувь нь талархал, 145 буюу 81.5 хувь нь гомдол, мэдээлэл байгаа бөгөөд үүнээс 3 буюу 2.1 хувь нь авлига, ашиг сонирхлын зөрчилтэй холбоотой, 142 буюу 97.9 хувь алба хаагчийн сахилга, ёс зүй, үйл ажиллагаатай холбоотой гомдол, мэдээлэл тус тус эзэлж байна.</p> <p>Алба хаагчтай холбогдуулан гаргасан 33 талархлыг холбогдох байгууллагад нь хүргүүлэн хамт олны дунд мэдээллийг түгээж ажиллаа.</p> <p>Холбогдох алба, нэгжээс алба хаагчийн ёс зүй, үйл ажиллагаатай холбоотой ирүүлсэн 145 гомдолд албаны шалгалт явууллаад 12 гомдол мэдээлэлд холбогдсон алба хаагчийн буруутай үйл ажиллагаа тогтоогдож сахилгын шийтгэл оногдуулж, 133 гомдол мэдээлэлд холбогдсон алба хаагчийн буруутай үйл ажиллагаа, хууль зөрчсөн үйлдэл тогтоогдоогүй буюу нотлогдоогүй талаар гомдол гаргагчид хариу өгч шийдвэрлэсэн.</p> <p>Нийт хүлээн авсан гомдлын 142 буюу 97.9 хувийг хуулийн хугацаанд шалгаж шийдвэрлэсэн бөгөөд одоо 3 /2.1 хувь/ гомдол, мэдээллийг хуулийн хугацаанд шалгаж байна.</p> <p>Нийслэлийн цагдаагийн газрын Хяналт шалгалт, үнэлгээ, ёс журмын хэлтсийн Ёс журмын тасагт ажиллаж буй үүрэн телефоны 5 утас болон цахим сүлжээ, 126 дугаарын утсанд иргэд, хуулийн этгээдээс 2017 онд нийт 199 дуудлага, мэдээ, мэдээллийг хүлээн авч, холбогдох хууль, дүрэм, журмын дагуу дуудлага, мэдээлэл бүрт шалгальтын ажиллагаат зохион байгуулж, шалгалтаар тогтоогдсон дүнг үндэслэн иргэн, хуулийн этгээдэд хариуг тухай бүрт өгч ажилласан. Худал дуудлага, мэдээлэл өгсөн 1 иргэний материалыг шалгуулахаар харьяалалын дагуу Сүхбаатар дүүрэг дэх цагдаагийн хоёрдугаар хэлтэст шилжүүлж, хариуцлага тооцуулан ажилласан.</p>
--	---	---

		<p>Мөн нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагаас иргэд, олон нийтэд байгууллагын ўйл ажиллагааг нээлттэй ил тод байлгах зорилгоор тусгайлан мэдээлэл авах утсыг байршуулан ажиллаж байна. Тухайлбал:</p> <p>Иргэдээс гаргасан өргөдөл, гомдол, мэдээлэл, санал, хүсэлтийг Төмөр зам дахь цагдаагийн газар Итгэлийн утас 21-24100, 244050, 94411102, Сүлд чуулга 70191490, 70191491, Сүхбаатар аймаг дахь цагдаагийн газар 70517000, Орхон аймаг дахь цагдаагийн газар 7035102, Булган аймаг дахь цагдаагийн газар 94333102, Өверхангай аймаг дахь цагдаагийн газар 70194553, 7032102, Дархан-Уул аймаг дахь цагдаагийн газар 7037104, Ховд аймаг дахь цагдаагийн газар 7043102, Завхан аймаг дахь цагдаагийн газар 70462129, Говь-Алтай аймаг дахь цагдаагийн газар 70484980, Дорноговь аймаг дахь цагдаагийн газар 99522102, 96522102, 88522102, Замын-Үүд сум дундын цагдаагийн хэлтэс 96388102, Увс аймаг дахь цагдаагийн газар 70453908, 70453439, Төв аймаг дахь цагдаагийн газар 95189102, 88283102, 98500201, 91899102 гэх мэтчилэн утсаар болон санал хүсэлтийн хайрцаар хүлээн авч, утасны дугаарыг электрон урсдаг хэлбэрээр байршуулан, шуурхай шалгаж шийдвэрлэн хариу өгөх ажлыг хөвшүүлээд байна.</p>
	3. Иргэн, хуулийн этгээдээс бэлэг, хандив, санхүүгийн туслалцаа авах асуудлаар хуулинд заасан хориглолт, хязгаарлалтын хэмжээнд ажиллаж буй эсэхэд байнгын хяналт тавьж, алба хаагчдыг эрсдэлд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх ажил зохион байгуулах.	<p>Нийтийн албандаа нийтийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 17 дугаар зүйлд заасны дагуу "Айзэр Зоне" ХХК-наас наасанд хүрээгүй хүнийг гэмт халдлага болон гар утасны хулгайн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор "Цахлай" теслийг хэрэгжүүлэх, хамтран ажиллах тухай зөвшөөрлийг 2017 оны 04 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 46/78, "Туг.mn" цахим сайтаас ёсвэр наслын хүүхдүүдэд хууль, эрх зүйн мэдлэгийг оновчтой хэлбэрээр хүргэх, сурталчилан таниулах, гэмт хэргээс урьдчилэн сэргийлэх зорилгоор "Ертөнц" теслийг хэрэгжүүлэх, хамтран ажиллах тухай зөвшөөрлийг 2017 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн 46/113, "Гэр булийн хүчирхийлэл, хүүхдийн эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх сургалт, нөлөөллийн ўйл ажиллагаагаар сайжруулах чиглэлээр "Дэлхийн зөн" олон улсын байгууллагатай хамтран ажиллах тухай зөвшөөрлийг 2017 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн 46/905, Сүхбаатар аймаг дахь цагдаагийн газар үүсч байгуулгадсаны 75 жилийн ойн хүрээнд "Сүхбаатар цагдаа 75 жил" нэртэй түүхийн ном хэвлүүлэхээр "Адмон принт" компанийн хамтран ажиллах зөвшөөрлийг 2017 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрийн 4/1103, Сэлэнгэ аймгийн Шаамар сумын ИТХ-ын 2017 оны 34 дүгээр тогтоол, Засаг даргын 2017 оны А/86 дугаар захирамжаар "Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх агаа хэмжээний зардал"-д тусгасан хөрөнгийн эх үүсвэрийг "Насанд хүрээгүй хүнээс мэдүүлэг авах тусгайлан бэлтгэсэн өрөө, гэрч хохирогчийг хүлээн авч уулзах өрөө"-г байгуулж, тохижуулах тухай зөвшөөрлийг 2017 оны 09 дүгээр сарын 08-ны өдрийн 46/1327, БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны Баяннуур аймгийн Урьдын дунд хошууны цагдаагийн газрын 12 хүний бүрэлдэхүүнтэй төлөөлөл тус цагдаагийн газарт 80 мянган юанийн үнз бүхий тусгай хэрэгсэл өгсөн талаарх зөвшөөрлийг 2017 оны 09 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 46/1376, "Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлыг эрчимжүүлэх" санамж бичгийн хүрээнд Дэлхийн байгаль хамгаалах сангийн Монгол дахь хөтөлбөрийн газраас хуль бусаар ан агнах гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлыг дэмжих зорилгоор техник, хэрэгсэл өгсөн талаар 2017 оны 10 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 46/1484, БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны Эзнээ хошууны Улс төрийн намын даргаас 2018 онд танай аймгийн гудамж, зам, талбайг камержуулахад 500 000 /таван зуун мянган/ юанийн өртөг бүхий</p>

	<p>телекамерын тоног, төхөөрөмжийг мэн хошууны Нийгмийн аюулаас хамгаалах товчооны даргаас 50 000 /тавин мянган/ юанийн өртөг бүхий техник, хэрэгслийг тус бүр биет хэлбэрээр өгөхөөр хүсэлт гаргасан талаар зөвшөөрөл олгож, 2017 оны 09 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 46/1485 дугаартай албан бичгээр тус тус хүргүүлсэн.</p> <p>Алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын алба хаагчдас авлига ашиг сонирхлын зөрчилгүй ажиллах талаар бичгээр баталгааг гаргуулан авч, хяналт тавин ажилласнаар энэ онд авлига өгөхөөр оролдсон, санал болгосон талаар мэдээлэл бүртгэгдээгүй.</p> <p>Хандив бусад санхүүгийн туслалцаатай холбогдуулан 2 гомдол ирүүлсний шалгаж шийдвэрлэсэн байна. Тухайлбал:</p> <p>Дорнговь аймгийн иргэн, аймгийн ИТХ-ын тэргүүлэгч Ч.Гантулга нь аймгийн цагдаагийн газарт 2017 оны 01 дүгээр сард Сонота-6 маркийн автомашин хандивласан талаар иргэнээс гомдол гаргасан тул албаны шалгалтыг явуулахад тус аймгийн цагдаагийн газрын дарга, цагдаагийн хурандаа С.Басанжав нь Дотоод аюулгүй байдлын газраас зөвшөөрөл авч, автомашиныг хүлээн авсан боловч ИТХ-ын тэргүүлэгч Ч.Гантулга нь гэмт хэрэг, зөрчилд холбогdon шалгагдаж байсан, ашиг сонирхлын зөрчилтэй нь илэрсэн тул автомашиныг буцаан олгох тухай чиглэл өгч шийдвэрлүүлсэн.</p> <p>“Цагдаагийн алба хаагчийн эрх ашигийг хамгаалах” ТББ-ын тэргүүн Н.Алтанбаатараас Цагдаа, дотоодын цэргийн сургалтын нэгдсэн төвийг тохижуулах, сургалтын хиймэл орчинг бүрдүүлэх зорилгоор З аж ахуй нэгжээс хандив, тусламжийн журмаар паркетан шал, ширээ сандал, тавиур авсан тухай ирүүлсэн гомдолд албаны шалглалт явуулахад үйл ажиллагааны журам зөрчсөн болох нь тогтоогдсон тул тус төвийн дарга, цагдаагийн хурандаа Б.Цогтбаярт Төрийн албаны тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн албан тушаалын цалингийн хэмжээг 1 сар, 20 хувь бууруулах сахилгын шийтгэл оногдуулсан.</p> <p>“Нийтийн албанад нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль”-ийн 17 дугаар зүйлийн 17.2 дахь хэсэгт “Албан тушаалтан, төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллага, нутгийн өөрөө удирдах байгууллага албан үүрэгтэй нь холбогдолгүй гуравдагч этгээдээс үзүүлж байгаа нийтийн албаны хэрэгцээнд, ажилтны сургалт, үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, техникийн дэмжлэг зэрэг албан тушаалтыг ашиг сонирхлын зөрчилд оруулахгүй хандив бусад санхүүгийн туслалцааг энэ хуулийн 17.1-д заасан хязгаарлалтад хамаарахгүй бол авч болно”, мөн хуулийн 17.3-т “Албан тушаалтан хандив, санхүүгийн туслалцааг авахын өмнө өөрийн удирдлага, эсхүүл эрх бүхий байгууллагаас зөвшөөрөл авсан байна” гэсний дагуу Цагдаагийн ерөнхий газрын Аюулгүй байдлын хэлтсээс баримт, материалын бүрдүүлэлттэй урьдчилан танилцаж, зөвлөмж зааварчлага өгч, зөвшөөрөл олгож байх талаар 2017 оны 04 дүгээр сарын 21-ний өдрийн 4/664 дугаартай албан бичгээр алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын дарга нарт үүрэг, ажлын чиглэл хүргүүлж, чиглэлийн хүрээнд нэгжүүдээс бүрдүүлж ирсэн санал, материалын үндэслэн шийдвэр гарган ажиллаж хэвшилээ.</p>
4. Авлига, хээл хахууль авах, өгөх, зуучлах, шан харамж авах болон харьяаллын бус	<p>Авлигатай тэмцэх газраас энэ оны эхний 11 сарын байдлаар урьд оны үлдэгдэл 13, нийт 72 гэмт хэрэгт 74 алба хаагчийг холбогдуулан шалгасан байна.</p> <p>Энэ оны эхний 11 сарын байдлаар 59 гэмт хэрэгт 67 алба хаагч холбогдон шалгагдсаны 39 буюу 58.2 хувийг офицер, 28 буюу 41.8 хувийг ахлагч бүрэлдэхүүн эзэлж байна.</p>

	<p>хэрэг маргаанд хөндлөнгөөс нөлөөлөхийг оролдох зэрэг ёс зүйн зөрчил, гэмт хэрэгт холбогдсон алба хаагчдад албаны шалгалт явуулж, дун шинжилгээ хийх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлэх</p>	<p>Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол учруулах 10, хундэвтэр хохирол учруулах 5, хүнд хохирол учруулах 4, хахууль авах 12, эрүү шүүлт тулгах 4, автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих 6, нотлох баримтыг хуурамчаар үйлдэх, устгах 4, гэр бүлийн хүчирхийлэл, хуурамч баримт бичиг үйлдэх, ашиглах, эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах гэмт хэрэг тус бүр 2, мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөлөх эм, бэлдмэл, бодисыг хууль бусаар бэлтгэх, олж авах, хадгалах, тээвэрлэх, илгээх, борлуулах, мөнгө угаах, Ойн тухай хууль тогтоомж зөрчих, танхайрах, төрийн албан тушаалтан албаны эрх мэдэл буюу албан тушаалын байдлаа урвуулах, хайнга хандах, хүчиндэх, хууль бусаар баривчлах, saatuuлах гэмт хэрэг тус бүр 1 байна.</p> <p>Хэргийн шийдвэрлэлтийн хувьд эрүүгийн байцаан шийтгэх тухай хуулийн 24.1.1-д заасныг үндэслэн хэрэгсэхгүй болгосон 8, Эрүүгийн байцаан шийтгэх тухай хуулийн 25.1.1-д заасныг үндэслэн хэрэгсэхгүй болгосон 11, шүүхэд шилжүүлсэн 10, шүүхээр ял шийтгэгдсэн 2, хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаах саналтай 5 хэргийг прокурорт шилжүүлж, ажиллагаанд 23 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.</p> <p>Дотоодын хяналтаар цагдаагийн алба хаагчтай холбоотой гэмт хэргийн шинжтэй 22 үйлдлийг илрүүлж, материалыг харьяаллын дагуу шалгуулахаар Авлигатай тэмцэх газарт шилжүүлсэн.</p> <p>Алба хаагчдаас холбогдсон гэмт хэргийг урьд оны мөн үетэй харьцуулахад хэрэг 47.5, алба хаагч 55.8 хувиар тус тус өссөн нь дотоодын хяналтыг сайжруулсантай холбоотой юм.</p>
	4.1.1.9. Төрийн байгууллага хоорондын хамтын ажиллагааг хөгжүүлж, мэдээлэл солилцох нөхцөл, боломжийг сайжруулах	<p>1. Төрийн байгууллагуудын нийтийн тулхүүрийн дэд бүтэцтэй цагдаагийн байгууллагыг холбох</p> <p>Засгийн газрын 2012-2016 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 12.8, Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хуулийн 22.2-т заасныг үндэслэн баталсан “Төрийн байгууллагуудын цахим мэдээллийн санг ашиглах тухай журам” /Засгийн газрын 2013 оны 212 дугаар тогтоол/-ын хүрээнд Цагдаагийн байгууллагаас төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын мэдээллийн санг ашиглаж хамtran ажиллаж байна.</p> <p>Дээрх журмын дагуу Тагнуулын ерөнхий газар, Төрийн мэдээлэл холбооны газар /Кибер аюулгүй байдлын газар/-аас төрийн байгууллагуудын мэдээллийн санг ашиглах зөвшөөрөл авч “Үндэсний дата төв” УТУГ -тай “Төрийн байгууллагуудын цахим мэдээллийн санг ашиглах, хамtran ажиллах гэрээ” байгуулан ажиллаж байна.</p> <p>Хууль сахиулах, зохион байгуулалттай гэмт хэрэгтэй тэмцэх чиглэээр тусгай мэдээллийн сан бүрдүүлж, байгууллага хооронд мэдээлэл солилцох сүлжээ бий болгох ажлын хүрээнд Цагдаагийн ерөнхий газрын Мэдээлэл, шуурхай удирдлагын төвийн сүлжээг ашиглан Хууль сахиулахын их сургууль, Замын хөдөлгөөний удирдлагын төв, Онцгой байдлын ерөнхий газар, Нийслэлийн онцгой байдлын газар, Дүүргийн эрүүл мэндийн нэгдэл зэрэг байгууллагууд, Тагнуулын ерөнхий газрын Төрийн мэдээлэл холбооны газрын сүлжээг ашиглан Тагнуулын ерөнхий газар, Гадаадын иргэн харьяатын асуудал эрхэлсэн газар, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар, Үндэсний дата төв, Авлигатай тэмцэх газар зэрэг байгууллагууд, Мобинет компанийн сүлжээг ашиглан Зам тээврийн яамны Авто тээврийн үндэсний дата төв /хуучнаар/-ийг тус тус холбон харилцан мэдээлэл солилцож байна.</p> <p>“Замын цагдаагийн торгуулийг бэлэнээр төлдөггүй тасалбарын систем нэвтрүүлэх” төслийн хүрээнд “Үндэсний дата төв” УТУГ –т</p>

		<p>байршиж байгаа үндсэн мэдээллийн системээр дамжуулан Цагдаагийн байгууллагын нэгдсэн сүлжээ, нэгдсэн дата баазуудаас (жолоочийн бүртгэлийн сан, эрэн сурвалжлах ASAP сан, захирагааны зөрчлийн бүртгэлийн сан гэх мэт), Зам тээврийн яамны “Авто тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн сан”, Татварын “Тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн нэгдсэн мэдээллийн систем” –ийн сан, Даатгалын мэдээлэл, оношилгооны мэдээлэл, Замын хөдөлгөөний удирдлагын төвийн “Зөрчлийн бүртгэлийн сан”, “Төлбөр тооцооны мэдээллийн нэгдсэн систем”, “Улсын бүртгэлийн мэдээллийн нэгдсэн сан” гэх зэрэг төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын сангуйд, системүүдтэй харилцан уялдаатай, мэдээлэл солилцож, “Скайтел” ХХК, “Жимобайл” ХХК –ний 3G сүлжээний холболтыг ашиглан тасралтгүй ажиллаж байна.</p> <p>Тусгай чиг үргийн байгууллагуудтай хамтран ажиллах ажлын хүрээнд Тагнуулын ерөнхий газрын Төрийн мэдээлэл холбооны газар /Кибер аюулгүй байдлын газар/, Төрийн тусгай хамгаалалтын газар болон Үндэсний аюулгүй байдлын ажлын алба, Төроризмтэй тэмцэх үндэсний зөвлөл зэрэг байгууллагуудтай харилцан мэдээлэл солилцох өндөр хурдны шилэн кабелийн холболт, болзошгүй нөхцөл байдлын үед ашиглах нөөц холболт зэргийг бий болгон ажиллаж байна.</p>
	2. Мэдээлэл солилцох нэгдсэн сүлжээ, сан байгуулах	<p>Улаанбаатар цагдаагийн хүрээний газар, хэлтсүүдийг Цагдаагийн ерөнхий газрын Шуурхай удирдлагын штабтай Улаанбаатар хотын гудамж, талбайд тавигдсан төхөннүүдийн камер, мэдээллийн сан, сервер бүхий газар, төв, хэлтсүүдийн сүлжээний хурдыг 10 Gb, бусад нэгжүүдийн сүлжээг 1 Gb хурдаар холбогдон ажиллах техникийн боломжийг бүрдүүлсэн.</p> <p>Аймгийн цагдаагийн газар, хэлтсүүдийг Цагдаагийн байгууллагын сүлжээнд холбогдох хурдыг нэмэгдүүлэх асуудлыг судалж, батлагдсан төсөвт багтаан хурдыг нэмэгдүүлэх боломжийн талаар дэлгэрэнгүй судалгаа гаргаж, “Скайнэтворкс” ХХК-тай хамтран ажиллах, сүлжээний холболтын хурдыг 2017 оноос эхлэн 5 Mbps /одоо ашиглаж байгаа/ хурдыг 5 дахин нэмэгдүүллээ.</p> <p>Улаанбаатар хотын засаг дарга, Иргэдийн Төлөвлөгөөний Хурлын тэргүүлэгчдийн хуралдаанаас гаргасан шийдвэрийн дагуу Нийслэл хотод “Ухаалаг цагдаа” дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, хороодод ажиллаж байгаа хэсгийн байцаач нарыг нэгдсэн сүлжээнд холбох ажлыг 2016-2017 онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн, зохих зардлыг шийдвэрлүүлэн ажиллаж байна.</p> <p>Нийслэлийн хэмжээнд хэсгийн байцаачийн 113, дэд хэсгийн 10 байранд шилэн кабелийн холболт хийхээр төлөвлөж, Нийслэлийн мэдээллийн технологийн газрын шилэн кабелийг ашиглан 27 хэсгийн хороог цагдаагийн байгууллагын нэгдсэн сүлжээнд холбосон.</p>
	4.1.1.10. Нийтийн сургалтын институт байгуулах, албан тушаалтныг давтан сургуулилж бүрдүүлэх	<p>албаны сургалтын институт байгуулах, албан тушаалтныг давтан сургуулилж бүрдүүлэх</p>
	1. Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой хууль, тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан эрх зүйн актуудаар бодино хугацааны болон давтан сургалт явуулах	<p>Сургалтыг алба хаагчийн эрэлт хэрэгцээг зохистой хослуулах, алба хаагчид сонголт хийх боломж, нөхцлийг бүрдүүлэх, мэргэжлийн сургалтын чадамжинд сууриссан сургалтын хөтөлбөр, төлөвлөгөөний дагуу сургалтыг зохион байгууллаа.</p> <p>Цагдаагийн албаны тухай хуулиар 755 удаа 49436 алба хаагч, Эрүү, зөрчлийн болон Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн чиглэлээр 648 удаа 37218 алба хаагч, Гэр булийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуулиар 1593 удаа 25150 алба хаагч, бусад хууль тогтоомжийн чиглэлээр 1358 удаа 64258 алба хаагч, албаны сургалтын чиглэлээр 2214 удаа 98530 алба хаагчийг давхардсан тоогоор сургалтад хамруулж нийт 583 сургалтын аудио, видео,</p>

		<p>бичлэг кино бэлтгэж, 11305 сургалтын материал олшруулан тарааж, албаны сургалтад нийт 46.195.860 төгрөгийг зарцуулсан байна. Мөн цагдаагийн алба хаагчдыг давтан сургалтад 12 удаа 255 алба хаагч, мэргэшүүлэх сургалтад 52 удаа 1211 алба хаагч, ур чадварын сургалтад 100 удаа 1016 алба хаагчийг суралцуулсан байна.</p>
	2. Сургалтын модуль, давтан сургалтын хөтөлбөр боловсруулах	<p>Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын Б/58 дугаар тушаалаар цагдаагийн байгууллагын алба хаагчдыг мэргэшүүлэх, давтан, ур чадварын сургалтын чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, мэргэшсэн чадварлаг алба хаагчдыг бэлтгэх үйл ажиллагааг шинэ шатанд хүргэх зорилгоор “Цагдаагийн алба хаагчдын мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэх 2017 оны сургалтын хөтөлбөрийг батлуулсан.</p> <p>“Цагдаагийн алба хаагчдын мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэх 2017 оны сургалтын календарчилсан хөтөлбөр, төлөвлөгөө”-ний дагуу 161 удаагийн сургалт төлөвлөснөөс 140 удаагийн сургалт явагдаж, гүйцэтгэл 97.2 хувьтай байна.</p> <p>Сургалтын модуль, давтан сургалтын хөтөлбөрийг 2018 онд боловсруулж, хэрэгжүүлж ажиллах төлөвлөгөө боловсруулж байна.</p>
	3. Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанад нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зерчлэес урьдчилан сэргийлэх тухай хууль болон бусад холбогдох хууль, тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан эрх зүйн актуудаар богино болон давтан сургалтыг зохион явуулах	<p>Цагдаагийн байгууллагын алба хаагчдын 2016 оны ХАСХОМ-ийг цахим хэлбэрээр шинэчлэн гаргуулах ажил хийгдсэнтэй холбогдуулан алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын алба хаагчдад дараах сургалтуудыг зохион байгуулсан.</p> <p>Үүнд:</p> <p>Авлигатай тэмцэх газартай хамтран зохион байгуулсан сургалт, соён гэгээрүүлэх ажлын хүрээнд Цагдаагийн ерөнхий газрын Автобаазын 25 алба хаагчид “Хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө, орлогын мэдүүлэг”-ийг гаргахад анхаарах асуудал сэдвээр 1 цагийн сургалт,</p> <p>Нийслэлийн цагдаагийн газрын харьяа нэгжийн алба хаагчдаас мэдүүлгийг хуулийн хугацаанд мэдүүлэх, арга зүйн зөвлөмж өгөх зорилгоор хариуцсан эрх бүхий албан тушаалтануудад “Хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийг бөглөх аргачлал”, “Авлигатай тэмцэх газрын мэдүүлгийн бурдүүлэлтийн цахим санд нэвтэрч мэдүүлэг бөглөх”, Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанад нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зерчлэес урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийг хэрэглэх талаар нэгж тус бүрт 1 удаагийн сургалт,</p> <p>Авлигатай тэмцэх газраас 2017 оны 1 дүгээр сарын 17, 18-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан “Авлигын эсрэг үйл ажиллагаа” сэдвээр нийслэлийн төрийн байгууллагуудын эрх бүхий албан тушаалтуудын дунд явуулсан 2 өдрийн сургалт,</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын Лицензийн төв болон Олон нийт-цагдаагийн хамтын ажиллагааны төвд 2017 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдөр Авлигатай тэмцэх газрын ажилтан, комиссар Ч.Баасандэлгэртэй хамтран “Хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг хэрхэн бүртгэх, мэдүүлэх” талаар 2 цагийн сургалт,</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын төв байрны алба хаагчид, Нийслэлийн цагдаагийн газар, Мэдээлэл, шуурхай удирдлагын төвийн алба хаагчдад “ХАСХОМ гаргахад анхаарах асуудал” сэдвээр тус бүр 2 цагийн сургалт,</p> <p>Авлигатай тэмцэх газрын Хяналт шалгалт, дүн шинжилгээний хэлтсийн ажилтан, комиссар Б.Эрдэнэцээг “Мэдүүлгийн бурдүүлэлт, хяналт шалгалт” сэдвээр 2017 оны 04 дүгээр сарын 20-ны өдөр 1 цагийн сургалт,</p> <p>Тусгай ажиллагааны газрын алба хаагчдад Авлигатай тэмцэх газрын урьдчилан сэргийлэх хэлтсийн дарга н.Алтангэрэл, комиссар</p>

	<p>н.Тэрбиш нарыг урьж оролцуулан “Авлигын эсрэг хууль”, “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр” сэдвээр 2017 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдөр зохион байгуулсан 1 цагийн сургалт,</p> <p>Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны журмын “Сургалтын бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлэх” /код-118/, “Соёл, соён гэгээрүүлэх ажлыг хэрэгжүүлэх” /код-940/ ажлын хүрээнд Сүлд чуултын “Их танхим”-д 2017 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдөр зохион байгуулсан “Эрүүл, жаргалтай алба хаагч” сэдвээр 5 цагийн сургалт,</p> <p>Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнд “Авлигатай тэмцэх үйл ажиллагааны онол, практикийн асуудал” сэdvээр зохион явуулсан эрдэм шинжилгээний бага хуралд 2017 оны 12 дугаар сарын 06-ны өдөр харьяа нэгжүүдээс нийт 22 алба хаагчийг оролцуулсан 3 цагийн сургалт,</p> <p>Ерөнхийлөгчийн иргэний танхимд “Авлига бол байгалийн давагдашгүй хүчин зүйл биш” зөвлөгөөнд оролцож, “Авлигын гэмт хэрэгээс урьдчилан сэргийлэхэд анхаарах асуудал”, “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн талаар”, “Авлигын гэмт хэрэгт тавих прокурорын хяналт” сэdvээр 2017 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдөр харьяа, нэгжүүдээс нийт 15 алба хаагчийг оролцуулсан 5 цагийн сургалтуудыг тус тус зохион байгуулсан.</p> <p>Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанад нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, түүнд нийцүүлэн гаргасан тогтоол, тушаал, журмыг сурталчлах ажлын хүрээнд Авлигатай тэмцэх газрын Сургалт соён гэгээрүүлэх хэлтсээс бэлтгэн гаргасан Авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, авлигын хор хөнөөлийн талаарх хууль, ном, сэтгүүл, зурагт хуудас, сурталчилгааны материалыг тус газрын харьяа нэгж, дүүрэг дэх цагдаагийн хэлтсийн иргэдийн хүлээлгийн танхимд байршуулан иргэд, алба хаагчдад сурталчлах, түгээх ажлыг зохион байгуулсан.</p>		
	<p>2-р зорилтын хүрээнд: 4.1.2.1.Төрийн үйлчилгээг иргэнд цахим хэлбэрээр хүргэх тогтолцоог бурдуулж, цахим үйлчилгээний нэгдсэн сүлжээ бий болгож, бэхжүүлэх</p> <table border="1"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p>1. Цагдаагийн байгууллагын Бүртгэл хяналтын төвийн үйлчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлэхэд учрах хүндэрэл бэрхшээл, шийдвэрлэх арга замыг судалж, цахим хэлбэрт шилжүүлэх, мөрдөх</p> </td><td> <p>Бүртгэл хяналтын төвд ашиглагдах “Жолооны сургалтын төвийн бүртгэл”-ийн програм хангамжийг боловсрууллаа. Энэхүү системийг ашиглан жолооны сургалт хариуцсан мэргэжилтэн, шалгач, жолооч бэлтгэж байгаа сургалтын байгууллага, сургууль, курсууд, багш, сургалтад ашиглагдаж байгаа тээврийн хэрэгсэл, элсэн суралцаач /сонсоч-/ийг бүртгэх, суралцаачийн сургалтын хугацааг тооцох, шалталтын хуваарийг захиалах, сонсочийн шалгалтын үнэлгээг бүртгэх боломжтой байхаар боловсруулж, www.dedu.police.gov.mn цахим худсанд байршуулж, 2017 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр Бүртгэл, хяналтын төвд хүлээлгэн өгсөн. Жолоочийн бүртгэлийн санг бэлэн бус торгуулийн талаарх мэдээллийн сантай холбох ажлыг “Интерактив Би АЙ” ХХК-ний инженер техникийн ажилтнаар гүйцэтгүүлсэн.</p> <p>Бэлэн бус торгуулийн мэдээллийн санг холбосноор тус төвөөр үйлчлүүлж буй жолооны үнэмлэх нөхөн авах, солиулах, эрх сэргээх болон ангилал ахиулах, шалгалаат өгөх, иргэдийн гаргасан зөрчилд оногдуулсан шийтгэлийн мэдээлэлд хяналт тавих нөхцөл бүрдэж, шийтгэлийн төлбөрийг төлсний дараагаар үйлчилгээ авах, шалгалаад хамрагдах эрхийг нээдэг болголоо.</p> <p>Тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийн үнэмлэхийг ТҮЦ машин ашиглан www.ezasag.mn сайтаар захиалах боломжийг олгоод байгаа бөгөөд туршилтын ажил амжилттай хийгдээд байна.</p> <p>Замын цагдаагийн албанаас жолоочийн бүртгэлийн санд хууль, журманд нийцэхгүй “Эрх түдгэлзүүлсэн” нар томъёо байгаа талаар ирүүлсэн албан бичгийн дагуу зөрчлийн оноо дууссан иргэдийн</p> </td></tr> </table>	<p>1. Цагдаагийн байгууллагын Бүртгэл хяналтын төвийн үйлчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлэхэд учрах хүндэрэл бэрхшээл, шийдвэрлэх арга замыг судалж, цахим хэлбэрт шилжүүлэх, мөрдөх</p>	<p>Бүртгэл хяналтын төвд ашиглагдах “Жолооны сургалтын төвийн бүртгэл”-ийн програм хангамжийг боловсрууллаа. Энэхүү системийг ашиглан жолооны сургалт хариуцсан мэргэжилтэн, шалгач, жолооч бэлтгэж байгаа сургалтын байгууллага, сургууль, курсууд, багш, сургалтад ашиглагдаж байгаа тээврийн хэрэгсэл, элсэн суралцаач /сонсоч-/ийг бүртгэх, суралцаачийн сургалтын хугацааг тооцох, шалталтын хуваарийг захиалах, сонсочийн шалгалтын үнэлгээг бүртгэх боломжтой байхаар боловсруулж, www.dedu.police.gov.mn цахим худсанд байршуулж, 2017 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр Бүртгэл, хяналтын төвд хүлээлгэн өгсөн. Жолоочийн бүртгэлийн санг бэлэн бус торгуулийн талаарх мэдээллийн сантай холбох ажлыг “Интерактив Би АЙ” ХХК-ний инженер техникийн ажилтнаар гүйцэтгүүлсэн.</p> <p>Бэлэн бус торгуулийн мэдээллийн санг холбосноор тус төвөөр үйлчлүүлж буй жолооны үнэмлэх нөхөн авах, солиулах, эрх сэргээх болон ангилал ахиулах, шалгалаат өгөх, иргэдийн гаргасан зөрчилд оногдуулсан шийтгэлийн мэдээлэлд хяналт тавих нөхцөл бүрдэж, шийтгэлийн төлбөрийг төлсний дараагаар үйлчилгээ авах, шалгалаад хамрагдах эрхийг нээдэг болголоо.</p> <p>Тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийн үнэмлэхийг ТҮЦ машин ашиглан www.ezasag.mn сайтаар захиалах боломжийг олгоод байгаа бөгөөд туршилтын ажил амжилттай хийгдээд байна.</p> <p>Замын цагдаагийн албанаас жолоочийн бүртгэлийн санд хууль, журманд нийцэхгүй “Эрх түдгэлзүүлсэн” нар томъёо байгаа талаар ирүүлсэн албан бичгийн дагуу зөрчлийн оноо дууссан иргэдийн</p>
<p>1. Цагдаагийн байгууллагын Бүртгэл хяналтын төвийн үйлчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлэхэд учрах хүндэрэл бэрхшээл, шийдвэрлэх арга замыг судалж, цахим хэлбэрт шилжүүлэх, мөрдөх</p>	<p>Бүртгэл хяналтын төвд ашиглагдах “Жолооны сургалтын төвийн бүртгэл”-ийн програм хангамжийг боловсрууллаа. Энэхүү системийг ашиглан жолооны сургалт хариуцсан мэргэжилтэн, шалгач, жолооч бэлтгэж байгаа сургалтын байгууллага, сургууль, курсууд, багш, сургалтад ашиглагдаж байгаа тээврийн хэрэгсэл, элсэн суралцаач /сонсоч-/ийг бүртгэх, суралцаачийн сургалтын хугацааг тооцох, шалталтын хуваарийг захиалах, сонсочийн шалгалтын үнэлгээг бүртгэх боломжтой байхаар боловсруулж, www.dedu.police.gov.mn цахим худсанд байршуулж, 2017 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр Бүртгэл, хяналтын төвд хүлээлгэн өгсөн. Жолоочийн бүртгэлийн санг бэлэн бус торгуулийн талаарх мэдээллийн сантай холбох ажлыг “Интерактив Би АЙ” ХХК-ний инженер техникийн ажилтнаар гүйцэтгүүлсэн.</p> <p>Бэлэн бус торгуулийн мэдээллийн санг холбосноор тус төвөөр үйлчлүүлж буй жолооны үнэмлэх нөхөн авах, солиулах, эрх сэргээх болон ангилал ахиулах, шалгалаат өгөх, иргэдийн гаргасан зөрчилд оногдуулсан шийтгэлийн мэдээлэлд хяналт тавих нөхцөл бүрдэж, шийтгэлийн төлбөрийг төлсний дараагаар үйлчилгээ авах, шалгалаад хамрагдах эрхийг нээдэг болголоо.</p> <p>Тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийн үнэмлэхийг ТҮЦ машин ашиглан www.ezasag.mn сайтаар захиалах боломжийг олгоод байгаа бөгөөд туршилтын ажил амжилттай хийгдээд байна.</p> <p>Замын цагдаагийн албанаас жолоочийн бүртгэлийн санд хууль, журманд нийцэхгүй “Эрх түдгэлзүүлсэн” нар томъёо байгаа талаар ирүүлсэн албан бичгийн дагуу зөрчлийн оноо дууссан иргэдийн</p>		

	<p>төлөвийг “оноо дууссан”, “эрх тутгэлзүүлсэн” төлөвийг “эрх хязгаарлагдсан” болгож тус тус өөрчилж заслаа.</p> <p>Мэдээллийн технологи, шуудан, харилцаа холбооны газраас хэрэгжүүлж буй төрийн үйлчилгээг иргэдэд шуурхай, зардал багатай хүргэх “Цахим болон мобайл технологид сууринсан програм хангамжийн нэгдсэн үйлчилгээний портал систем хөгжүүлэх төсөл”-ийн хүрээнд тээврийн хэрэгсэл жолоочийн болон жолоодох эрхийн лавлагааг ТҮЦ машинаас авах нөхцөл бололцоогоор хангах ажлын хүрээнд Үндэсний дата төвийн Мэдээлэл технологийн хэлтэстэй хамтран зохион байгуулсан. Өнөөдрийн байдлаар төрийн үйлчилгээний ТҮЦ машинаас жолоочийн зурагтай лавлагаа 36521, эрхийн лавлагaa 4851 хэвлэгдэн гараяд байна.</p> <p>Цагдаагийн байгууллагад ашиглагдаж байгаа жолоочийн бүртгэлийн сан, тусгай дуут гэрэл дохио тавьж хэрэглэх тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн сан, галт зээвсгийн сан, тэсэрч дэлбэрэх бодист тэсэлгээний сан, цахим шалгалтын сангудын ашиглалт, аюулгүй байдлыг хариуцаж байгаа бөгөөд үнээс жолоочийн бүртгэлийн сангийн хуулбарыг Мэдээлэл технологийн төв, Үндэсний Дата төв дээр байршуулсан. Мөн тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн сан, галт зээвсгийн сан, тусгай дуут гэрлэн дохио хэрэглэх тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн сан, гэрээт харуул хамгаалалтын санг Мэдээлэл технологийн төвийн үндсэн сервер дээр байршуулан аюулгүй байдлыг хангуулан ажиллах байна.</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын Мэдээлэл, технологийн төвтэй хамтран жолоочийн мэдээллийг интернэт ашиглан www.service.police.gov.mn сайтаар дамжуулан харах нөхцөл бололцоог бүрдүүлээд байна.</p> <p>Жолоочийн бүртгэл мэдээллийн санг орон нутгийн Замын цагдаагийн тасгийн алба хаагчид ашиглан мэдээлэл авах, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах нөхцлийг бүрдүүлэх үүднээс Мэдээлэл технологи, Холбооны газартай хамтран 21 аймаг, 9 сум суурин газар, алслагдсан 3 дүүргийн цагдаагийн хэлтэс, тасаг, хэсгийг цагдаагийн байгууллагын үндсэн сүлжээнд холбоо ажлыг 2017 оны 03 дугаар сард багтаан шийдвэрлэсэн. Ингэснээр жолооны үнэмлэхийн мэдээллийн сангийн TPS программ өндөр хурдаар найдвартай ажиллах нөхцлийг бүрдүүллээ.</p> <p>Жолоочийн бүртгэлийн санд авто сургуульд элсэгчдийн мэдээллийг бүртгэх, хянах, баталгаажуулах программыг боловсруулж, нийслэлд тээврийн хэрэгслийн жолооч бэлтгэх үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аж ахуй нэж байгууллагын холбогдох ажилтан нарыг хамруулан сургалт зохион байгуулж, 2017 оны 12 дугаар сарын 01-ны өдрөөс эхлэн нийслэлийн хэмжээнд туршилтаар программыг ашиглаж эхлээд байна. Энэхүү программын ашиглалт сайжирснаар улсын хэмжээнд элсэлтийн тушаалыг цаасан хэлбэрээр авах, архивлах асуудал байхгүй болж тээврийн хэрэгслийн жолооч болох сургалтад хамрагдаж байгаа суралцагчийн мэдээллийг иргэний бүртгэлийн мэдээллэлтэй тулгаж овог, нэр, регистрийн дугаарын зөрөөтэй байдлыг арилгах нөхцөл бүрдэж, алба хаагчдын ажлын ачаалал баагасах, бүтээмж нэмэгдэх сайн талууд бүрдэнэ.</p> <p>2. Цагдаагийн байгууллагын Бүртгэл хяналтын төвөөр дамжуулан иргэдэд үзүүлдэг ажил, үйлчилгээг</p> <p>Монгол Улсын Засгийн газрын 2016 оны 03 дугаар сарын 07-ны өдрийн “Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн төвийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” 141 дүгээр тогтоолын хүрээнд 2017 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдрөөс эхлэн “Драгон төв” дэх “Нийслэлийн үйлчилгээний нэгдсэн төв”-д үйлчилгээний салбарыг нээж жолоочийн бүртгэлийн лавлагаа олгох, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх сэргээх лавлагаа олгох, эрхийн үнэмлэх нөхөн авах, солиулахтай</p>

	<p>чирэгдэлгүй, хүртээмжтэй, шуурхай хүргэх зорилгоор цахим хэлбэрт бүрэн шилжүүлж сан бүрдүүлэх, холбогдох төрийн байгууллагуудтай нэгдсэн сүлжээгээр холбогдох</p>	<p>холбоотой иргэдийн материал хүлээн авах, хэвлэсэн жолоодох эрхийн үнэмлэх буцаан олгох зэрэг үйлчилгээг үзүүлж байна.</p> <p>Төвийн 2016 оны үйл ажиллагааны тайлан, хэрэгжүүлсэн ажлын танилцуулга, мэдээлэл бүхий зурагт сэтгүүл 300 ширхэгийг хэвлүүлж төв орон нутгийн цагдаагийн газар, хэлтсийн дарга наарт хүргүүлж, www.license.police.gov.mn вэб хуудсанд 2017 оны 03 дугаар сарын 02-ны өдөр байршуулан байгууллагын үйл ажиллагааг сурталчлах, иргэдэд мэдээ, мэдээлэл хүргэх ажлыг зохион байгуулсан.</p> <p>Төвийн албан ёсны вэб хуудас www.license.police.gov.mn –нд агуулагдах мэдээллийг өдөр бүр шинэчилж байгаа бөгөөд Цагдаагийн албаны тухай хууль шинэчлэн батлагдаж Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын тушаалаа “Лицензийн төв” нэрийт “Иргэдэд үйлчилэх төв” болгосонтой холбогдуулан сайтын нэр, www.facebook.com/licensepolice хуудасны нэрийг тус тус сольж мэдээллийг цаг тухай бүр оруулж байна.</p> <p>Мөн фейсбуук хуудсанд жолооч бэлтгэх автосургууль, курсуудтэй холбоотой мэдээ мэдээлэл, шалгалтын хуваарийг тогтолц байршуулж шинэ системд ашиглалтад орсонтой холбоотойгоор үнэлгээний хуудасны загвар, эрүүл мэндийн хуудас, програмын гарын авлагыг байршуулж зам тээврийн ослогоос урьдчилан сэргийлэх зорилгоор 17 удаагийн сэрэмжлүүлэг байршуулж албаны нэр солигдсонтой холбоотойгоор тухай бүр удирдлагын шийдвэрийг олон нийтд хүргэж ажилласан.</p> <p>Хамтран ажиллах гэрээний дагуу “Үндэсний лавлах 1900-1109”-тэй хамтран нээлттэй хаалганы өдөрлөгт зориулж 3500 ширхэг, үйлчилгээ тус бүрийн бүрдүүлэх материалын жагсаалтыг нэрийн хуудасны хэмжээтэй 10000 ширхэг тус тус хэвлүүлэн иргэдэд тараасан.</p> <p>Мэдээллийн лавлах “1900-1950”-тай хамтран иргэдэд үйлчилэх үйлчилгээний танхимд “Жолоодох эрхийн үнэмлэх олгох журам”, “Тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх дуусгавар болох, эрх сэргээх журам”, “Жолоочийн зөрчлийн бүртгэлийн оноо тооцох журам” зэрэг эрх зүйн мэдээллийг багтаасан лед дэлгэц бүхий 6 самбар байршуулж иргэдэд мэдээллийг хүргэж байна.</p> <p>Хууль зүй, дотоод хэргийн яамнаас дэвшүүлсэн “Иргэдэд ойр эрх зүйн үйлчилгээ” аяны хүрээнд хууль сурталчлах, жолооны үнэмлэх нөхөн олгох, солих, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх, зөрчлийн оноо сэргээх шалгалтыг авах, жолоочийн түр зөвшөөрөл хэвлэн олгох зорилгоор Улаанбаатар хотын 6 дүүргийн алслагдсан хороодод байрлах Баянзүрх дүүргийн цагдаагийн 3 дугаар хэлтэс, Хан-Уул дүүргийн цагдаагийн 2 дугаар хэлтэс, Сонгинохайрхан дүүргийн цагдаагийн 2 дугаар хэлтэс, Баянгол дүүргийн цагдаагийн 2 дугаар хэлтэс, Чингэлтэй дүүргийн цагдаагийн 2 дугаар хэлтэс, Сүхбаатар дүүргийн цагдаагийн 2 дугаар хэлтсүүдтэй хамтран ажиллаж амжилттай зохион байгуулсан.</p> <p>Арга хэмжээний хүрээнд тус төвийн 6 мэргэжилтэн, 8 бүртгэгч, Төрийн банкны 15 дугаар салбарын 2 теллер батлагдсан хуваарийн дагуу эзлжлэн ажиллаж нийт 1685 иргэнд үйлчилгээ үзүүлснээс жолооны үнэмлэх нөхөн олгох 121, солиулах 54, жолоодох эрхийн лавлагаа 17, жолоочийн түр зөвшөөрөл 117 хэвлэн олгож жолоодох эрхийн шалгалтанд 1231 жолооч хамрагдсанас 751 тэнцэж тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх, зөрчлийн оноо сэргээсэн.</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын дэд даргын баталсан удирдамжийн дагуу Дархан-Уул, Орхон, Сэлэнгэ аймгийн иргэдэд “Нээлттэй өдөрлөг” зохион байгуулан хууль сурталчлах, жолооны үнэмлэх нөхөн олгох, солих мөн тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасулсан иргэдэд зориулсан сургалт, үндсэн болон ангилал ахиулах,</p>
--	--	--

		<p>жолоодох эрх сэргээх шалгалт, жолоочийн түр зөвшөөрөл хэвлэх үйлчилгээг аймгийн Цагдаагийн газар, Замын цагдаагийн тасагтай хамтран 2017 оны 09 дүгээр сарын 15, 16-ны өдруүдэд төвийн дарга, хэсгийн дарга, ахлах мэргэжилтэн 2, мэргэжилтэн 6, бүртгэгч 3, хэвлэгч 3 нийт 16 алба хаагчийн бүрэлдэхүүнтэй зохион байгуулсан.</p> <p>Арга хэмжээнд Дархан-Уул, Орхон, Сэлэнгэ аймгийн Цагдаагийн газар, Замын цагдаагийн тасгаас үйлчилгээ үзүүлэх танхим, ажиллах орчин, дотоод сүлжээний найдвартай ажиллагааг ханган “Иргэдэд ойр эрх зүйн үйлчилгээ” арга хэмжээний талаар орон нутгийн телевиз, FM, радиогоор сурталчлан иргэдийг өргөнөөр хамруулж, нийт 1238 иргэн үйлчилүүлсэнээс жолооны үнэмлэх үргэдүүлсэн, солиулах 463, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх, зөрчлийн оноо дуусгавар болсон 466 иргэн шалгалтад орсноос, 213 иргэн тэнцэж, эрхээ сэргээлгэн жолоочийн түр зөвшөөрлийг шуурхай хэвлэн өгч ажилласан.</p>
		<p>4.1.2.4. Эрсдэлд сууринсан териин хяналт шалгалт болон аж ахуйн нэгжийн дотоод хяналтыг бэхжүүлэх, хяналт шалгалтын 70 хувийг урьдчилан сэргийлэх зорилгоор зохион байгуулах, чиглэлийг цөөрүүлэх замаар териин хяналт шалгалтын тогтолцоог боловсронгуй болгох</p>
	<p>1. Цагдаагийн байгууллагад эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлж, эрсдэлийг бууруулах талаар тодорхой ажил, арга хэмжээ зохион байгуулж, үр дүнг тооцож</p>	<p>Цагдаагийн байгууллагаас 2014, 2015, 2016, 2017 онд нийт 8 удаа эрсдэлээ тодорхойлж, үнэлгээ хийсэн. Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлэхэд байгууллагын удирдлага, түүний ахалсан орон тооны бус багийн гишүүдийн хүчин чармайлт, санал санаачлага, идэвх зүтгэлт хамгаас чухал байна. Эрсдэлийн удирдлага нь бие даасан шинэ удирдлага, бүтцийг шаардах бус харин байгууллагын менежмент, стратеги болон шийдвэр гаргах үйл явцын салшгүй нэг бүрэлдэхүүн хэсэг юм. Үүнийг цагдаагийн байгууллагад нэвтрүүлсэнээр байгууллагын зорилго, зорилтдоо хүрэх магадлал ёндөрсөх, аюул болон боломжуудыг илүү сайн тодорхойлох, байгууллага, алба хаагчийн үйл ажиллагаагаа эрх зүйн зохицуулалт, олон улсын норм, стандартад нийцүүлэх, шийдвэр гаргалт, төлөвлөлт үндэслэлтэй бодитой болох, төлөвлөгөөгүй алдагдал, зардал буурч байгууллагын бүтээмж нэмэгдэх, ажиллагасадын эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа сайжрах, хяналтын үйл ажиллагааны үр дүн, үр ашигтай байдал дээшлэх ач холбогдолтой гэдгийг нэгжийн удирдлага бүр ойлган үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.</p> <p>Байгууллагын удирдлагын багаас тухайн нэгж дээрээ эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх чиглэлээр зохион байгуулсан ажил, арга хэмжээний үр дүнг эрсдэлийн мэдээллийн сан үүсгэсэн байх, эрсдэлийн үнэлгээг шалгуур үзүүлэлтийн дагуу мэдээллийн санд үндэслэн үнэн зөв, бодитой хийсэн байх, үнэлгээний мөрөөр эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө гаргасан байх, төлөвлөгөөний биелэлт, үр дүнг хагас, бүтэн жилээр тооцсон байх, биелэлт, үр дүнг тооцож эрсдэлийн мэдээллийн санд баяжилт хийсэн байх, дахин эрсдэлээ үнэлсэн байх, орон тооны бус баг байгуулсан байх, эрсдэлийн үнэлгээний тайланг тогтоосон хугацаанд ирүүлсэн байх гэсэн 8 шалгуур үзүүлэлтээр тогтмол хяналт-шинжилгээ хийж, үр дүнг тооцож байна.</p> <p>Дээрх 8 шалгуур үзүүлэлтийг хангаагүй тохиолдолд эрсдэлийн удирдлагыг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн, байгууллагад учирч болзошгүй эрсдэлийг хянах дотоод хяналтын орчин сүл, байгууллагын хэвийн үйл ажиллагаагаа доголдол үүссэн гэж үзэж хариу арга хэмжээ зохион байгуулж байна.</p> <p>Эрсдэлийн үнэлгээгээр дунд болон их түвшинд үнэлгэдсэн эрсдэлүүдээ тухайн байгууллагын дарга нар өөрсдийн үйл</p>

		<p>ажиллагааны онцлог, эрсдэл хоорондын харилцан хамаарал, уялдаа холбоо, байгууллагад үзүүлэх нөлөөллийн түвшин, давтагдах магадлал, чанарын үнэлгээг харгалзан эрсдэлийг бууруулах чиглэлээр хэрэгжүүлэх ажил, арга хэмжээг дотооддоо зохион байгуулж, биелэлт үр дүнг тооцон ажиллаж хөвшсэн.</p> <p>Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын дэргэдэх дотоод аудитын хорооны 2017 оны 04 дугээр сарын 29-ний өдрийн 02 дугаар тогтооюур баталсан "Дотоод аудитын журам"-ын 4.2.6-д заасны дагуу Цагдаагийн байгууллагын 2017 оны эрсдэлийн үнэлгээний тайланг 2017.12.04-ний өдрийн 2/571 албан бичгээр хүргүүлсэн.</p>
2.	Цагдаагийн байгууллагын нэгж бүрт эрсдэлийн мэдээллийн цахим сан бүрдүүлэх. Мөрдөх журам стандарт боловсруулж хэрэгжүүлэх	<p>Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд эрсдэлийн мэдээллийн бүртгэлийн програмыг нэвтрүүлэх ажлыг Дотоод хяналт аюулгүй байдлын газартай хамтран хэрэгжүүлж. Цагдаагийн алба хаагчийн талаар гаргасан гомдол, мэдээлэл, гэмт хэрэг, захирагааны зөрчилд холбогдсон, өртөж, хохирсон алба хаагч, цагдаагийн алба хаагчийн сахилга, ёс зүй, ажлын хариуцлагын талаар дуудлага, мэдээллийг хүлээн авах 126 дугаарын утсаар ирүүлж буй мэдээллийн бүртгэл, эрсдэлийн үнэлгээ зэрэг хэсгүүдээс бүрдсэн "Дотоод хяналт, аюулгүй байдлын цахим систем"-ийг боловсруулан, 2017 оны 04 сарын 20-ны өдөр хүлээлгэн өгсөн.</p> <p>Эрсдэлээ тодорхойлж ирүүлсэн 67 байгууллагын эрсдэлийн үнэлгээний тайлангаас хараад учирч болзошгүй онцлог эрсдэлүүдийг бодитой тодорхойлж, эрсдэл гарсан тохиолдол бүрийг үнэн зөв бүртгэх, эрсдэлийн түвшинг тодорхой тогтоо, ач холбогдлын зэрэглэлийн дагуу арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх, үр дүнд хяналт-шинжилгээ хийх, дахин эрсдэлээ тооцож, хэлбэлзэлийг өмнөх жилүүдтэй харьцуулж хянаhad чиглэсэн эрсдэлээ бүртгэх, эрсдэлийн мэдээллийн санг ашиглалтад оруулж, үнэн зөв мэдээлэл оруулах талаар дэд даргын 2017 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн 4/1747 дугаартай албан бичгээр ажлын чиглэл хүргүүлэн ажиллаж байна. Цагдаагийн нийт байгууллагын эрсдэлийн мэдээллийн сандаа үндэслэн шалгуур үзүүлэлтийн дагуу эрсдэлээ үнэн зөв /ЦЕГ-ын дэд бөгөөд ДХАБГ-ын даргын 2016 оны 10 сарын 21-ний өдрийн 4/1532 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн ажлын чиглэлийн 4 дүгээр хавсралтаар/ тодорхойлж, тухайн байгууллагын үйл ажиллагаанд учирч болзошгүй эрсдэлийг үнэлж, хариу арга хэмжээг төлөвлөдөг болсон. Цагдаагийн байгууллагын түвшинд, тухайн нэгжийн түвшинд тодорхойлсон эрсдэлүүдийг Дотоод хяналт, аюулгүй байдлын цахим систем http://icsapp.police.gov/ хаягаар хяналт тавьж, эрсдэлийг бууруулах чиглэлээр хэрэгжүүлсэн ажил, арга хэмжээний үр дун, үр нөлөөг хяналт шалгалтаар, эрсдэлийн удирдлага, дотоод хяналтын үр дүнтэй байдалд дотоод аудитаар үнэлэлт дүгнэлт өгч байна.</p>
3.	Алба, нэгк, нутаг дэвсгэрийн цагдаагийн газар, хэлтсийн алба хаагчдад эрсдэл тодорхойлох талаар сургалт зохион байгуулж, мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах	<p>Эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх мэргэжил арга зүйн туслацаа үзүүлэх зорилгоор аргачлал зөвлөмж, зайны сургалтын материал боловсруулж төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллагуудад цахим хэлбэрээр хүргүүлсэн. Хяналт шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит, эрсдэлийн удирдлагын чиглэлээр Мөрдөн байцаах алба, Эрүүгийн цагдаагийн алба, Замын цагдаагийн алба, Төмөр зам дахь цагдаагийн газар, Бүртгэл хяналтын төв, Тусгай газар, Орхон, Булган, Говьсүмбэр аймаг дахь цагдаагийн газар, хэлтэс, Багануур дүүргийн цагдаагийн хэлтсийн алба хаагч наарт, харья алба, нэгк, нутаг дэвсгэрийн цагдаагийн газар, хэлтсийн алба хаагчдад эрсдэл тодорхойлох талаар 26 удаа 2080 алба хаагчдад сургалт зохион байгуулж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажлыг зохион байгуулсан.</p>

	4. Хяналт шалгалтын 70 хувийг урьдчилан сэргийлэх зорилгоор зохион байгуулах, хяналт шалгалтын чиглэлийг цөөрүүлэх.	Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 10 нэгжийн үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт, 9 нэгжид гүйцэтгэлийн шалгалт явуулахаар төлөвлөгөөнд тусгаж баттуулан газар, хэлтсүүдэд оны эзэнд дотоод сүлжээгээр хургуулсан. Хяналт, шалгалтад хамрагдсан байгууллагуудад илэрсэн зөрчлийг Цагдаагийн ерөнхий газрын дарын зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлэж засаж арилгах талаар хугацаатай үүрэг хургуулж биелэлтийг тооцон, нийтлэг гарч болзошгүй зөрчлүүдийн талаар давхардсан тоогоор 74 нэгжид зөвлөмж, үүрэг ажлын чиглэл, мэдээлэл хургуулж урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авч ажиллаж байна. Алба хаагчдаас гаргасан зөрчил урд оноос 23 хувиар буурсан
	5. Авлига, ашиг сонирхолын зөрчил үүсч болзошгүй ажлын байр, албан тушаалд судалгаа хийж, алба хаагчийг авлига, албан тушаалын гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр дотоод хяналт шалгалтыг сайжруулах.	Алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагаас 2018 онд авлига, ашиг сонирхолын зөрчил үүсч болзошгүй ажлын байр, албан тушаалд судалгаа хийхээр төлөвлөж байна. Дотоодын хяналтаар илрүүлсэн алба хаагчтай холбогдсон 22 гэмт хэргийг урьд оны мөн үетэй харьцуулахад хэрэг 47.5, алба хаагч 55.8 хувиар тус тус өссөн нь дотоодын хяналтыг сайжруулсантай холбоотой юм. “Байгууллагын дотоод аюулгүй байдлыг хангах” /код 113/ зорилгоор цагдаагийн алба хаагч, түүний гэр бүлийн гишүүдийн амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгөд халдах, хүч хэрэглэх, заналхийлээс хамгаалах, хүний нөөцийн ажилд дэмжлэг үзүүлэх, алба хаагчдын үйлдсэн гэмт хэрэг, сахилга ёс зүйн зөрчлийн талаар мэдээ, мэдээлэл авч, шалгаж шийдвэрлэх, алба хаагчдыг гэмт хэрэг, эрх зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох, илрүүлэх чиглэлээр бодлого барьж ажилласан.
	4.1.2.5.Төрийн үйлчилгээний шударга, ил тод, нээлттэй байдлын талаарх судалгааг тогтмол хийж, үр дүнг үйл ажиллагаандaa ашиглах	
	1. Хөндлөнгийн судалгааны байгууллагаар 2016 онд хийлгэсэн хэрэглэгчийн үнэлгээний тайланд тусгагдсан зөвлөмжийн дагуу чиглэл хургуулж, үр дүнг үйл ажиллагаандaa ашиглах	Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаанд хөндлөнгийн судалгааны байгууллагаар 2016 онд хийлгэсэн хэрэглэгчийн үнэлгээний тайланд тусгагдсан зөвлөмжийн албан бичгээр алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагад хургуулэн байгууллагын зорилт, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусган, харьяа нэгжүүдэд үүрэг чиглэлийг өгөн биелэлт үр дүнг нь тооцсон.
	4.1.2.6.Өргөдөл, гомдол, мэдээлэл өгөх ил тод, нээлттэй суваг ажиллуулах, өргөдөл, гомдол, мэдээллийг цахим хэлбэрээр гаргах, шийдвэрлэх, хяналт тавих нөхцөл боломжийг бүрдүүлэх	

	<p>1. Цагдаагийн байгууллагын албан ёсны цахим хуудсаар иргэдээс ирүүлсэн гомдол мэдээллийг хүлээн авах ЦБУАЖ /код121/-д нэмэлт өөрчлөлт оруулж батлуулан, мөрдүүлэх</p>	Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны журмын нэгдүгээр бүлгийн "Өргөдөл, гомдол хүлээн авч шийдвэрлэх" /код-121/ журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж, Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 2017 оны А/246 дугаар тушаалаар батлуулан мөрдөн ажиллаж байна.
	<p>2. Иргэний гаргасан өргөдөл, гомдлыг хүлээн авах албан тушаалтаны нэр, ажиллах журам, харилцах утас, иргэдийг хүлээн авч уулзах цагийн хуваарийг цахим хуудас, мэдээллийн самбарт байршуулах</p>	<p>Алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын байранд иргэдийг хүлээн авч уулзах албан тушаалтны нэр, хуваарийг гарган цахим хуудсанд байршуулж хэвшсэн.</p> <p>Байгууллагын өргөдөл, гомдол хариуцсан алба хаагчийн албан тушаал, утасны дугаарыг шилэн уулзалтын өрөөнд, иргэдийг хүлээн авч уулзах газар, хэлтсийн дарга нарын хуваарийг угтах танхим болон байгууллагын цахим хуудас /www.ub.police.gov.mn/-ны "Бидний тухай" бүлгийн "Шилэн уулзалтын өрөө" хэсэг, олон нийтийн сүлжээ хуудас /facebook, twitter/-д байршуулан мэдээллийг тухай бүр шинэчлэн иргэд олон нийтэд хүргэх ажлыг зохион байгуулж байна..</p> <p>Нийслэлийн цагдаагийн газрын 12 тоот "Шилэн уулзалт"-ын өрөөнд "Шилэн уулзалт зохион байгуулах тухай" журмын дагуу иргэдийг хүлээн авч, холбогдох албан тушаалтнуудаас уулзалт зохион байгуулж байна. Нийслэлийн цагдаагийн газрын www.ub.police.gov.mn цахим сайтын "байгууллага" цэсэнд "шилэн уулзалтын өрөө" дэд цэсийг шинээр нэмж оруулан иргэний гаргасан өргөдөл, гомдлыг хүлээн авах, албан тушаалтны нэр, ажиллах журам, харилцах утас, иргэдийг хүлээн авч уулзах цагийн хуваарийг гэрэл зургийн хамт байршуулсан. Мөн байгууллагын нэг давхрын хүлээлгийн танхимд байрлах мэдээллийн самбарт А4 хэмжээтэй хэвлэж байршуулсан.</p>
	<p>3. Иргэн гаргасан өргөдөл, гомдолоо цахим хэлбэрээр хянах, ямар шатанд байгааг мэдээлэх нээлттэй суваг ажиллуулах.</p>	<p>Цагдаагийн байгууллагын цахим хуудсанд "Иргэний санал" гэсэн цэсээр нэвтрэх, ирүүлж буй мэдээлэл, санал, хүсэлтийг хүлээн авах боломжтой болсон.</p> <p>Цагдаагийн байгууллагын service.police.gov.mn цахим хуудсыг ашиглан цагдаагийн байгууллага болон алба хаагчтай холбоотой мэдээлэл, гэмт хэрэг, захираганы зөрчилтэй холбоотой өргөдөл, гомдол өгөх, бүртгүүлсэн эрхээрээ нэвтрэн орж өгсөн өргөдөл, гомдлын явц болон шийдвэрлэлттэй холбоотой мэдээлэл, тэмдэглэл зэргийг дэлгэрэнгүйгээр хүлээн авах боломж бүхий системийг нэвтрүүлж, иргэд гар утас, суурин компьютер ашиглан гэмт хэрэг, зэрчлийн мэдээллийг цагдаагийн байгууллагад дамжуулах, жолоочийн онооны дэлгэрэнгүй мэдээлэл харах, алга болсон хүн болон эрэн сурвалжлагдаж байгаа иргэдийн зурагтай мэдээлэлтэй танилцаж байна.</p> <p>Иргэд, олон нийтээс 2017 онд service.police.gov.mn цахим хуудсыг ашиглан давхардсан тоогоор 1165 гомдол, мэдээллийг цахим хэлбэрээр ирүүлсэн.</p> <p>2017 онд төв, орон нутгийн цагдаагийн газар, хэлтсийн удирдах албан тушаалтанд иргэд, байгууллагаас 11497 санал, өргөдөл, гомдол ирүүлснийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2191 нэгж буюу 23.5 хувиар өсчээ.</p>

		<p>Нийт хүлээн авсан санал, өргөдөл, гомдолын 73 буюу 0.6 хувь нь санал, 11289 буюу 98.2 хувь нь өргөдөл, 135 буюу 1.2 хувь нь гомдол байна.</p> <p><u>Санал, өргөдөл, гомдолыг утгаар нь авч узвэл:</u> 1204 буюу 10.5 хувь нь ажилд орох, суралцахыг хүссэн, 402 буюу 3.5 хувь нь ажилдахин орохыг хүссэн, 1818 буюу 15.8 хувь нь ажил өөрчлөх, шилжихийг хүссэн, 3152 буюу 27.4 хувь нь захиргааны чөлөө хүссэн, 654 буюу 5.7 хувь нь тэтгэвэр, тэтгэмж, орон сууц хүссэн, 4267 буюу 37.1 хувь нь бусад өргөдөл гомдол байна. Нийт хүлээн авсан санал, өргөдөл, гомдолын 11389 буюу 99.1 хувийг шийдвэрлэж, 108 буюу 0.9 хувь нь ажиллагаанд байна.</p> <p>Мөн иргэд, байгууллагаас цагдаагийн алба хаагчтай холбоотой нийт 1575 өргөдөл, гомдол хүлээн авч шалгасныг өмнөх оны мөн уетэй харьцуулахад 130 нэгж буюу 7.6 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.</p> <p>1575 өргөдөл, гомдолд 1786 алба хаагч холбогдоноы 1482 буюу 83 хувь нь офицер, 297 буюу 16.6 хувь нь ахлагч, 7 буюу 0.4 хувь нь энгийн ажилтан байна. Нийт өргөдөл гомдолын 1485 буюу 94.3 хувийг барагдуулж, 90 буюу 5.7 хувь нь ажиллагаанд байна.</p>
	4.1.2.7.Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжид хөндлөнгийн үнэлгээ хийх, албан хаагчийн үйл ажиллагааг иргэн үнэлэх тогтолцоог нэвтрүүлж, үйлчилгээг сайжруулах	
1.	Цагдаагийн байгууллагын чанар, хүртээмжид хөндлөнгийн судалгааны байгууллагаар үнэлгээ, судалгаа хийлгүүлэх	<p>Цагдаагийн байгууллагын ажил, үйлчилгээний чанар, хүртээмжид иргэдийн сэтгэл ханамж ямар байгаад үнэлгээ хийж, холбогдох баримт, судалгаанд түшиглэн санал, зөвлөмж боловсруулах зорилгоор Цагдаагийн ерөнхий газар, Иргэний нээлттэй нийгэм форум ТТБ-тай харилцан тохиролцож хамтран ажиллах “Санамж бичиг”-ийг энэ оны 07 дугаар сарын 06-ны өдөр байгуулсан.</p> <p>Санамж бичигт аймаг, нийслэлийн дүүргүүдийн цагдаагийн газар, хэлтсүүдийг шинжилгээ, үнэлгээнд хамруулах, төлбөрийг хамтран санхүүжүүлэхээр тусгасны дагуу “Иргэний нээлттэй нийгэм форум” ТТБ 21 аймагт хийсэн ажлын төлбөрийг, Цагдаагийн ерөнхий газар нийслэлийн дүүргүүдэд хийгдэх ажлын төлбөрийг тус тус санхүүжүүлэн хийлгэж байгаа бөгөөд судалгааны тайланы 2018 оны 1 дүгээр сарын 15-нд хүлээн авна</p>
3-р зорилтын хүрээнд:	4.1.3.1. Улсын болон орон нутгийн төсөв, санхүүгийн удирдлагын тогтолцоог сайжруулах, ил тод, нээлттэй, хариуцлагатай байх зарчмыг мөрдүүлэх	4.1.3.1. Улсын болон орон нутгийн төсөв, санхүүгийн удирдлагын тогтолцоог сайжруулах, ил тод, нээлттэй, хариуцлагатай байх зарчмыг мөрдүүлэх
1.	Алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагуудын төсөвт дун шинжилгээ хийж, оновчтой бүтцийг тодорхойлох	Цагдаа, Дотоодын цэргийн алба нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн 60 байгууллагад 2017 онд батлагдсан төсөвийн дагуу 162 тэрбум төгрөгийг хуваарилан зарцуулж байна. 2017 оны төсвийн тодотголоор алба хаагчдын цалингийн зардалд 2,4 тэрбум төгрөг, Монгол Улсын Ерөнхий прокурорын А/57 дугаар тушаалаар батлагдсан мэдүүлэг авах өрөөнд тавигдах шаардлагын дагуу засвар, техник хэрэгслийн зардалд 650,3 сая төгрөг, Цагдаагийн албаны тухай хууль, Засгийн Газрын 2017 оны 77 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй тэмцэх үндэсний хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлэхэд эхний ээлжинд шаардагдах 3.0 тэрбум төгрөг, Хар тамхи орж ирэх магадлалтай хил дагуу аймгуудад холбооны хэрэгсэл бүхий 13 ширхэг УАЗ Пургон автомашин худалдан авахад 400,0 сая төгрөг, сахилга хариуцлага, үр дүнгийн урамшуулал 2,9 тэрбум төгрөг нийт 9,4 тэрбум төгрөгийг нэмж шийдвэрлэн зарцуулсан байна.
2.	Төрийн өмчийн эд хөрөнгийн ашиглалт,	Цагдаагийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлтийг сайжруулах чиглэлээр 2017 онд “Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд үндсэн хөрөнгө, бараа материал, үнэт цаас, мөнгөн

	<p>хадгалалт хамгаалалт, зарцуулалтын хариуцлагыг дээшлүүлэх</p> <p>3. "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам", түүний хавсралт болон дэд цэсүүдэд тавигдсан мэдээлэл, түүний агуулга олон нийтэд ойлгомжтой байгаа эсэхэд дун шинжилгээ хийх</p>	<p>хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх, тооцоо бодох аргачлал", "Үнэт цаасны бүртгэл хөтлөх аргачлал" болон "Албан хаагчдын хэрэглэж байгаа үндсэн хөрөнгө, бараа материалыг няраваас эд хариуцагч бүрээж картлах, тооллогын дүнг нягтлан бодох бүртгэлийн программд бүртгэх аргачлалыг"-ыг тус тус боловсруулан 3 зөвлөмжийг холбогдох хүснэгт, тооцооллын хамт алба нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагад хүргүүлэн, уг аргачлалыг мөрдөж ажиллахыг ажлын чиглэл болгон хүргүүлсэн.</p> <p>Цагдаагийн 7 байгууллагын 31,7 сая төгрөгийн 164 нэр төрлийн 6412 ширхэг ашиглах боломжгүй болсон бараа материалыг устгаж, модон эдлэл, темер эдлэл, хуванцар, тусгай хэрэгсэл, даавуун материалын зэргээр төрөлжүүлэн ангилан ялгасан хоёрдогч түүхий эдийг борлуулан 81,500 мянган төгрөгийг Төрийн сангийн дансанд тушаан улсын орлогод авсан. Цагдаагийн алба, газар, хэлтсүүдээс ирүүлсэн хүчингүй болсон торгуулийн хуудас, шийтгэвэрийн баланк болох 268703 мянган ширхэг үнэт цаасыг ажлын хэсэг томилон устгасан.</p> <p>Монгол Улсын Сангийн сайдын 2013 оны 73 дугаар тушаалын дагуу Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн эрх мэдлийн хүрээнд 2017 оны төсвийн хуваарилалтад харьяа байгууллагуудаас ирүүлсэн саналыг үндэслэн төсвийн хуваарьт 2 удаа өөрчлөлт орууллаа.</p> <p>Өөрчлөлт оруулсан төсвийн хуваарийг шинэчлэн Цагдаагийн байгууллагын www.police.gov.mn цахим хуудас болон төв байрны мэдээллийн самбарт байрлуулсан.</p> <p>Шилэн дансны хууль болон Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 2014 оны 911 дүгээр тушаалаар баталсан "Мэдээллийн ил тод байдлыг хангах, сурталчлах /код135/ журам"-ын хэрэгжилтийн хүрээнд Шилэн дансны нэгдсэн портал системийн www.shilendans.gov.mn, Цагдаагийн байгууллагын www.police.gov.mn цахим хуудаст Санхүү аж ахуйн алба болон гэрээт албаны 2017 оны 1-12 дугаар сарын мэдээллийг оруулж байна.</p> <p>Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудасны нийт 5 дэд цэсэнд 18 ангиллаар мэдээлэл оруулахаар тусгаснаас 9 ангиллаар өнөөдрийн байдлаар оруулах мэдээлэл байхгүй, 9 ангиллаар таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дун бүхий худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаягийн мэдээллийг оруулж, иргэд, байгууллага чөлөөтэй авах нөхчөлийг хангаж ажиллаа.</p> <p>Шилэн дансны тухай хууль, Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд алба нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн 61 төсөвт байгууллагууд шилэн дансанд байршуулах мэдээлэлээ Шилэн дансны нэгдсэн портал системийн цахим хуудас http://www.shilendans.gov.mn, байгууллагын цахим хуудас болон байгууллагын мэдээллийн самбараар 2017 оны 01-11 дүгээр сарын бүх мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод, нээлттэй, ойлгомжтой байдлаар журмын дагуу мэдээлж ажиллав.</p> <p>Шилэн дансны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д "Байгууллага нь шилэн дансны мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар хүргэх...", 5.3-д "Хуулийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотойгоор шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудастай байна" гэж заасны дагуу Монгол Улсын Засгийн газрын 2016 оны "Журам шинэчлэн батлах тухай" 29 дүгээр тогтоолын "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай журам"-ын хавсралтаар баталсан маягаар 2017 оны 12 дугаар сарын байдлаар "өөрийн цахим хуудас" болон "нэгдсэн цахим хуудас"-ны</p>

		<p>"Төсөв/гүйцэтгэл", "Хөрөнгө оруулалт, тендер, худалдан авалт", "Бусад" цэсэнд мэдээллийг байршуулан бүрэн мэдээлж, улирлын тайланг төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн дотоод аудитын албандаа дараа сарын 15-ны дотор байгууллагын админ эрхээр орж илгээн тайлагнасан болно.</p> <p>Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасан мэдээлэл нь үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн, ойлгомжтой, тогтоосон хугацаанд, тогтолц шуурхай мэдээлдэг байх зарчмыг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэн анхаарч ажиллаж байна.</p>
4.	Хувь хүн, хуулийн этгээдээс төсвийн байгууллагад ёгсөн хандив, туслаамж гэх мэт төсвийн бус орлого, түүний зарцуулалтыг мэдээлэх	<p>БНХАУ-ын НАХЯ-наас буцалтгүй туслаамжаар нийт 2 сая юаний өртөг бүхий "Авеко" маркийн 4, "Деер" маркийн 5 автомашин, мотоцикл 20, гар станц 100 ширхэг, 15 нэр төрлийн 5110 ширхэг тусгай хэрэгслийг хүлээн авч, алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн газар, хэлтэст олгоод байна.</p> <p>БНСҮ-ын прокурорын газраас Монгол Улсын цагдаагийн байгууллагад хар тамхи илрүүлэгч багаж, хар тамхи хэрэглэсэн этгээдийг шалгах тестүүд, "Хьюндай старекс Н-1" маркийн 1 автомашиныг буцалтгүй туслаамжаар олгохоор болсоны дагуу эхний эзлжинд "Хьюндай старекс Н-1" маркийн 1 автомашиныг хүлээн авч Эрүүгийн цагдаагийн газрын Хар тамхитай тэмцэх газарт олгож, тухайн байгууллагудын үндсэн хөрөнгийн орлогод авахуулсан. Цагдаагийн байгууллагын www.police.gov.mn цахим хуудас болон хэвлэл мэдээллийн төвийн facebook хуудсаар иргэд олон нийтэд мэдээлж сурталчилсан</p>
5.	Алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагуудын ахлах нягтлан бодогч, тооцооны нягтлан бодогч, нярав, аж ахуйн ажилтан нарыг Сангийн яам, Хууль зүй, дотоод хэргийн яам болон холбогдох газруудтай хамтран ажил мэргэжлийн онцлогт тохируулсан сургалтад хамруулах.	<p>Цагдаагийн ерөнхий газрын 2016 оны санхүүгийн нэлтгэсэн тайлан болон аудитын шалгалтын дүнг цагдаагийн ерөнхий газрын харьяа болон Улаанбаатар хотын Цагдаагийн хүрээний ахлах нягтлан бодогч, тооцооны нягтлан бодогч, аж ахуйн ажилтан, нярав наарт танилцуулах, аудитын шалгалтаар илэрсэн зөрчил дутагдал, цаашид анхаарах асуудлын талаар хэлэлцүүлэх хурлыг 2017 оны 03 дүгээр сарын 29-ний өдөр зохион байгуулж, хурлын үеэр "Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд үндсэн хөрөнгө, бараа материал, үнэт цаас, мөнгөн хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх, тооцоо бодох арга зүй", шинэчлэн батлагдсан "Цагдаагийн албаны хууль" зэрэг сэдвүүдээр сургалт явуулсан.</p> <p>Мөн Улаанбаатар цагдаагийн хүрээний байгууллагудын аж ахуйн ажилтан, нярав нарын мэргэжлийн мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэх сургалтын 2017 оны 05 дугаар сарын 04, 05-ны өдруүдэд Сургалтын нэгдсэн төвтэй хамтран зохион байгуулсан ба 09 дүгээр сард аймгуудын цагдаагийн газар, хэлтсийн нягтлан бодогч, аж ахуйн ажилтан, нярав нарыг 5 бүс болгон хуваан сургалтыг явуулж уг сургалтаар Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Цагдаагийн албаны тухай хууль, Эд хариуцагчийн эрх үүргийн дүрэм, цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд мөрдөгдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлт, алба хаагчдын харилцааны соёл, ёс зүй, хувь хүний хөгжил, санхүү бүртгэлийн үйл ажиллагаанд гарч буй зөрчил дутагдал, цаашид анхаарах асуудал, нормын хувцас хангарт болон хувцасны программын шинэчлэлтийн талаарх хичээлүүдийг зааж, санхүүгийн баримтуудыг үзүүлэн анхаарах асуудлаар зөвлөгөө ёгсөн.</p>
4.1.3.2. Төсвийн төлөвлөлтийн үр ашигтай байдал, гүйцэтгэл, зарцуулалтын хөндлөнгийн хяналт, хариуцлагыг дээшлүүлэх		

	1. Эрсдэлтэй гэж үзсэн харьяа байгууллагын төсвийн зарцуулалт, санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийх	Цагдаагийн өрөнхий газрын Хяналт шалгалт, үнэлгээ, дотоод аудитын хэлтээс 2017 онд алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн 2 байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт шалгалт, 59 байгууллагын үйл ажиллагаанд хэсэгчилсэн шалгалт, 18 байгууллагын үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт бус шалгалт явуулж, төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлд хяналт тавьж, холбогдох арга хэмжээг авч ажилласан байна. Мөн шалгалтад хамрагдсан байгууллагуудад илэрсэн төлбөр, зөрчил, алдааны шалтгаан нөхцлийт тодорхойлж, давтан гаргахгүй байх, төсөв, санхүүгийн эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр үүрэг, зөвлөмж боловсруулан хүргүүлсэн байна.
	2. Цагдаагийн байгууллагын төсвийн төлөвлөлтөд дотоод аудит хийх.	Цагдаагийн өрөнхий газрын Санхүү, аж ахуйн албаны санхүүгийн хэлтээс 2017 онд алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хэсэгчилсэн дотоод хяналт хийж, зөвлөгөө өгөх хуваарийн дагуу нийт 21 байгууллагад дотоод хяналт хийж, төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлд хяналт тавьж төсвийн хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгааныг тогтоон холбогдох арга хэмжээг авч ажиллав. Мөн улирал тутам алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагааны үр дүнг дүгнэж үнэлэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан болон өр авлагын байдалд шинжилгээ хийж ажилласан. 2017 онд алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн бүх байгууллагууд төсвийг батлагдсан төсөвт багтаан зарцуулж, төсвийг хэтрүүлээгүй болно.
	3. Тухайн жилд төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээг цахим худас болон хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр мэдээлсэн байх	Цагдаагийн байгууллагын 2017 оны худалдан авах төлөвлөгөөнд батлагдсан 4.6 тэрбум төгрөгийн алба хаагчдын дурэмт хувцас, цагдаагийн харьяа нэгж байгууллагуудад нүүрс бэлтгэн нийлүүлэх 350 сая төгрөг, Улаанбаатар цагдаагийн хүрээний цагдаагийн газар, хэлтсүүдийн автомашинуудын шатахуун, тослох материалын 3,263 тэрбум төгрөгийн худалдан авалтын төлөвлөгөөг цахим хуудсанд байршуулж мэдээлэл түгээсэн. Цагдаагийн байгууллагын 2017 оны худалдан авах төлөвлөгөөнд батлагдсан 4.6 тэрбум төгрөгийн алба хаагчдын дурэмт хувцасны тендерийн урилга, оролцохыг сонирхогчид тавих шалгуур үзүүлэлт, шалгарсан аж ахуй нэгжийн товч мэдээлэл шалгараагүй хуулийн үндэслэл зэргийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд excel файлаар байршуулж, олон нийтэд хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлээр сурталчилж мэдээллээ
4.1.3.4. Төсвийн төсөл хэлэлцэхэд олон нийтийн оролцоог хангах		
	1. Цагдаагийн байгууллагуудын төсвийн төсөлд /улсын болон орон нутгийн/ олон нийтийн саналыг авч тусгах, хэрхэн тусгасан талаар мэдээлдэг тогтолцоог бурдуулж	Цагдаа, дотоодын цэргийн анги байгууллагаас санал авч, Монгол Улсын Их хурал, Засгийн газар бусад газраас гаргасан хөтөлбөр, төлөвлөгөөнд тусгагдсан цагдаагийн байгууллагын хэрэгжүүлэх арга хэмжээнд зарцуулах төсвийн нэгтгэн төсвийн санал боловсруулж байна. Боловсруулсан төсвийн төслийн саналаа Цагдаагийн байгууллагын police.gov.mn сайт, мэдээллийн самбарт байршуулсан.
	2. Орон нутгийн төсвийн төслийн талаар хэлэлцүүлэг	Орон нутгийн төсвийн төсөөлөлд гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангахад нэн

	<p>өрнүүлэх, төсвийн төсөлд олон нийтийн саналыг авч тусгах мэдээллийн хэрэгслээр иргэд, олон нийтэд мэдээлэл хүргэх</p>	шаардлагатай хөрөнгө оруулалтын талаарх саналаа оруулан шийдвэрлүүлж байна.
	<p>3. Цагдаагийн харьяа байгууллагууд төсвийн төслөө хэлэлцэхэд олон нийтийн оролцоог хэрхэн хангаж байгаад хяналт тавьж, аudit хийх</p>	<p>Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4.1-д заасныг үндэслэн алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын дараа жилийн төсвийн төслийг боловсруулж, 2017 оны 7 дугаар сарын 25-ны дотор харьялах төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлж, Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3-д заасныг үндэслэн 2017 оны 09 дүгээр сарын 15-ны дотор шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд PDF форматаар байршуулсан.</p> <p>Хяналт шалгалт, үнэлгээ, дотоод аудитын хэлтсийн 2018 оны төлөвлөгөөнд цагдаагийн байгууллагын төсвийн төсөл хэлэлцэхэд олон нийтийн оролцоог хангаж байгаад хяналт тавьж, аudit хийх талаар тусгасан.</p>
	<p>4.1.3.5. Банк, санхүүгийн байгууллагын санхүү, зээлийн бодлогыг боловсронгуй болгож, давуу байдлаа ашиглан иргэн, аж ахуйн нэгжид хүндрэл учруулдаг байдлыг таслан зогсоох</p>	<p>Цагдаагийн ерөнхий газар нь "Хаан" банктай хамтран ажиллах гэрээнд дагуу "Төрийн албан хаагчдын орон сууц" дэд хөтөлбөрийн орон сууцны 8 хувийн зээлийг 275 алба хаагч, энгийн болон хөнгөлөлттэй нөхцөлийн 12%-18,6 % хувийн орон сууцны зээлийг 168 алба хаагч авч, нийт 443 алба хаагч наарт 15,8 тэрбум төгрөгийн орон сууцны зээлийг олгосон байна. Цаашид алба хаагч, ажилтан нарыг орон сууцны 8 хувийн зээлд хамруулахаар төлөвлөж байна.</p> <p>Мөн Хаан банкны мэргэжилтэнг урж кредит картны төрөл, ашиглах заавар, үйлчилгээний талаар алба хаагчдад мэдээлэл хийж, карт олгох болон банкны бусад үйлчилгээний талаар алба хаагчдад заавар зөвлөгөө өгч ажилласан.</p>
	<p>1. Зээл авахад алба хаагчдад учирч байгаа хүндрэл, зээлийн нөхцөлд дун шинжилгээ хийж, зээлийн нөхцөлийг хөнгөвчлөх арга хэмжээг авах. Гэрээнд өөрчлөлт оруулах нөхцөлийг бүрдүүлэх</p> <p>2. Цагдаагийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аudit хийж, хяналт тавих</p>	<p>Санхүүгийн хэлтсээс 2017 онд алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хэсэгчилсэн дотоод хяналт хийх хуваарийн дагуу Сэлэнгэ аймгийн Сайхан сум дахь сум дундын цагдаагийн тасаг, Өвөрхангай аймгийн Хархорин сум дахь сум дундын цагдаагийн хэлтэс. Сүхбаатар аймаг дахь цагдаагийн газар, Цагдаагийн алба хаагчийн "Сүүж-Уул" нэхэн сэргээх сувилал, Захиргааны удирдлагын газар, Замын цагдаагийн газар, Автобааз, Хамгаалалтын газар, Дотоодын цэргийн 05, 805 дугаар анги, Төмөр зам дахь цагдаагийн газар, Хүч спорт хороо, Сургалтын нэгдсэн төв, Мөрдөн байцаах газар, Эрүүгийн цагдаагийн газар, Мэдээллийн технологи холбооны газар, Сүлд чуулга, Хангант үйлчилгээний төв, Санхүү, аж ахуйн алба зэрэг байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналт хийж, зөвлөгөө өгч 2017 оны 04 дүгээр сард Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийг үндэслэн аудитаар илэрсэн зөрчлийг давтан гаргахгүй байхад анхаарч шатахуун, тослох материалын зарцуулалт, жолоочийн тооцооны хуудас, тооцоо бодолтын анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийн</p>

		<p>хөтлөлтийн талаар, 2017 оны 05-06 дугаар сард цалин хөлсний тооцоолол, бүртгэл хөтлөлт, татвар болон нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлт, ногдуулалтын талаар хэсэгчилсэн дотоод хяналт хийж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллан, илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулж, давтан гаргахгүй байх, цаашид шат, шатны хяналтыг сайжруулж ажиллахыг чиглэл болгон ажиллаж байна.</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа 61 төсөвт байгууллага, 2 төрийн өмчт үйлдвэрийн газар нийт 63 байгууллагын санхүүгийн тайлан болон Цагдаагийн ерөнхий газрын 2016 оны санхүүгийн тайланг нэгтгэн 42 байгууллагын санхүүгийн тайланд Үндэсний аудитын газраас аудит хийгдэж, 4 байгууллагын санхүүгийн тайланд итгэл үзүүлж “Зөрчилгүй” дүгнэлт өгсөн, 16 байгууллагын санхүүгийн тайланг аудитын түүвэрт хамруулан шалгаж, 1 байгууллагын санхүүгийн тайланд нууцын зэрэглэлтэй учир аудит хийгдээгүй байна. Аудит хийгдсэн байгууллагуудаас “Монгол тамга” ТӨААТҮГ-ын санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалтai” дүгнэлт, бусад 41 байгууллагын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй” дүгнэлт тус тус өгөгдсөн. Мөн цагдаагийн алба нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагуудын 2016 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд хийсан аудитын шалгалтаар өгөгдсөн дүгнэлт, зөвлөмж, акт, албан шаардлага, аудитын явцад хийсэн залруулга, албан тушаалтанд хариуцлага тооцуулахаар ирүүлсэн санал, илэрсэн зөрчлийн ангилал зэргийг байгууллагуудын аудитын тайлан, дүгнэлтийг 8 хүснэгтээр нэгтгэн гаргаж, санхүү, аж ахуйн албаны даргаар баталгаажуулан аудитын ажлын багт хүргүүлсэн.</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын дарга, дэд даргын баталсан удирдамжийн дагуу 2017 онд цагдаагийн 6 байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийлээ. Аудитаар 30.282,4 мянган төгрөгийн алдаа, 2.147.227.4 мянган төгрөгийн зөрчил илрүүлж, илэрсэн алдаа, зөрчлийн талаар биечилсэн зааварчилга, аргачилсан зөвлөмжийг өгсний үр дунд 73,1% буюу 1.591.759,7 мянган төгрөгийн зөрчлийг залруулсан.</p> <p>Аудит хийлгэсэн байгууллагын удирдлагад цаашид үүсч болох эрсдлээс урьдчилан сэргийлсэн 48 төрлийн зөвлөмжийг хүргүүлэн хэрэгжилтийг тооцон хяналт тавьж ажилласан байна</p> <p>4.1.3.6. Нийтийн албаны санхүүгийн дотоод аудит, хяналт шалгалтын үйл ажиллагаа, хариуцлагын тогтолцоог боловсронгуй болгох</p> <p>1. Сангийн яам болон Хууль зүй, дотоод хэргийн яамнаас ирүүлсэн стандарт, аргачлалыг үйл ажиллагаанд даа хэрэгжүүлж ажиллах</p> <p>Монгол Улсын Төсвийн тухай хуулийн 16.5.6, 69.1 дэх, Төрийн хяналт шалгалтын хуулийн 7.4 дэх заалтууд, Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоол “Аж ахуйн нэгж байгууллагад дотоод хяналт шалгалт зохион байгуулах журам”, 2015 оны 483 дугаар тогтоол “Дотоод аудитын дүрэм” Сангийн сайдын 2016 оны 107 дугаар тушаал “Санхүүгийн хяналт шалгалтын стандарт”, Улсын салбарын Дотоод аудитын практик ажлын гарын авлага /2013 он, 2016 он/, Дотоод аудитын мэргэжлийн практикийн Олон улсын стандарт, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Дотоод аудитын хорооны 2017 оны 02 дугаар тогтоол “Дотоод аудитын журам”, аргачлалуудыг баримтлан алба нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт болон төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт, дотоод аудитыг явуулж байна.</p> <p>Харьяа нэгжүүдэд төсвийн зардлыг хэмнэх, зарцуулалтын үр ашгийг дээшлүүлэх, төсвийн сахилга хариуцлагыг сайжруулах чиглэлээр Санхүү, аж ахуйн албаны даргын 2017 оны 04 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 6/371, Захиргааны удирдлагын газрын даргын 2017 оны 06 дугаар сарын 12-ны өдрийн 5/151, мөн даргын 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн 5/160 дугаар албан бичгүүдийг тус тус</p>
--	--	---

		хүргүүлсэн. Мөн Монгол Улсын Засгийн газар, Сангийн яам, Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Цагдаагийн ерөнхий газраас дэвшүүлсэн зорилт, хэрэгжүүлж буй болдого, арга хэмжээ, Үндэсний аудитын газраас ирүүлсэн зөвлөмж, албан шаардлагын хэрэгжилт, үр дүнг дээшлүүлэн ажиллах талаар үүрэг, зөвлөмжийг алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын төсөөв захирагч наарт хүргүүлж ажилласан.
	4.1.3.7. Аудитын дүгнэлтийн дагуу авах арга хэмжээ, хариуцлагын тогтолцоог сайжруулах	
1.	Аудитын байгууллагын акт, албан шаардлага, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг авч ажиллах	2016 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар өгөгдсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх, аудитаар илэрсэн зөрчлийг дахин гаргахгүй байх үүднээс санхүүгийн тайлан гаргахад анхаарах асуудлаар “Зөвлөмж” бичих, “Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд үндсэн хөрөнгө, бараа материал, үнэт цаас, мянган хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх, тооцоо бодох аргачлал”, “Үнэт цаасны бүртгэл хөтөлөх аргачлал” болон “Албан хаагчдын хэрэглэж байгаа үндсэн хөрөнгө, бараа материалыг нярваас эд хариуцагч бүрээр картлах, тооллогын дүнг нягтлан бодох бүртгэлийн программд бүртгэх аргачлал”, “Үндсэн хөрөнгө, бараа материалын дансанд бүртгэлтэй байгаа эд хөрөнгийн дансны ангилал болон нэршил зөрүүтэй хөрөнгийн запруулга хийж, бүртгэх аргачлал”, “Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой зөвлөмж”-үүдийг тус тус боловсруулан алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагуудад хүргүүлэн, биелэлтийг тооцон үнэлгээ өгч ажилласан.
2.	Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийг арилгуулахаар өгөгдсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтэд шат дараалсан эргэн хяналт хийж, хуулийн дагуу хариуцлага тооцох.	Үндэсний аудитын газар болон аймаг, нийслэлийн аудитын газруудаас 2016 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын дүгнэлт, зөвлөмж, илэрсэн зөрчилд тавьсан акт, албан шаардлагын хэрэгжилтэд дотоод аудитын төлөвлөгөөний дагуу ажиллах, 5 байгууллагад хяналт шалгалт хийж, зөрчлийг арилгууллаа. Цагдаагийн алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан 59 байгууллагын 2016 оны санхүүгийн тайланд хийсан аудитын дүгнэлт, зөвлөмж, зөрчилд тавьсан акт, албан шаардлагыг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд бүрэн байршуулж ажилласан болно. Алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын 2017 оны 1,2,3 дугаар улирлын санхүүгийн үйл ажиллагааг Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын баталсан “Цагдаагийн алба, газар, хэлтэс, тасаг төвүүдийн санхүүгийн үйл ажиллагааг дүгнэж, үнэлэх журам” болон Засгийн газрын 2017 оны 89 дүгээр тогтооолоор баталсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захирагааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.1-д заасан аргачлалаар дүгнэн, үнэлгээ өгч Санхүү, аж ахуйн албаны даргын 2017 оны 07 дугаар сарын 24-ны өдрийн 252 дугаар тушаалаар Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан хугацаанд санхүүгийн тайлан, тодруулгыг гаргаж ирүүлээгүй, хугацаа хоцроон хариуцлагагүй ажилласан Сүхбаатар аймаг дахь цагдаагийн газрын нягтлан бодогч, цагдаагийн дэслэгч Ц.Алтанзуулын албан тушаалын үндсэн цалинг нэг сар 20 хувиар хасах, ЦЕГ-ын Автобаазын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хэсэгчилсэн хяналт, шалгалт хийн хугацаатай үүрэг даалгаврыг биелүүлээгүй, шилэн дансанд санхүүгийн мэдээ, мэдээллийг мэдээлээгүй автобаазын дарга, мөн баазын ахлах нягтлан бөгөөд санхүү, аж ахуйн тасгийн дарга, Баянзүрх дүүрэг дэх цагдаагийн 3 дугаар хэлтсийн ахлах нягтлан бодогч нарын үндсэн цалинг нэг сар 20 хувиар тус тус бууруулах арга хэмжээ авч хариуцлага тооцоов.

		<p>Мөн Сэлэнгэ аймгийн Сайхан сум дахь сум дундын Цагдаагийн хэсэг, Нийслэлийн цагдаагийн газар, Баянзүрх дүүрэг дэх цагдаагийн 2, 3-р хэлтэс, Сүхбаатар дүүрэг дэх цагдаагийн 2-р хэлтэс, Сонгинохайрхан дүүрэг дэх цагдаагийн 1-р хэлтэс, Налайх дүүрэг дэх цагдаагийн хэлтэс ээрэг байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаа шалгур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ бүрэн хүрээгүй, хэрэгжилт үр дүнг нэмэгдүүлэх шаардлагатай гэсэн үнэлгээтэй, Сүхбаатар аймаг дахь Цагдаагийн газрын санхүүгийн үйл ажиллагаа шалгур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ хүрээгүй, удирдлага, зохион байгуулалт, хариуцлагыг сайжруулж, үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх шаардлагатай гэсэн үнэлгээтэй тус тус дүгнэгдсэн тул ажил сайжруулах үүргийг хүргүүллээ.</p> <p>Санхүү, аж ахуйн албанаас 2017 онд алба, нэгж, газар, хэлтэс, төв, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хэсэгчилсэн дотоод хяналт хийж, зөвлөгөө өгөх хуваарийн дагуу Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийг үндэслэн гарч болзошгүй алдаанаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор шатахуун, тослох материалын зарцуулалт, жолоочийн тооцооны хуудас, тооцоо бодолтын анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийн хетлэлтийн талаар нийт 23 байгууллага, 2017 оны эхний 11 сарын цалин хөлслний бодолт, тайланда тусгасан талаар нийт 14 байгууллагад хэсэгчилсэн дотоод хяналт хийж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч гарсан зөрчлийг арилгуулж, давтан гаргахгүй байх, цаашид шат, шатны удирдлагын хяналтыг сайжруулж ажиллах талаар "Шатахуун, тослох материалын тайлан гаргах зөвлөмж" гарган хүргүүлсэн.</p>
3. Иргэн, хуулийн этгээдэд учруулсан хохирлыг барагдуулсны улмаас цагдаагийн байгууллагад учирсан хохирлыг буруутай албан тушаалтнаар буцааж төлүүлэх тогтолцоог бүрдүүлэх	<p>Гэмт хэрэг, зөрчилтэй тэмцэх, захиргааны байгууллагаас гаргасан шийдвэрийн хүрээнд иргэн, хуулийн этгээдэд учруулсан хохирлыг төр хариуцаж, барагдуулсны улмаас цагдаагийн байгууллагад учирсан хохирол байхгүй болно.</p> <p>Буруутай албан тушаалтнаар цагдаагийн байгууллагад учирсан хохирлыг буцааж төлүүлэх тогтолцоог 2018 онд бүрдүүлэх ажлыг зохион байгуулахаар төлөвлөж байна</p>	
4.1.3.10. Төрийн аудитын байгууллагаас хийсэн аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийг олон нийтэд ил тод мэдээлэх тогтолцоог боловсронгуй болгож, нийтийн алба, албан тушаалтны үйл ажиллагаа, түүний үр дүнг иргэд, олон нийтийн хяналтад оруулах		
1. Төрийн аудитын байгууллагаас өгсөн аудитын дүгнэлт, санхүүгийн тайланг цагдаагийн бүх нэгжүүдэд бүрэн мэдээлсэн байна.	Цагдаагийн ерөнхий газрын www.police.gov.mn цахим хуудсанд аудитлагдсан санхүүгийн тайлан, аудитын тайланг бүрэн эхээр, аудитаар өгөгдсөн зөвлөмж, акт, албан шаардлагын биелэлтүүд, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайланг хууль болон Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтооолоор баталсан журамд заасан хугацаанд байршуулан цагдаагийн харьяа нэгжүүдэд мэдээлсэн.	
2. Төрийн аудитын байгууллагаас	Цагдаагийн байгууллагаас Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд Шилэн дансны нэгдсэн портал системийн цахим хуудас http://www.shilendans.gov.mn болон	

<p>өгсөн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг төрийн байгууллагууд шилэн данс болон цахим хуудсаар олон нийтэд мэдээлэл өгхөн ажлыг хэвшүүлэх</p>	<p>Цагдаагийн ерөнхий газрын www.police.gov.mn цахим хуудсанд аудитлагдсан санхүүгийн тайлан, аудитын тайланг бүрэн эхээр, аудитаар өгөгдсөн зөвлөмж, акт, албан шаардлагын биелэлтүүд, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайланг хууль болон Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан журамд заасан хугацаанд байршуулан олон нийтэд ил тод мэдээлэн ажиллаж байна.</p> <p>Санхүү, аж ахуйн албанаас Шилэн дансны тухай хууль, Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд Шилэн дансны нэгдсэн портал системийн цахим хуудас http://www.shilendans.gov.mn болон Цагдаагийн ерөнхий газрын www.police.gov.mn сайтад Санхүү, аж ахуйн албаны болон Цагдаагийн гэрээт хамгаалалтын албаны 2017 оны 1-11 дүгээр сарын төсөв, гүйцэтгэл, хөрөнгө оруулалт, тендер, худалдан авалт, бусад санхүүгийн мэдээллийг үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн, ойлгомжтойгоор тогтоосон хугацаанд олон нийтэд ил тод мэдээлж байгаа байдал хянант тавьж ажиллав.</p>
<p>4-р зорилтын хүрээнд: 4.1.4.2.Тендер шалгаруулалтын талаар гарсан гомдлыг хянан шийдвэрлэх журмыг шинжчлэх, гаргасан шийдвэр, дүгнэлтийг олон нийтэд ил тод болгох</p>	<p>4-р зорилтын хүрээнд: 4.1.4.2.Тендер шалгаруулалтын талаар гарсан гомдлыг хянан шийдвэрлэх журмыг шинжчлэх, гаргасан шийдвэр, дүгнэлтийг олон нийтэд ил тод болгох</p>
<p>1. Тендер шалгаруулалтын талаар гарсан гомдлыг хянан шийдвэрлэх үйл явц, шийдвэрлэлтийн мэдээллийг цахим хуудсанд байршуулж, олон нийтэд ил тод болгох.</p>	<p>Монгол Улсын Засгийн газрын 2009 оны 143 дугаар тогтооолын хэрэгжилтийг хангах зорилгоор 2017 онд Цагдаагийн ерөнхий газрын улсын төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг tender.gov.mn, police.gov.mn цахим хуудаст тухай бүр мэдээллийг байршуулж байна.</p> <p>Улсын төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу 2017 онд худалдан авах 4.6 тэрбум төгрөгийн алба хаагчдын дүрэмт хувцас, хэрэглэлийн сонгон шалгаруулалтыг нээлттэй зохион байгуулж, шаардлагатай хувцас, хэрэглэлийг бүрэн хүлээж авсан.</p> <p>Цагдаагийн харьяа нэгж байгууллагуудад нүүрс бэлтгэн нийлүүлэх 350 сая төгрөгийн, Улаанбаатар цагдаагийн хүрээнд шатахуун, тослох материалын 3,263 тэрбум төгрөг, жолооны үнэмлэхийн бэлдцийг нийлүүлэх сонгон шалгаруулалтыг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд болон Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын даргын хамтарсан тушаалаар Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан байна.</p> <p>Тендерийн урилга, оролцохыг сонирхогчид тавих шалгуур үзүүлэлт, шалгарсан аж ахуйн нэгжийн товч мэдээлэл тендерт шалгаргаагүй хуулийн үндэслэл зэргийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд exsel файлаар байршуулж, олон нийтэд мэдээллээ.</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газраас 2017 онд цагдаагийн байгууллагын хэрэгцээнд компьютер, техник хэрэгсэл бэлтгэн нийлүүлэгчийг сонгон шалгаруулах нээлттэй тендер шалгаруулалтыг зохион байгуулах хороог ЦЕГ-ын даргын “Тендерийн үнэлгээний хороо байгуулах тухай” 2017 оны А/18 дугаар тушаалаар 7 гишүүний бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулж, “Ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх, зөрчил үүссэн тухай мэдгэдэл”-ийг хорооны гишүүн бүрээр гаргуулан, тендерийн урилгыг “Монголын үнэн” сонинь 2017 оны 03 дугаар сарын 07-ны өдрийн 043 дугаарт нийтэлж, Цагдаагийн ерөнхий газрын цахим хуудсанд байршуулсан.</p> <p>Нээлттэй тендер шалгаруулалтад нийт 6 байгууллага оролцсоноос “Аи Ти Зон” ХХКомпани 251.902.090 төгрөгөөр</p>

		<p>нийлүүлэхээр шалгарч, IZBD-17-007-05/2017-TX-23 дугаартай гэрээг 2017 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдөр байгуулсан.</p> <p>Улсын төсвийн 2017 оны тодотголын хөрөнгө оруулалтаар батлагдсан төсвөөр цагдаагийн байгууллагад УАЗ-22069 болон түүнтэй дүйцэх маркийн автомашин бэлтгэн нийлүүлэгчийг сонгон шалгаруулах ажлыг зохион байгуулах хороог Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын “Тендериин үнэлгээний хороо байгуулах тухай” 2017 оны 335 дугаар тушаалаар 7 гишүүний бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулж, тендериин урилтыг “Монголын үнэн” сонины 2017 оны 11 дугаар сарын 06-ны өдрийн 215 дугаарт нийтэлж, Цагдаагийн ерөнхий газрын цахим хуудсанд байршуулсан.</p> <p>Нээлттэй тендер шалгаруулалтад “Хурд авто” ХХК нь 384.800.000 төгрөгөөр 13 автомашин нийлүүлэхээр шалгарч, ЦБХАА №03/2017-TX дугаартай гэрээг 2017 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдөр байгуулсан.</p> <p>Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.4 заалтын хүрээнд “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай” журмын 8 дугаар хавсралт маятгаар цагдаагийн байгууллагаас 2017 онд худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээ, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр хаягийг Цагдаагийн ерөнхий газрын http://www.police.gov.mn цахим хуудсанд бүрэн байршуулж ажиллаа. Тендер шалгаруулалтын талаар энэ онд ямар нэгэн гомдол санал гараагүй болно.</p>
	4.1.4.3. Худалдан авах ажиллагааны бодлого, төлөвлөлтийг сайжруулж, ил тод болгох, олон нийтээр урьдчилан хэлэлцүүлэх эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх	
	1. Цагдаагийн байгууллагаас зарлагдаж байгаа худалдан авах ажиллагааны тендерийн шалгаруулалтад оролцох цагдаагийн алба хаагч, гишүүдийг сургалтад оролцуулж, мэргэжлийн үнэмлэхийг олгож, худалдан авах эрх зүйн мэдлэгийг сайжруулах	Цагдаагийн байгууллагаас худалдан авах ажиллагааны мэргэжлийн үнэмлэх авах шаардлагатай 10 алба хаагчийг сургалтад хамруулж, шалгуулан Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газраас худалдан авах ажиллагааны мэргэжлийн үнэмлэх олгуулсан.
	5-р зорилтын хүрээнд: 4.1.5.5. Цахим сүлжээг ашиглах, байнгын ажиллагаатай утас ажиллуулах замаар авлига, албан тушаалын гэмт хэрэг, зөрчлийн талаарх мэдээллийг авах, мэдээлэл өгч байгаа иргэнийн урамшуулах тогтолцоог бүрдүүлэх	
	1. Цахим сүлжээ болон 126 дугаарын утсаар мэдээлэл авах, мэдээллийн ач холбогдол, мэдээллийн үнэн бодит байдлалд дун шинжилгээ хийж худал мэдээлэл өгсөн	Иргэдээс мэдээ, мэдээлэл хүлээн авах Цагдаагийн ерөнхий газрын мэдээлэл хүлээн авах 126 дугаарын утсанд 2017.12.18-ны байдаа иргэдээс нийт 185 мэдээ, мэдээлэл ирүүлсэнээс, гомдол 151, талархал 34, улдэгдэл 34 байна. Мэдээлэл, шуурхай удирдлагын төвөөс гэр бүлийн хүчирхийллийн дуудлага, мэдээлэл удаа дараа ирүүлсэн хаяг, энэ төрлийн дуудлага мэдээллийг санд үндэслэлгүйгээр хаасан тухай зөрчлийн шалгуулахаар дүүргийн цагдаагийн хэлтсүүдэд хандсан 147 албан бичгийн дагуу зохион байгуулсан ажлыг үзэж, хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах зорилгоор 3 бүлэг, 14 заалттай шалган зааварчлах удирдамжийн дагуу шалгалтыг зохион байгуулж дүнг

	этгээдэд хариуцлага тооцох	<p>нэгтгэж, дүн шинжилгээ хийлээ. Гэр бүлийн хүчирхийллийн нэг удаагийн болон давтамжтай 168 дуудлага, мэдээллийн шийдвэрлэлтийн талаарх 143 албан бичгийн 77 хариуг хугацаанд нь, 43 хариуг хугацаа хэтрүүлж өгсөн, 48 хариуг огт ирүүлээгүй, дуудлага, мэдээллийг шийдвэрлэлтээр нь авч үзвэл 109 дуудлага, мэдээллийг үндэслэлтэй, 24 дуудлага мэдээллийг үндэслэлгүйээр /гараад зугатасан, утас нь холбогдох боломжгүй, хөдөө явсан, зөвлөгөө өгсөн г.м/ шийдвэрлэж, 35 дуудлага, мэдээллийг огт шалгаж шийдвэрлээгүй байна.</p> <p>Нийслэлийн цагдаагийн газрын Хяналт шалгалт, үнэлгээ, ёс журмын хэлтсийн Ёс журмын тасагт ажиллаж буй үүрэн телефоны 5 утас болон цахим сүлжээ, 126 дугаарын утсанд иргэд, хуулийн этгээдээс 2017 онд нийт 199 дуудлага, мэдээ, мэдээллийг хүлээн авч, холбогдох хууль, дүрэм, журмын дагуу дуудлага, мэдээлэл бүрт шалгалтын ажиллагааг зохион байгууллаа. Шалгалтаар тогтоогсон дүнг үндэслэн иргэн, хуулийн этгээдэд хариуг тухай бүрт өгч ажилласан байна. Худал дуудлага, мэдээлэл өгсөн 1 иргэний материалыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу Сүхбаатар дүүрэг дэх цагдаагийн хоёрдугаар хэлтэст хүргүүлж, хариуцлага тооцуулан ажилласан.</p>
	2. Авлига, албан тушаалын гэмт хэрэг, зөрчлийн талаарх мэдээлэл өгч байгаа иргэнийг урамшуулах тогтолцоог бий болгох.	<p>“Иргэд, байгууллагаас төлбөртэй мэдээлэл авахад баримтлах үнэлгээний жишиг батлах тухай” Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2017 оны А-297, 360 дугаар тушаалыг батлуулж, гэмт хэрэг үйлдэхээр бэлтгэж байгаа, завдсан, эсхүл үйлдсэн тухай мэдээллийг 50,000-2,000,000 төгрөгөөр үнэлж авах жишиг тогтоож баталгаажуулсан. Авлига, албан тушаалын гэмт хэрэг, зөрчлийн талаарх мэдээлэл өгсөн 3 иргэнийг 450,000 /дөрвөн зуун тавин мянган/ төгрөгөөр урамшуулсан байна.</p>
4.1.5.6. Мэдээлэл өгч байгаа иргэн, сэтгүүлчийг хамгаалах эрх зүйн орчинг бурдүүлэх.		
	1. Шаардлагатай тохиолдолд мэдээлэл өгсөн иргэнийг Гэрч, хохирогчийг хамгаалах тухай хуулийн хүрээнд хамгаалалтад авах	<p>Засгийн газрын 2015 оны 346 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Гэрч, хохирогчийг хамгаалах, туслалцаа үзүүлэх үндэсний хөтөлбөр”-т нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төслийг боловсруулан Хуулийн хэлтсээр уламжлан Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд хүргүүлсэн.</p> <p>Засгийн газрын 2017 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдрийн 115 дугаар тогтоолоор хөтөлбөрийн хавсралтад нэмэлт, өөрчлөлт орж батлагдлаа.</p> <p>Гэрч, хохирогчийг хамгаалах тухай хуульд заасан Аюулгүй байдлын хамгаалалтын арга хэмжээний журмуудыг шинжлэн батлуулахаар Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны холбогдох ажилнуудтай хамтран ажиллаж маш нууцын 3 журмыг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын тушаалаар батлуулсан.</p> <p>Аюулгүй байдлын хамгаалалтын арга хэмжээний “Гэрч, хохирогчийн мэдээллийн нууцлалыг хангах аюулгүй байдлын хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэглэх журам”, “Гэрч, хохирогчийг аюулгүй газарт тур байрлуулах аюулгүй байдлын хамгаалалтын арга хэмжээг хэрэглэх журам”, “Гэрч, хохирогчийг тусгай техник хэрэгслийн жагсаалт, хэрэгслээр хангах, хэрэглэх журам”, “Биечилсэн хамгаалалтын журам”, “Гэрч, хохирогчид эрүүл мэндийн туслалцаа үзүүлэх журам” зэрэг 5 журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулахаар Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд 2016 онд хүргүүлсэн төслийг дахин хянаж, засварлан тус яамны хариуцсан албан тушаалтанд хүргүүлж Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан 2017 оны А/250, А/171 дүгээр тушаалаар тус тус батлагдан хэрэгжиж байна.</p>

		<p>Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.8-д заасан үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд шүүгчийн захирамж, прокурорын тогтоол, Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын тушаалаар гэрч, хохирогчийг хамгаалалтад авах аюулгүй байдлын хамгаалалтын арга хэмжээ зохион байгуулах ажлыг улсын хэмжээнд мэргэжлийн удирдлагаар ханганд, хэрэгжүүлж ажиллаа.</p> <p>2017 онд тус хэлтсээс эрх бүхий албан тушаалтын шийдвэрээр аюулгүй газарт түр байрлуулах арга хэмжээ 2, биечилсэн хамгаалалтын арга хэмжээ 8, тусгай техник хэрэгслээр хангах арга хэмжээ 3, тодорхой үйлдлийг хязгаарлах арга хэмжээ 1 нийт 14, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагудаас Сонгинохайрхан дүүрэг дэх цагдаагийн 2 дугаар хэлтсээс урьдчилан сануулах хамгаалалтын арга хэмжээ 4, Орхон аймгийн Цагдаагийн газраас тодорхой үйлдлийг хязгаарлах арга хэмжээ 1, биечилсэн хамгаалалтын арга хэмжээ 2 нийт 7, улсын хэмжээнд хамгаалалтын 21 арга хэмжээ хэрэгжүүлж гэрч 6, хохирогч 11, шүүгч 3, прокурор 2, Гэрч, хохирогчийг хамгаалах тухай хуулийн 5.4-д заасан иргэн 3, хамаарал бүхий этгээд 11 нийт 36 иргэний аюулгүй байдлыг хангаж ажиллаа.</p>
	4.1.5.8. Авлигын эсрэг үйл ажиллагаанд мэдээллийн орчин үеийн технологийг ашиглах, авлига, албан тушаалын гэмт хэргийн илрүүлэлтэд шинжлэх ухан, технологийн дэвшилтэд аргыг нэвтрүүлэх.	
	1. Авлига, албан тушаалын гэмт хэргийн илрүүлэлтэд олон улсын хэмжээнд ашиглагддаг арга, аргачлал, стандарт, дүрэм журам, техник, технологийг судлах, нэвтрүүлэх.	<p>Улсын Ерөнхий Прокурорын газрын болон Цагдаагийн ерөнхий газар, Авлигатай тэмцэх газрын даргын хамтарсан тушаалаар эрүүгийн 8 хэргийг шалгах ажлын хэсэгт тус албаны Эдийн засгийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх хэлтсийн 18 алба хаагч томилогдон ажиллаж байна.</p> <p>Тус албаны Эдийн засгийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх хэлтсээс энэ онд “Монгол банк, БНХАУ-ын Ардын банк хооронд 2011 оны 05 дугаар сард төгрөг, юаний үндэсний мөнгөн тэмдэгт солилцох своп хэлцлийн гэрээг 5 тэрбум юань, 1 их наяд төгрөгийн дүнтэйгээр байгуулсан бөгөөд своп хэлцлийн гэрээний дүнг 2012 онд 5 тэрбум юанаар нэмэгдүүлэх, 2014 онд гэрээг сунгаж, дунг 15 тэрбум юань болгон нэмэгдүүлэхэд гэрээнд оруулсан өөрчлөлтийг тухайн үеийн Монгол банкны албан тушаалтан нь Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл болон Монгол Улсын Их Хуралд танилцуулалтгүй албан үүрэг, бүрэн эрх, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах гэрээг сунгаснаас гадаад валиютын өр Монгол Улсын макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг алдагдуулж, нэг улсаас хэт хараат болох эрсдэлийг бий болгосон. Мөн 2014-2016 онд дотоодын арилжааны банкуудтай хууль бусаар 1.2 тэрбум амдолларын хэлцлийг байгуулж Монгол банкны төлбөрийн чадварыг алдагдуулсан” гэх хэргийг илрүүлэн эрүүгийн хэрэг үүсгүүлэн шалгуулах саналтай Авлигатай тэмцэх газарт шилжүүлсэн</p>
	4.1.5.11. Хууль сахиулах байгууллагын алба хаагчийн авлига, албан тушаалын гэмт хэргийг олж илрүүлэх, мөрдөн шалгах, хянан шийдвэрлэх талаарх мэдлэг туршлага, ур чадварыг сайжруулах.	
	1. Алба хаагчдыг гадаад орны хууль сахиулах чиг үүрэг бүхий байгууллагудаас зохион байгуулах авлига, албан тушаалын гэмт хэргийг олж илрүүлэх, мөрдөн	<p>1. Эрүүгийн цагдаагийн албаны Эдийн засгийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх хэлтсийн ахлах төлөөлөгч, цагдаагийн хошууч П.Сандагсүрэн, цагдаагийн ахмад Б.Болдбаяр нарыг 2017.03.07-10-ны өдрүүдэд БНХАУ-ын ЗЗОБ Хонгконг-д зохион байгуулагдсан “Оюуны өмчийн эрх”-ийн семинарт</p> <p>2. Эрүүгийн цагдаагийн албаны Эдийн засгийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх хэлтсийн тасгийн дарга, цагдаагийн ахмад Н.Бумгэрэлийг 2017.09.25-29-ний өдрүүдэд АНУ-ын Тайланд дахь Олон улсын хууль сахиулах байгууллагын академид зохион байгуулагдсан</p>

	шалгах, хянан шийдвэрлэх талаарх сургалт, семинарт оролцуулж, туршлага судлуулах	<p>"Санхүүгийн гэмт хэргийг мөрдөн шалгах арга барил" сэдэвт сургалтад</p> <p>3. Эрүүгийн цагдаагийн албаны Эдийн засгийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх хэлтсийн эрүүгийн ахлах мөрдөгч, цагдаагийн ахмад Э.Сэргэлэнбаатарыг БНСУ-ын Пусан хотод 2017.11.13-16-ны өдруүдэд зохион байгуулагдсан "Ази Номхон далаин бүсийн мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх бүлэг" /APG/-ийн топологийн уулзалтад</p> <p>4. Эрүүгийн цагдаагийн албаны Эдийн засгийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх хэлтсийн дарга, цагдаагийн хурандаа Д.Дагвасүрэнг ОХУ-ын Москва хотод 2017.11.21-27-ны өдруүдэд зохион байгуулагдсан "Евроазийн мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх бүлгийн уулзалт"-д оролцуулан туршлага судлууллаа.</p> <p>5. Европын хамтын ажиллагаа, Герман улсын засгийн газрын дэмжлэгтэйгээр 2017 оны 05 дугаар сарын 10-11- ний өдруүдэд Улаанбаатар хотод зохион байгуулагдсан "Авлигиын эсрэг хамтын ажиллагааг Монгол Улсад идэвхижүүлэх нь" сэдэвт 2 өдрийн сургалтад Залихи гэмт хэрэг мөрдөх хэлтсийн ахлах мөрдөгч, цагдаагийн хошууч Л.Цогтсайхан хамрагдлаа.</p>
2.	Улсын хэмжээний эдийн засгийн төлөөлөгч нарыг хамруулан "Авлига, эдийн засгийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх сэдвээр 3 хоногийн сургалт зохион байгуулах.	Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын 2017 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн мн/110 дугаар тушаалаар төв, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын эдийн засгийн мөрдөгч нарын сургалтыг 2017 оны 12 дугаар сарын 11-ний өдрөөс 13-ны өдруүдэд 1,5 кредит цагийн сургалтыг Улаанбаатар хотод зохион байгуулж, сургалтад Эдийн засгийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх хэлтсийн 33, орон нутгийн 54, нийт 87 алба хаагчийг хамруулсан.
3.	Гадаадын сургагч багш, мэргэжилтнийг урьж, алба хаагчдыг дадлагажуулах	Бүгд Найрамдах Турк Улсын Үндэсний цагдаагийн газар болон ТИКА олон улсын байгууллагатай хамтран Бүгд Найрамдах Турк Улсын цагдаагийн байгууллагаас сургагч багш нарыг урьж Сургалтын нэгдсэн төвд "Цагдаагийн манлайлал ба удирдах ур чадвар" сэдэвт сургалтыг зохион байгуулж, Монгол Улсын цагдаагийн байгууллагаас Эрүүгийн цагдаагийн албаны Хар тамхитай тэмцэх газрын дарга, цагдаагийн хурандаа Х.Доржсүрэн нарын 15 удирдаан албан тушаалтуудыг оролцууллаа. Сургалтын явцад авлига, албан тушаалын гэмт хэрэгээс урьдчилан сэргийлэх, мөрдөн шалгах чиглэлийн сэдвүүд багтсан болно
4.1.5.12.	Хууль сахиулах байгууллагын алба хаагчийн давтан сургалтын хөтөлбөрийн агуулгад авлига, албан тушаалын гэмт хэрэг, зөрчлийг шийдвэрлэх асуудлыг тусгаж хэрэгжүүлэх	Хууль сахиулах байгууллагын алба хаагчийн давтан сургалтын хөтөлбөрийн агуулгад авлига, албан тушаалын гэмт хэрэг, зөрчлийг шийдвэрлэх асуудлыг тусгаж хэрэгжүүлэх
	Алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагудын салбар эрх бухий албан тушаалтан /ЭБАТ/-үүдад сургалт зохион байгуулах	<p>Алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө орлогын мэдүүлэгийг бүртгэх, хянах, хадгалах эрх бухий 48 албан тушаалтаас баталгааны маягт, төрийн албан хаагчийн анкетыг авч судалгааг нэгтгэж, бүрдүүлэлтийн цахим санд бүртгэлийг шинэчилж оруулсан.</p> <p>Хууль зүйн үндэсний хүрэлэнгийн Хуульчдын танхимд Авлигатай тэмцэх газрын ажилтан, комисsar Д.Баасандэлгэр "Авлигатай тэмцэх үйл ажиллагааны онол, практикийн асуудал" сэдэвт эрдэм шинжилгээний бага хуралд Улаанбаатар цагдаагийн хүрээний байгууллагуудын эрх бухий албан тушаалтуудын дунд 2 цагийн сургалтыг зохион байгууллаа. Мөн "Авлигатай тэмцэх үйл ажиллагааны онол, практикийн асуудал" сэдэвээр зохион явуулсан эрдэм шинжилгээний бага хуралд 2017 оны 12 дугаар сарын 06-ны</p>

	<p>өдөр харьяа нэгжүүдээс нийт 22 эрх бүхий албан тушаалтаныг оролцуулсан.</p> <p>Ерөнхийлөгчийн иргэний танхимд “Авлига бол байгалийн давагдашгүй хүчин зүйл биш” зөвлөгөөнд оролцож, “Авлигын гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэхэд анхаарах асуудал”, “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн талаар”, “Авлигын гэмт хэрэгт тавих прокурорын хяналт” сэдэвт сургалтанд 2017 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдөр харьяа, нэгжүүдээс нийт 15 эрх бүхий албан тушаалтан хамрагдлаа.</p> <p>Алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг бүртгэх, хянах, хадгалах эрх бүхий албан тушаалтан /ЭБАТ/-ын дунд 2018 онд нэгдсэн сургалтыг зохион байгуулахаар цагдаагийн байгууллагын төсөвт 5 сая төгрөгийг төсөвлөн, хөтөлбөр, төлөвлөгөөг боловсруулан ажиллаж байна.</p>
2. Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийг хэрэгжүүлэх, анхаарах асуудлаар нийт алба хаагчдын дунд сургалт зохион байгуулах	<p>Цагдаагийн байгууллагын алба хаагчдын дунд Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийг хэрэгжүүлах, анхаарах асуудлаар дараах сургалтуудыг зохион байгуулсан. Үүнд:</p> <p>Авлигатай тэмцэх газраас 2017 оны 1 дүгээр сарын 17, 18-ны өдруудэд зохион байгуулсан “Авлигын эсрэг үйл ажиллагаа” сэдэвт Нийслэлийн териин байгууллагуудын эрх бүхий албан тушаалтнуудын дунд явуулсан 2 өдрийн сургалт,</p> <p>Нийслэлийн цагдаагийн газрын харьяа нэгжийн алба хаагчдаас мэдүүлгийг хуулийн хугацаанд мэдүүлэх, ага зүйн зөвлөмж өгөх зорилгоор хариуцсан эрх бүхий албан тушаалтанууд “Хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлэг болон хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийг бөглөх аргачлал”, “Авлигатай тэмцэх газрын мэдүүлгийн бүрдүүлэлтийн цахим санд нэвтрэх мэдүүлэг бөглөх”, Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийг хэрэглэх талаар нэгж тус бүрт 1 удаагийн сургалт,</p> <p>Тусгай ажиллагааны газрын алба хаагчдад Авлигатай тэмцэх газрын урьдчилан сэргийлэх хэлтсийн дарга Н.Алтангэрэл, комисsar Ч.Тэриш нарыг урьж оролцуулан “Авлигын эсрэг хууль”, “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр” сэдвээр 2017 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдөр зохион байгуулсан 1 цагийн сургалт,</p> <p>Авлигатай тэмцэх газрын Урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх хэлтсийн ахлах ажилтан, ахлах комисsar Д.Цэнд-Аюуш “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ” сэдвээр 2017 оны 04 дүгээр сарын 20-ны өдөр 1 цагийн сургалт,</p> <p>Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнд “Авлигатай тэмцэх үйл ажиллагааны онол, практикийн асуудал”, “Авлигын гэмт хэргийн эрүүгийн эрх зүйн зохицуулалт”, “Авлигын талаарх олон нийтийн ойлголт”, “Авлигатай тэмцэхэд хараат бус хэвлэл, мэдээллийн байгууллагын үүрэг” сэдвээр зохион явуулсан эрдэм шинжилгээний бага хуралд 2017 оны 12 дугаар сарын 06-ны өдөр харьяа нэгжүүдээс нийт 22 алба хаагчийг оролцуулсан 4 цагийн сургалтыг тус тус явуулсан.</p> <p>Ерөнхийлөгчийн иргэний танхимд “Авлига бол байгалийн давагдашгүй хүчин зүйл биш” зөвлөгөөнд оролцож, “Авлигын гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэхэд анхаарах асуудал”, “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн талаар”, “Авлигын гэмт хэрэгт тавих прокурорын хяналт” сэдвээр 2017 оны 12 дугаар сарын</p>

		<p>08-ны өдөр харьяа, нэгжүүдээс нийт 15 алба хаагчийн оролцуулсан 5 цагийн сургалтуудыг тус тус зохион байгуулсан.</p> <p>Төв аймаг дахь Цагдаагийн газраас Авлигатай тэмцэх газарт сургалт зохион байгуулах хүсэлт тавьж 2017 оны 10 сарын 05-ны өдөр Авлигатай тэмцэх газрын Урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх хэлтсийн ахлах ажилтан, комиссар Л.Батбаяр "Авлигын эсрэг хууль тогтоомжийг таниулах нь" сэдвээр, Баянөлгийн аймаг дахь Цагдаагийн газрын хүний нөөцийн мэргэжилтэн, цагдаагийн ахмад Х.Дэнсмаа "Авлигын эсрэг хууль тогтоомж", Цагдаагийн албаны тухай хууль болон Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд заасан хориглолт хязгаарлалтын талаар, Дорноговь аймаг дахь Цагдаагийн газар аймгийн Хүний эрхийн үндэсний комиссын ахлах мэргэжилтэнтэй хамтран "Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр", Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлын зөрчил" сэдвээр, Хэнтий аймаг дахь цагдаагийн газрын Захиргааны удирдлагын тасгийн дарга, цагдаагийн хошууч Т.Чинбаатар "Авлигын эсрэг хуулийн ойлголт", "Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр", "Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль", "Авлига, түүний серөг үр дагавар" сэдвээр, Ховд аймаг дахь цагдаагийн газрын алба хаагчдад аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хууль, эрх зүйн хэлтсийн мэргэжилтэн Д.Оюунцэцэг "Авлигын эсрэг хууль тогтоомж" авлига хээл хахууль, хунд суртал, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх" сэдвээр, хүний нөөцийн мэргэжилтэн, цагдаагийн ахлах дэслэгч Э.Дамдин, эдийн засгийн ахлах төлөөлөгч, цагдаагийн хошууч Д.Ганбат нар "Авлигын эсрэг хууль, албан тушаалын гэмт хэрэг" "Эдийн засгийн гэмт хэргийн талаар" зэрэг сэдвээр сургалтуудыг зохион явуулж, алба хаагчдаас авлига, ашиг сонирхлын зөрчиild холбогдохгүй байх, шан харамж, бэлэг хандив авахгүй байх талаар баталгаа гаргуулж авсан.</p> <p>Увс аймаг дахь Цагдаагийн газраас Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулиар 4 цагийн сургалт, УИХ-ын Хууль зүйн байгын хорооны 2014.12.23-ны өдрийн 20 дугаар тогтоолыг хэрэгжүүлэхэд анхаарах асуудал буюу хувийн ашиг сонирхол хөрөнгө орлогын мэдүүлэг гаргахад анхаарах асуудлаар 3 удаа 5 цагийн сургалт, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд энэ оны 04 дүгээр сарын 13-ны өдөр хуулийн 3 дугаар бүлэгт "Оффшор бусэд банкны данс эзэмших, хөдлөх, үл хөдлөх хөрөнгө өмчлөх, хуулийн этгээд байгуулхтай холбогдсон хориглолт" зэрэг сэдвээр 1 цагийн сургалтыг зохион явуулж давхардсан тоогоор 301 алба хаагчдад хамрагдсан байна.</p> <p>Авлигатай тэмцэх газраас зохион байгуулсан "ХАСХОМ-ийг бүртгэх ажиллагаа" сэдэвт онлайн сургалтанд эрх бүхий албан тушаалтан хамрагдсан.</p> <p>Tasag, хэсгийн алба хаагчдын дунд Авлигаас ангид байх амлалтын дэвтэр аялуулж "Авлигын эсрэг олон улсын өдөр"-ийг тохиолдуулан алба хаагчдын дунд "АХА" хөгжөөнт, танин мэдэхүйн уралдаан зохион байгуулж, эхний 3 байрт орсон алба хаагчдыг шагнаж урамшуулсан байна.</p>
--	--	---

		<p>Хөвсгөл аймаг дахь Цагдаагийн газар алба хаагчиддаа Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албандаа нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, "Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр"-өөр 4 удаа 8 цагийн сургалтыг зохион байгуулж аймгийн Гэмт хэргзэс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөл, аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хууль эрх зүйн хэлтэс, Хүний эрхийн комиссын Хөвсгөл аймаг дахь төлөөлөгч нартай хамтарч аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлагуудын алба хаагч нарын дунд Авлигатай тэмцэх олон улсын өдрийг тохиолдуулан асуулт хариултын "АХА" тэмцээний зохион байгуулж тэргүүн байрыг цагдаагийн газрын Сэтгэл зүйч, цагдаагийн дэслэгч Е.Шижиртуяа, гуравдугаар байрыг цагдаагийн газрын мөрдөгч, цагдаагийн ахлах дэслэгч Н.Ганзориг нар тус тус эзэлж, өргөмжлөл үнэ бүхий зүйлээр шагнагдсан байна.</p> <p>Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албандаа нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, түүнд нийцүүлэн гаргасан тогтоол, тушаал, журмыг сурталчлах ажлын хүрээнд Авлигатай тэмцэх газрын Сургалт соён гэгээрүүлэх хэлтсээс бэлтгэн гаргасан Авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, авлигын хор хөнөөлийн талаарх хууль, ном, сэтгүүл, зурагт хуудас, сурталчилгааны материалыг тус газрын харьяа нэгж, дүүрэг дэх цагдаагийн хэлтсийн иргэдийн хүлээлгийн танхимд байршуулан иргэд, алба хаагчдад сурталчлах, түгээх ажлыг зохион байгуулсан.</p>
7-р зорилтын хүрээнд:	4.1.7.3.Төрийн байгууллага, түүний удирдлагын үйл ажиллагаанд төрийн бус байгууллага хяналт тавих боломжийг бий болгох, төрийн зарим ажил үйлчилгээг төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлэх, санхүүжилтийг ил тод, үр ашигтай зарцуулах, түүнд хяналт тавих тогтолцоог бүрдүүлэх	
1. Төрийн байгууллага, түүний удирдлагын үйл ажиллагаанд төрийн бус байгууллага хяналт тавих боломжийг бүрдүүлэх	<p>Иргэний зөвлөл болон оршин суугчдад үйл ажиллагаагаа тайлагнаж, гарсан санал, зөвлөмжийн дагуу тодорхой ажил, арга хэмжээ зохион байгуулж, үр дүнг мэдээлэх. Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйл 14.1.2, 14.2 дахь хэсэг, Хууль зүйн сайдын 2014 оны 89 дүгээр тушаалын хоёрдугаар хавсралтаар баталсан "Иргэний зөвлөл, оршин суугчдад цагдаагийн байгууллагын тайлан тавих журам"-ын хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд Иргэний зөвлөл, иргэд, олон нийтэд нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагаас 2016 онд авч хэрэгжүүлсэн ажил, арга хэмжээ, үйл ажиллагааны талаараа танилцуулан, санал, хүсэлтийг сонсох цаашид хэрэгжүүлэх ажлыг тодорхойлох зорилгоор тайлангийн хурлыг 2017 оны 01 дүгээр сард зохион байгуулсан.</p> <p>Тайлангийн хурлыг орон нутагт 21 аймгийн 297 сум, 163 баг, тосгон, нийслэлд 9 дүүргийн 152 нэгдсэн, хороодод хэсэгчилсэн хэлбэрээр зохион байгуулсан бөгөөд нийт 63695 иргэн оролцсон. Хурлын үеэр иргэдээс цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаа, алба хаагчидтай холбоотой 1131 санал, хүсэлт, талархал, шүүмжлэлийг хүлээн авч шийдвэрлэсэн бөгөөд гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр 15 төрийн 31556 ширхэг санамж, сээрэмжлүүлэг, гарын авлага, зурагт хуудас зэрэг материалыг хүргүүлж, 2355 иргэнд хууль зүйн зөвлөгөөг өгч, цагдаагийн байгууллагын цахим хуудас болон хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслийн иргэд, олон нийтэд сурталчилж ажилласан.</p> <p>Мөн гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажилд идэвх зүтгэл гарган, хамтран ажилласан 74 байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэний байгууллагын "Талархал", "Баярын бичиг", "Өргөмжлөл", үнэ бүхий зүйлээр шагнан урамшуулах ажлыг зохион байгуулсан.</p>	

		<p>Нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагаас 2017 оны эхий хагас жилд авч хэрэгжүүлсэн ажил, арга хэмжээ, үйл ажиллагааны талаар танилцуулан, санал, хүсэлтийг сонсож цаашид хэрэгжүүлэх ажлыг тодорхойлох зорилгоор тайлангийн хурлыг зохион байгуулж, дүнг ирүүлэх талаар нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагууд үүрэг, ажлын чиглэл хүргүүлэн үр дүнг тооцсон.</p> <p>Орхон аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дэргэдэх Иргэний зөвлөлийн санаачлагаар Орхон, Дархан-Уул, Булган, Сэлэнгэ, Хөвсгөл аймгуудийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дэргэдэх Иргэний зөвлөлүүдийн уулзат зөвлөгөөнийг 2017 оны 8 дугаар сард зохион байгуулж, хойд бүсийн аймгуудын "Нэгдсэн зөвлөл" байгуулсан.</p>
	4.1.7.4.Орон нутгийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөл болон яам, агентлагийн дэргэд авлигаас урьдчилан сэргийлэх олон нийтийн хяналтын дэд зөвлөлийн байгуулан ажиллуулах	
	<p>1. Авлигаас урьдчилан сэргийлэх "Олон нийтийн дэд зөвлөл"-ийг яам, агентлагийн болон аймаг, нийслэл, дүүргийн Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлийн дэргэд байгуулах, мэргэжил-арга зүйн туслалцаа үзүүлэх</p>	<p>Нийслэлийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах зөвлөлийн дэргэд байгуулах "Олон нийтийн дэд зөвлөл"-ийн гишүүдийг сонгон шалгаруулалтанд оролцуулах харьяа газар, хэлтэс, төв, дүүрэг дэх цагдаагийн хэлтсийн 35 алба хаагчийн 150 хуудас материалыг 2017 оны 04 дүгээр сарын 25-ны өдөр Нийслэлийн засаг даргын тамгын газрын төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэст албан бичгээр хүргүүлж ажилласан.</p> <p>Аймаг, нийслэлийн Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөл болон яам, агентлагийн дэргэд авлигаас урьдчилан сэргийлэх олон нийтийн дэд зөвлөлийг байгуулж, Хууль зүй дотоод хэргийн сайд, Авлигатай тэмцэх газрын даргын хамтарсан тушаалаар С.Дамдин, Ч.Сүхбат, А.Даваахүү нарыг 2017 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдөр зөвлөлийн гишүүнээр томилсон.</p> <p>Авлигатай тэмцэх газар, Цагдаагийн ерөнхий газар олон нийтийн дэд зөвлөлийн гишүүдтэй хууль тогтоомжоор олгосон бүрэн эрх, чиг үүргийн хүрээнд авлигын гэмт хэрэг болон авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаанд иргэд, олон нийтийн хяналтыг бий болгох, бэхжүүлэх, дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор 2017 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн Г^{о1}/09 дугаартай хамтран ажиллах гэрээг байгуулж, үйл ажиллагаагаа эхлүүлж байна.</p>
	10-р зорилтын хүрээнд: 4.1.10.1.Авлигын нийгмийн хор аюулыг ухуулан таниулах, авлигыг үл тэвчих үзлийг төлөвшүүлэхэд иргэн, төрийн болон төрийн бус байгууллагын оролцоог хангах арга хэмжээг үе шаттай хэрэгжүүлэх;	
	<p>1. Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд авлигын эсрэг хууль тогтоомжийг сурталчилах, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаанд зарцуулах төсвийг байгууллагын жилийн төсөвт нэмж суулгах асуудлыг шийдвэрлэх.</p>	<p>Цагдаа, дотоодын цэргийн анги байгууллагын төсөвт хууль тогтоомжийг сурталчлах, сургалт зохион явуулах, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаанд зарцуулах 286,4 сая төгрөгийн зэрдлыг тусган, төлөвлөгөөний дагуу зарцуулахаар төлөвлөн ажиллаж байна.</p>

	<p>2. Төв, орон нутгийн цагдаагийн газар, хэлтсүүдийн цахим хуудас болон орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслэлээр Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг сурталчилах</p>	<p>"Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр"-ийг сурталчилан таниулах авлигын эсрэг үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх цагдаагийн алба хаагчийн сахилга, ёс зүй, авлига хээл хахууль, хүнд суртал, байгууллага, алба хаагчийн үйл ажиллагаатай холбоотой гомдол, хууль тогтоомж зөрчсөн тухай мэдээллийг авч байгаа талаар 10 секундын шторкыг бэлтгэн www.police.gov.mn сайт, Хэвлэл мэдээллийн төвийн албан ёсны фейсбүүк, твиттер хуудсаар болон Монголын үндэсний олон нийтийн телевизээр 7 хоногийн Пүрэв, Баасан гарарт хүргэдэг "Амрыг эрье", "Цагдаагийн мэдээлэл" нэвтрүүлгээр 81 удаа нэвтрүүлж олон нийтэд хүргэн, 13 хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр сурталчлан ажилласан. Үг мэдээллийг олон нийтэд сурталчилах үйл ажиллагааны хүрээнд Хэвлэл, мэдээллийн төвөөс зурагт хуудас /постер/, богино хэмжээний текст мэдээ бэлтгэсэн. Зурагт хуудас болон текст мэдээг www.police.gov.mn сайтад, зурагт хуудас, богино хэмжээний видео мэдээ /шторк/ текст мэдээг Цагдаагийн ерөнхий газрын Хэвлэл мэдээллийн төвийн албан ёсны фейсбүүк, твиттер хуудсаар тус тус нийтэлсэн. Зурагт хуудас /постер/, "Цагдаагийн байгууллага, алба хаагчтай холбоотой гомдол мэдээллийг 126 дугаарын утсаар хүлээн авна" мэдээг news.mn, upnuudur.mn, shuud.mn, mnb.mn, openmongolia.mn ardchilal.mn, 24 tsag.mn зэрэг 13 сайтад нийтлүүлсэн.</p> <p>Орон нутгийн цагдаагийн газар, хэлтсүүдийн цахим хуудас болон орон нутгийн телевиз, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслэлээр Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг сурталчилан ажиллаж байна. Тухайлбал: Архангай аймаг дахь цагдаагийн газар аймгийн "AB", "Тамир", "Архангай" телевизүүдээр, Архангайн амьдрал, Архангайн толь сонин, цагдаагийн газрын Facebook хуудсанд, Булган аймаг дахь цагдаагийн газар "Булганы мэдээ" сонин, аймгийн Булган сумын 5-р багт байрлах "Лед" дэлгэцээр, Баянхонгор аймаг дахь цагдаагийн газар аймгийн "Мазаалай" телевизээр, Баян-Өлгий аймаг дахь цагдаагийн газар MYONHPT-ийн Баян-Өлгий аймаг дахь салбар, орон нутгийн FM 104.5 радиоогоор, Говь-Алтай аймаг дахь цагдаагийн газар, "Миний нутаг" телевизээр, Говьсүмбэр аймаг дахь цагдаагийн газар "Залуус" телевизээр, Дорноговь аймаг дахь цагдаагийн газар орон нутгийн "Өнөөгийн Дорноговь" сонинд, Завхан аймаг дахь цагдаагийн газар "Айр-1", "Шинэ Завхан" телевизүүдээр, Өвөрхангай аймаг дахь цагдаагийн газар "Арвайхээр", "GM" телевизүүдээр, Ховд аймаг дахь цагдаагийн газар "Ховд" телевиз, "Жаргалант" телевизүүдээр "Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр" цагдаагийн байгууллага, алба хаагчтай холбоотой гомдол мэдээллийг хүлээн авч байгаа талаар сурталчлан ажиллаа.</p> <p>Нийслэлийн цагдаагийн газраас Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг сурталчлах, иргэд, олон нийтэд мэдээллийг ил тод шурхай хүргэх зорилгоор байгууллагын цахим хуудасны "Ил тод байдал" цэсэд Авлигын эсрэг үйл ажиллагаа дэд цэсийг шинээр үүсгэж Авлигын дэвшүүлэн ажиллагааны төлөвлөгөө, мэдүүлгийн бүрдүүлэлтийн талаар хийсэн үйл ажиллагааны танилцуулга, цахим хуудасны Видео мэдээлэл хэсэгт "Авлигын эсрэг хамтдаа" 30 секунтын бичлэгийг байршуулсан.</p> <p>Мөн байгууллагын олон нийтийн сүлжээ хуудас /facebook, twitter/-нд байршуулж иргэд, олон нийтэд сурталчлах ажлыг зохион байгуулж байна.</p> <p>Цагдаагийн ерөнхий газрын Хэвлэл мэдээллийн төвтэй хамтран Цагдаагийн алба хаагчид "Авлигаас ангид хамт олон" болох уриалтыг дэвшүүлэн ажиллаж байна нэртэй нийтлэл, ярилцлага, Авлигаас урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хүрээнд Цагдаагийн байгууллагын алба хаагчдын авлига, хээл</p>
3.	Хэвлэл, мэдээллийн төвтэй хамтран авлигын аливаа хэлбэрийг ул	

	<p>тэвчих алба хаагчдын сэтгэл зүйн орчинг төлөвшүүлэх, олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн мэдээлэл, сурталчилгаа явуулах</p> <p>хахууль, хүнд суртлын талаар мэдээлэл хүлээн авах 126 тусгай дугаарын утсыг сурталчилсан 30x40 хэмжээтэй зурагт хуудсыг байгууллагын олон нийтийн сүлжээ хуудсанд байршуулсан.</p> <p>Мөн мэдээ мэдээллийн www.24tsag.mn, www.mnb.mn, www.sonin.mn, www.gogo.mn, www.laq.mn, www.mminfo.mn зэрэг 13 сайтад байршууллаа.</p> <p>Авлигын эсрэг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг www.police.gov.mn сайтад авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр, Баянхонгор аймаг дахь цагдаагийн газраас авч хэрэгжүүлсэн ажил арга хэмжээ, Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үе шат, авлигын эсрэг хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан тухай мэдээ мэдээллийг байршуулан иргэд олон нийтэд хүргж ажилласан.</p> <p>Мөн Монголын үндэсний олон нийтийн төлөвлөгөөн 7 хоногийн Пүрэв, Баасан гарарт хүргэдэг "Амрыг эрье", "Цагдаагийн мэдээлэл" нэвтрүүлгээр 2017 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдрөөс эхлэн нийт 81 дугаараар авлигын эсрэг 126 дугаарын утсаар мэдээлэл хүлээн авч байгаа тухай 10 секундны шторкийг иргэд, олон нийтэд хүргж байна.</p> <p>2017 оны 11 дүгээр сараас эхлэн 10 дугаарын утсаар мэдээлэл авах шторкыг дахин шинэчлэн олон нийтэд хүргж байна.</p>
4. Төв, орон нутгийн цагдаагийн байгууллагын байранд авлигаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр сурталчилгааны самбар, үзүүлэн байгуулах ажлыг зохион байгуулах	<p>Авлигаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр бэлтгэсэн "Авлига угий" нэртэй сурталчилгааны 20x30 хэмжээтэй зурагт хуудсыг Нийслэлийн цагдаагийн газрын нэг, хөёрдугаар байрны Мэдээллийн самбар, алба хаагчдын 35 ажлын өрөөний хаалганд байршуулсан. Тухайлал: Архангай, Хөвсгөл аймаг дахь цагдаагийн газрын үүдний танхимд авлигаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр сурталчилгааны самбар байрлуулж шаардлагатай эрх зүйн мэдээлэл зурагт хуудас, алба хаагчдын өрөөний дугаар зэрэг мэдээлэл, Дорнод аймаг дахь цагдаагийн газрын 1, 2 дугаар байрны иргэд хүлээн авах танхимд, Увс аймаг дахь цагдаагийн газрын 1 давхар, тус газрын ЭБАТ-ын өрөөнд, Сүхбаатар, Баянхонгор аймаг дахь цагдаагийн газрын хүлээлгийн танхим, 2 давхарын шатны хажууд, Дархан-Уул аймаг дахь цагдаагийн газрын нэгдүгээр давхарт Шилэн данс болон авлигаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр сурталчилгааны самбар, Дундговь аймаг дахь цагдаагийн газар иргэдийн хүлээлгийн танхимд "Авлигын эсрэг хамтдаа" мэдээллийн самбар шинээр хийлгэж, Өвөрхангай аймаг дахь цагдаагийн газрын байранд авлигаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр сурталчилгааны самбар, сургалтын зааланд зурагт хуудас 7 ширхэгийг, Хэнтий аймаг дахь цагдаагийн газрын төвийн болон орон нутгийн цагдаагийн хэлтэс, 2 тасгийн kontorын гадна болон дотор талын LED самбараар, Ховд, Говь-алтай аймаг дахь цагдаагийн газрын үүдний танхимд иргээс санал авах хайрцагийг байрлуулж, 1-р давхарын хүлээлгийн танхимд цагдаагийн газрын алба хаагчидтай холбоотой гомдол мэдээллийг авах зорилгоор цагдаагийн газрын даргын утасны дугаар бүхий электрон урсдаг самбaryг байнга ажиллуулж байна.</p> <p>Мөн Говь-алтай аймаг дахь цагдаагийн газрын kontorын өрөө бүрийн үүдэнд цагдаагийн газрын алба хаагчид сахилга ёс зүйн зөрчил гаргасан, иргэдийг хүлээлгэсэн, чирэгдүүлсэн, гомдол мэдээлийг удаан шалгасан талаарх мэдээлэл авах "Иргэн танд" гэсэн зөвлөмжийг байрлуулан ажиллаж байна.</p> <p>Дээрхи самбарт байгууллагын танилцуулга, цагдаагийн байгууллагаас дэвшүүлсэн зорилт, авлигын эсрэг хууль тогтоомж, Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр, Цагдаагийн алба хаагчийн ёс зүйн дүрэм, цагдаагийн алба хаагчийн сахилгын дүрэм, Авлига, ашиг сонирхлын зөрчилтэй холбоотой асуудлаар мэдээлэл өгөх нээлттэй утас зэргийг байршуулсан.</p>

	<p>5. Авлига ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор авлигын талаар мэдээлэх утас, авлигаас ангид байх санамж, сэрэмжлүүлэг, авлигын хор хөнөөлийн талаарх зурагт хуудас, шортк хийлгэн сурталчилах</p>	<p>Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанад нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, түүнд нийцүүлэн гаргасан тогтоол, тушаал, журмыг сурталчлах ажлын хүрээнд Авлигатай тэмцэх газрын Сургалт соён гэгээрүүлэх хэлтсээс бэлтгэн гаргасан Авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, авлигын хор хөнөөлийн талаарх хууль, ном, сэтгүүл, зурагт хуудас, сурталчилгааны материалыг тус газрын харья нэгж, дүүрэг дэх цагдаагийн хэлтсийн иргэдийн хүлээлгийн танхимд байршуулан иргэд, алба хаагчдад сурталчлах, түгээх ажлыг зохион байгуулав.</p> <p>Нийслэлийн цагдаагийн газрын харья нэгжүүд 1268 ширхэг гарын авлага, санамж, сэрэмжлүүлэг, зурагт хуудсыг “Нээлттэй хаалганы өдөр” арга хэмжээний үеэр иргэдэд түгээн танилцуулж, Авлигатай тэмцэх газраас бэлтгэн хүргүүлсэн сурталчилгааны материалыг сурталчилсан байна.</p> <p>Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд авлига, хээл хахууль, хунд суртын талаар мэдээллийг авах 126 тусгай дугаарын утасны Цагдаагийн ерөнхий газрын төв байрны хүлээлгийн өрөө, цахилгаан шат, давхар бүрт мөн Улаанбаатар хотын цагдаагийн газар болон харьяа дүүрэг дэх цагдаагийн хэлтсийн цахим хуудас, хүн ам ихээр төвлөрдөг “Нарантуул” ОУХТ, “Баялаг-Үндраа” төв, “Алтжин” худалдааны зах, Улсын их дэлгүүр, Улаанбаатар их дэлгүүр зэрэг олон нийтийн газарт тус тус байршуулан иргэдэд сурталчлах ажлыг зохион байгуулав.</p>
	4.1.10.4. Авлигын эсрэг сургалт, сурталчилгаа явуулах, сургагч багш бэлтгэх, дэмжлэг үзүүлэх ажлыг зохион байгуулах	
	<p>1. Авлигын эсрэг сургалт, сурталчилгаа явуулах, сургагч багшийг бэлтгэх, чадавхжуулах, мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах</p>	<p>Авлигатай тэмцэх газартай хууль тогтоомжоор тогтоосон чиг үүргийн хүрээнд хамтран ажиллаж, харилцан дэмжлэг үзүүлэх, мэдээ, мэдээлэл солилцох, алба хаагчдын мэдлэг, мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор “Хамтын ажиллагааны гэрээ”-г 2017 оны 02 дугаар сарын 02-ны өдөр байгуулсан.</p>
	4.1.10.5. Авлигын эсрэг сайн туршлагыг олон нийтэд түгээх	
	<p>1. Авлигын эсрэг сайн туршлагыг цагдаагийн байгууллагад нэвтрүүлэх ажлыг үе шаттай зохион байгуулж, олон нийтэд сурталчилах.</p>	<p>Өнгөрсөн онд харьяа газар хэлтэс, дүүрэг дэх цагдаагийн хэлтсүүдээс ирүүлсэн авлигаас урьдчилан сэргийлэх төлөвлөгөөний биелэлтэнд үнэлэлт дүгнэлт өгөхөд Налайх дүүрэг дэх цагдаагийн хэлтэс нь цагдаагийн байгууллагын үйлчилгээг иргэдэд шуурхай хүртээмжтэй хүргэх, төрийн үйлчилгээний хүнд суртал, чирэгдлийг арилгах зорилгоор иргэдийг хүлээн авах “Шилэн уулзалт”ын өрөөг тохижуулан, лед урсдаг самбараар иргэдийг хүлээн авч, уулзах хуваарийг гаргаж, иргэдэд цагдаагийн ажил, үйлчилгээг хүргэх байгаа туршлагыг бусад харьяа газар, хэлтэс, дүүрэг дэх цагдаагийн хэлтсүүдэд нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулж байна.</p>
9	Дүгнэлт (ололт, дутагдал, анхаарах асуудлууд)	<p>Монгол улсын Засгийн газрын 2017 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдрийн 114 дүгээр тогтоолоор баталсан Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний цагдаагийн байгууллагаас хэрэгжүүлэх ажил, арга хэмжээний нэг дэх үе шатны төлөвлөгөөнд заагдсан ажил, арга хэмжээг богино хугацаанд зохих түвшинд зохион байгуулсан нь тодорхой үр дүнгээ өгсөн гэж үзэж байна. Тухайлбал: Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийн нэг дэх үе шатны төлөвлөгөөнд заагдсан ажил, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд</p>

		<p>шаардагдах санхүүжилтийг заалт тус бүрээр нь төсөвлөн, нийт 95.0 сая төгрөгийг шийдвэрлүүлэхээр төлөвлөгөөнд тусгасан.</p> <p>Мөн үйл ажиллагааны нээлттэй ил тод байдлыг хангаж, шилэн уулзалтын өрөө, мэдүүлэг авах өрөө, иргэдийг хүлээн авч уулзах өрөөг алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагуудад шинээр байгуулах ажлыг шат дараатай хэрэгжүүлж дууссан.</p> <p>Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны зардал цагдаагийн байгууллагын төсөвт төсөвлөгддгүй байсныг судалж, эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтанд санал хургуулж, 2018 оны төсөвт 1,0 /нэг тэрбум/ төгрөг батлуулсан нь гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажилд болон гэмт хэргийн улмаас хохирол хүлэсэн иргэн, хуулийн этгээдэд учрах чирэгдэл, хүндрэлийг арилгасан.</p> <p>Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг сурталчлан таниулах, сургалт, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулж, авлигын эсрэг үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх чиглэлээр алба хаагчдад сургалт зохион байгуулж, орон нутгийн телевизийн "Цагдаа" сэтгүүл, Монголын үндэсний олон нийтийн телевизийн "Амрыг эрье", "Цагдаагийн мэдээлэл" нэвтрүүлэг болон хэвлэл, мэдээллийн хэрэгсэл болох сайт, фэйсбүүк зэрэг 13 сүлжээгээр олон нийтэд хүргэсэн.</p> <p>Алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд алба хаагчийн сахилга, ёс зүй, авлига, хээл хахууль, хүнд суртал, байгууллага, алба хаагчийн үйл ажиллагаатай холбоотой гомдол, мэдээлэл, хууль тогтоомж зөрчсөн тухай мэдээллийг 126 дугаарын утсаар 24 цагаар хүлээн авч, шийдвэрлэж байна.</p> <p>Цагдаагийн алба хаагчийг гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, авлига, хээль хахууль, хүнд суртал гаргахгүй байх чиглэлээр сургалт соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулж, сахилга, ёс зүйн зөрчил гаргасан тохиолдолд зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлэж, засаж арилгах талаар хугацаатай үүргэг хургуулж биелэлтийг тооцож, нийтлэг гарч болзошгүй зөрчлүүдийн талаар давхардсан тоогоор 74 нэгжид зөвлөмж, үүрэг, ажлын чиглэл, мэдээлэл хургуулж урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авч ажилласнаар алба хаагчдаас гаргасан зөрчил урд оноос 23 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.</p> <p>Дотоодын хяналтаар илрүүлсэн алба хаагчтай холбогдсон 22 гэмт хэргийг урьд оны мөн үетэй харьцуулахад хэрэг 47.5, алба хаагч 55.8 хувиар тус тус өссөн нь дотоодын хяналтыг сайжруулсантай холбоотой юм. Сахилга, ёс зүйн зөрчил гаргаж сахилгын шийтгэл оногдуулсан алба хаагчдад ёс зүйн төлбөртэй сургалт явуулах ажлын хүрээнд Сургалтын нэгдсэн төвтэй хамтран "Ес суртахуунтөлөвшийн хөтөлбөр" сэдэвт 6 удаагийн сургалтыг хамтран зохион байгуулж, 236 алба хаагч хамрагдсан.</p> <p>Цагдаагийн байгууллагын ажил, үйлчилгээний чанар, хүртээмжид иргэдийн сэтгэл ханамж ямар байгаад үнэлгээ хийж, холбогдох баримт, судалгаанд тушиглэн санал, зөвлөмж боловсруулах зорилгоор Цагдаагийн ерөнхий газар, Иргэний нээлттэй нийгэм форум ТТБ-тай харилцан тохиролцож хамтран ажиллах "Санамж бичиг"-ийг энэ оны 07 дугаар сарын 06-ны өдөр байгуулсан. Санамж бичигт аймаг, нийслэлийн дүүргүүдийн цагдаагийн газар, хэлтсүүдийг шинжилгээ, үнэлгээнд хамруулах, төлбөрийг хамтран санхүүжүүлэхээр тусгасны дагуу "Иргэний нээлттэй нийгэм форум" ТТБ 21 аймарт хийсэн ажлын төлбөрийг, Цагдаагийн ерөнхий газар нийслэлийн дүүргүүдэд хийгдэх ажлын төлбөрийг тус тус санхүүжүүлэн хийлгэж байгаа бөгөөд судалгааны тайланг 2018 оны 1 дүгээр сарын 15-нд хүлээн авна.</p>
--	--	---

		<p>Авлигын гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг оновчтой зохион байгуулах, холбогдох судалгааг хөндлөнгийн судалгааны байгууллагаар хийлгэх, шат шатны төрийн байгууллага болон гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх орон нутгийн салбар зөвлөл нь санаачилгатай ажиллах шаардлагатай байна.</p> <p>Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулиар хүлээсэн үүргийн дагуу алба, нэгж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллага нь дотооддо болон үйл ажиллагаа явуулж байгаа хүрээндээ авлига, албан тушаалын гэмт хэрг гарч болзошгүй шалтгаан нөхцөлийг арилгах талаар онцгой анхаарч, шаардлагатай арга хэмжээг тухай бүр авах, алба хаагчдадаа урьдчилан сэргийлэх зорилгоор холбогдох хууль тогтоомжийг тогтмол мэдээлэх, сурталчилыг зохион байгуулж хэвших нь нэн чухал байна.</p> <p>Авлигын гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх гол хэрэгсэл бол хэвлэл мэдээлийн байгууллага бөгөөд энэ төрлийн гэмт хэргийн хор холбогдлыг сурталчилыг, сээрэмжлүүлэхдэд зардал их шаардагдаж байна.</p>
		<p>Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны үнэлэмжийг нэмэгдүүлэхийн тулд цагдаагийн байгууллагаас үйлчилгээ авсан иргэд, аж ахуйн нэгж байгууллагын сэтгэл ханамжийг дээшлүүлэх, алба хаагчдад авлигын хор хөнөөлийг ухуулан таниулах, хүний нөөцийн ил тод, шудрага байдлыг хангах, ажлын хариуцлага сахилга ёс зүйг дээшлүүлэх, зөрчил гаргасан алба хаагчдад хүлээлгэх хариуцлагыг бодитой болгох, авлигатай тэмцэх удирдлагын хүсэл эрмэлзээлийг нэмэгдүүлэх, байгууллагын дотор шудрага, нээлттэй байдлыг нэмэгдүүлэх, удирдах бүрэлдэхүүний манлайлал, харилцааны соёлыг дээшлүүлэх чиглэлээр удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах нь зүйтэй гэж үзэж байна.</p>
10	Санал	<p>Цаашид цагдаагийн байгууллага нь ёс зүйтэй, хараат бус, авлигын эсрэг тэмцэх хүсэл эрмэлзэлтэй хуульчид, хамт олон, иргэдтэй хамтран ажиллаж, авлигатай тэмцэх байгаа үйл явцыг ил тод нээлттэй болгохоор ажиллаж байна.</p> <p>Авлигын гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг оновчтой зохион байгуулах, холбогдох судалгаа хийж хэрэгжилтийг хангах, алба хаагчдын эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх, удирдах албан тушаалтыг хяналтыг сайжруулах, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх орон нутгийн салбар зөвлөлийн ажлыг сайжруулах шаардлагатай.</p> <p>Авлигын гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, шалтгаан, нөхцөлийг шат дараалан арилгах, байгууллагын ил тод нээлттэй байдлыг хангах, алба хаагчдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлэх, тогтворт суурьшилтай ажиллах нөхцлийг бүрдүүлэх, авлигыг өдөөгч хүчин зүйлээс өөрсдийгүй мэдээлэх, сурталчилыг зохион байгуулах хэрэгтэй.</p>
11	Шаардагдах төсөв	95.000.0 (ерэн таван сая төгрөг)
12	Төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэгч талуудын хамтын ажиллагаанд өгөх хөндлөнгийн үнэлгээ	
13	Сургалтад хамруулах албан хаагчийн тоо	9600

14	Төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үнэлгээ, дүгнэлт (өөрийн үнэлгээ)	Биелэлт дундаж	Зорилтын тоо	Зорилт 1	Зорилт 2	Зорилт 3
15		Үнэлгээ:4,72 Хувь: 94,5	7 / 73	94,6 хувь 4,73	95,5 хувь 4,77	95,1 хувь 4,75
			Зорилт 4	Зорилт 5	Зорилт 7	Зорилт 10
			100 хувь 5,0	94,4 хувь 4,72	85 хувь 4,25	90,8 хувь 4,5
18	Төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үнэлгээ (АТГ-ын үнэлгээ)			Нэгдсэн үнэлгээ		

ЦАГДААГИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

